

T.C.
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
FİNANS ENSTİTÜSÜ
FİNANS ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI BANKACILIK VE FİNANS YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI

BANKACILIK SİSTEMİNDE MALİ YAPI ANALİZİ:
GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER İÇİN
KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Yüksek Lisans Tezi

Ferhan ENGİN

1350Y75102

İstanbul, Haziran 2016

T.C.
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
FİNANS ENSTİTÜSÜ
FİNANS ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI BANKACILIK VE FİNANS YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI

BANKACILIK SİSTEMİNDE MALİ YAPI ANALİZİ:
GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER İÇİN
KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Yüksek Lisans Tezi

Ferhan ENGİN

1350Y75102

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hicabi ERSOY

İstanbul, Haziran 2016

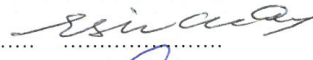
YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

.....*Finans*.....
Anabilim Dalı .....*Uluslararası Bankacılık ve Finans*.....
yüksek lisans programı .....*1350475102*..... numaralı öğrencisi .....*Ferhan Engin*.....
.....*'in "Bankacılık Sistemlerinde Mali Yapı Analizi: Gelişmekte olan*
.....*Ülkeler için Karşılaştırmalı Bir Analiz*....."
başlıklı tez çalışması jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

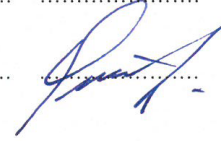
TEZ DANIŞMANI : .....*Yrd. Doç. Dr. Hicabi Ersoy*.....

JÜRİ ÜYESİ : .....*Prof. Dr. Esin Okay*.....

JÜRİ ÜYESİ : .....*Yrd. Doç. Dr. Gökhan İşik*.....

İstanbul Ticaret Üniversitesi .....*Finans*.....Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun *13./05./2016*
Tarih, ...*2016/3/5*.....sayılı kararı ile onaylanmıştır.

BANKACILIK SİSTEMİNDE MALİ YAPI ANALİZİ: GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER İÇİN KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

ÖZET

Tüm dünyayı etkisi altına alan küreselleşme döngüsüyle birlikte dünya ekonomisi de hızlı bir dönüşüm yaşamıştır. Gelişmekte olan ekonomiler, global rekabetin birçok alanında büyük oyuncu konumunda yer almışlardır. Bu sayede ülkelerin gelişen ekonomik ve finansal güçlerinin, küresel finansal piyasalarını değiştirmesi beklenmektedir.

Bankalar da; ekonominin içinde büyük bir paya sahip finansal sistemin en önemli oyuncularını olarak gerek üstlendikleri görevler gerek buldukları pay neticesinde önemli role sahiptirler. Teknolojiye dayalı ekonomik ilerlemeler bankacılık sektöründe de hızlı gelişmelere yol açmıştır. Türkiye de gelişen bu ekonomik koşullara uyum sağlamak için yoğun çaba sarf etmektedir. Gün geçtikçe bankaların ekonomi içinde artan payı ile beraber finansal güç odaklarına ek olarak yükselen güçlerin finansal sistemlerinin artan bütünleşmeleri ile birlikte mevcut düzen değişecek ve gelişecektir. Söz konusu çalışmadaki amaç, gelişmekte olan ülkeler açısından benzer faaliyet alanlarında yer alan bankaların mali yapılarında ne gibi farklılıkların bulunduğu araştırılması ve güçlü güçsüz yanlarının görülmesidir. Böylelikle Türk bankalarının gelişmekte olan ülke ekonomileri içinde Çin örneğini baz alarak ne konumda olduğunu tespit edip, finansal açıdan mali yapıları incelenmiştir. Çalışmada Türk bankacılık alanında faaliyet gösteren aktif büyüklüğü en büyük olan 5 bankası ile Çin’de aktif büyüklüğü en büyük olan 5’er bankanın 2009-2014 yılları arasındaki mali yapılarının finansal oranlar açısından kıyaslanıp değerlendirilmiştir.

ABSTRACT

The world economy had a rapid transformation along with globalization cycle that affected whole the world. Emerging economies played a part as a big player in many fields of global competition. Thus, economic and financial powers of the emerging countries are expected to change financial markets.

The banks play a important part in a financial system that has a big share and task in the economy. Rapid economic improvements based on the technology led to rapid improvements in banking sector. Turkey make a hard effort to yield to these economic conditions. By the time, existing order will change and improve by increasing weight of banks in economy along with increasing power and power groups of financial systems and its increasing integration. Subject practice aims to research the differences and make an observation on strong-weak sides of the banks that takes place in similar fields of activity in developing countries. Thus, the Turkish banks' financial structures are investigated by positioning them among other growing economies like China. This practice examined five biggest banks of Turkey and 5 biggest banks of China based on the financial structures during the years between 2009 and 2014.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
TABLO LİSTESİ	vi
GRAFİK LİSTESİ	viii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1	3
1.1. Küresel Ekonomi	3
1.1.1 Yükselen Piyasa Ekonomileri	4
1.2. 2009-2014 Yılları Arasında Dünya Ekonomisinde Yaşanan Gelişmeleri	6
1.2.1. Çin Ekonomisi	13
1.3. 2009-2014 Yılları Arası Türk Ekonomisinde Gelişmeler ve Bankacılık Sektörüne Yansımaları	15
BÖLÜM 2	20
2.1 Seçilen Bankaların Özellikleri ve Seçim Süreçleri	20
2.1.1 Çin Bankalarının Değerlendirilmesi - Bankalar Hakkında Bilgiler	21
2.1.2 Türk Bankaları Değerlendirilmesi- Bankaları Hakkında Bilgiler	25
2.2. Türk ve Çin Ekonomilerinin GSYİH ve Döviz Kuru Karşılaştırmaları	28
BÖLÜM 3	34
3.1. Türk Bankalarının Bilançolarının Yorumlanması	34
3.2. Çin Bankalarının Bilançolarının Yorumlanması	54
3.3. Türk Bankalarının Kendi İçinde Karşılaştırılması ve Grafikler	74
3.4. Çin Bankalarının Kendi İçinde Karşılaştırılması ve Grafikler	79
BÖLÜM 4	85
SONUÇ- DEĞERLENDİRME	85
KAYNAKÇA	92

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in nominal bazlı GSYİH gelişimi	30
Tablo 2: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in reel bazlı GSYİH gelişimi	31
Tablo 3: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	34
Tablo 4: İş Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları	35
Tablo 5: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	35
Tablo 6: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	36
Tablo 7: Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	38
Tablo 8: Ziraat Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları	39
Tablo 9: Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	39
Tablo 10: Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	40
Tablo 11: Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	42
Tablo 12: Garanti Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları	43
Tablo 13: Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	43
Tablo 14: Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	44
Tablo 15: Akbank 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	46
Tablo 16: Akbank 2010-2014 Dönem Rasyoları	47
Tablo 17: Akbank 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	47
Tablo 18: Akbank 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	48
Tablo 19: Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	50
Tablo 20: Yapı ve Kredi Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları	51
Tablo 21: Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	51
Tablo 22: Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	52
Tablo 23: ICBC 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	54
Tablo 24: ICBC 2010-2014 Dönem Rasyoları	55
Tablo 25: ICBC 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	55
Tablo 26: ICBC 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	56
Tablo 27: Bank of China 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	58
Tablo 28: Bank of China 2010-2014 Dönem Rasyoları	59
Tablo 29: Bank of China 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	59
Tablo 30: Bank of China 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	60
Tablo 31: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	62

Tablo 32: China Construction Bank 2010-2014 Dönem Rasyoları	63
Tablo 33: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	63
Tablo 34: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	64
Tablo 35: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu ..	66
Tablo 36: Agricultural Bank of China 2010-2014 Dönem Rasyoları	67
Tablo 37: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	67
Tablo 38: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	68
Tablo 39: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu	70
Tablo 40: Bank of Communication 2010-2014 Dönem Rasyoları	71
Tablo 41: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu	71
Tablo 42: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu	72

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Ülkelerin GSYİH (Nominal) karşılaştırılması.....	29
Grafik 2: Ülkelerin GSYİH (Reel) karşılaştırılması	29
Grafik 3: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in nominal bazlı GSYİH gelişimi grafik ile gösterilmiştir.	30
Grafik 4: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in reel bazlı GSYİH gelişimi grafik ile gösterilmiştir.	31
Grafik 5: TL ve Yuan'ın dolar karşısındaki gelişimi.....	32
Grafik 6: TL / Yuan'ın karşılaştırılması.....	32
Grafik 7: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının aktif büyüklük açısından karşılaştırması	74
Grafik 8: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının menkul kıymet karşılaştırması	74
Grafik 9: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının kredi rakamları bakımından karşılaştırılması	75
Grafik 10: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının mevduat rakamlarının karşılaştırılması	75
Grafik 11: 2009-2014 yıllarında Türk Bankalarının özkaynak karşılaştırması.....	76
Grafik 12: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının net faiz geliri karşılaştırılması.....	76
Grafik 13: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının net ücret komisyonu karşılaştırılması	77
Grafik 14: 2009-2014 yıllarında Türk Bankalarının net kar karşılaştırılması.....	77
Grafik 15: 2009-2014 yıllarında Aktif büyüklüğü en büyük 5 Çin bankasının aktif büyüklük karşılaştırılması gösterilmiştir.	79
Grafik 16: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının menkul kıymet rakamlarının karşılaştırılması	80
Grafik 17: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının kredi rakamlarının karşılaştırılması.....	80
Grafik 18: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının mevduat karşılaştırılması.....	81
Grafik 19: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının özkaynak karşılaştırılması	81
Grafik 20: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net faiz geliri karşılaştırılması.....	82
Grafik 21: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net ücret komisyonu karşılaştırılması	82
Grafik 22: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net kar karşılaştırılması	83

KISALTMALAR

AIG	: American International Group
BBVA	: Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S.A.
FED	: Amerika Merkez Bankası
GSMH	: Gayri Safi Milli Hasıla
ICBC	: Industrial & Commercial Bank of China
IMF	: Uluslararası Para Fonu
ODKA	: Orta Doğu ve Kuzey Afrika
TBB	: Türkiye Bankalar Birliği

GİRİŞ

Ekonominin her geçen gün gelişmesi, iş hacmi ve üretimdeki büyümelerle birlikte gelirlerin artması hızlı büyüme sağlayan ülkelerde tasarrufları arttırmıştır. Bankaların da önemli esas faaliyeti mevduat toplayıp kredi vermek olduğundan gelişen ekonomiyle birlikte bankacılık sektöründe de rekabet artmaktadır.

Küreselleşmenin getirdiği değişimle birlikte teknolojik gelişmeler ulusallaşan bankaların sayısını arttırmıştır. Bu ulusallaşma bankacılık sektöründe finansal serbestleşme ile birlikte gerçekleşmiştir. Finansal kalkınma ile ülkelerde üretim ve yatırımın artması beraberinde ekonomide finansal gelişmeler GSMH büyümesini sağlamıştır. Bankalar finansal aracılık faaliyetleri gereği işlemlerini yürütürken GSMH onlar için önemli bir rol almaktadır. Böylelikle bankacılık sektörü daha verimli yatırımları finanse ederek büyüme ve kişi başına düşen milli gelirden de pay sahibi olabilmektedirler.

Ülkemizde de 1980 yılından sonra rekabetçi yapının oluşmasıyla birlikte finansal liberalleşme hareketleri gerçekleşmiş böylelikle mali piyasalardaki serbestleşme hareketleri hız kazanınca GSMH'mız da artış göstermiştir. Daha sonrasında yaşanan 2000-2001 krizleriyle birlikte ekonomide alınan birtakım önlemler ve Türk bankacılık sektörünün yeniden yapılandırılmasıyla sektör için olumlu gelişmeler yaşanmıştır. Uygulanan yeniden yapılandırma ile alınan tedbirler ve düzenlemeler neticesinde bankacılık sektörümüz olumlu gelişmeler yaşamış ve diğer ülke bankacılık sektörleriyle rekabet edebilir bir konuma gelmeye başlamıştır. Böylelikle yabancı sermaye ülkeye daha çok giriş yapar hale gelmiş, söz konusu durumla da bankalarımıza olan talepler artmıştır. Bu çalışmada da Türk bankalarını geliştirmekte olan ülke ekonomisi içinde yer alan Çin bankaları ile kıyaslayıp, mali yapılarının ve ekonomilerinin ne konumda olduğu tespit edilmiş ve finansal tabloların analizi yapılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümde genel küresel ekonomiye değinilmiş, analizi aldığımız dönemler itibarıyla dünya ekonomisinde yaşanan gelişmeler incelenmiştir. Söz konusu bankaların içinde buldukları ekonomiler anlatılmıştır. Birinci bölümün amacı; bankaların mali yapılarını daha doğru analiz edebilmek adına üzerlerinde

buldukları ekonomi koşulları ve gelişmeleri incelemektir. Çünkü bankacılık sektörü, arz eden ile talep eden arasında köprü görevi üstlenmekte ve ekonominin mihenk taşı oluşturmaktadır. Bu sebeple bankacılık sektörü her ekonomik gelişmeden doğrudan etkileneceği için bankaların finansal yapılarını daha iyi kavrayabilmek, analiz edebilmek adına o dönemde yaşanan olayları ve konjonktürü irdeleyerek mali yapı analizi açısından doğru tespitlerde bulunulması sağlanacaktır.

Çalışmamızda gelişmekte olan ülkeler içinde Çin bankalarının seçilme sebepleri; aktif büyüklükleri bakımından dünyanın önde gelen bankaları arasında yer almaları ve son dönemde Türk bankacılık sektörüne ilgilerinin artmış olması olarak ifade edebiliriz. İş bu sebeple ikinci bölümde seçilen bankaların özellikleri ve neden o bankaların baz alındığı hakkında bilgiler verilmiştir. Bankaların yurtiçi ve yurtdışı olmak üzere tek tek değerlendirilmesi yapılmış, Türk ve Çin ekonomilerinin GSMH ve döviz kuru karşılaştırmalarına yer verilmiştir.

Üçüncü bölümde ise, Türk bankacılık sektöründeki yer alan aktif büyüklüğü açısından en büyük 5 banka ile Çin ekonomisinde yer alan aktif büyüklüğü en büyük olan 5 bankanın tek tek mali yapıları incelenmiş, bilanço ve gelir tabloları yorumlanmıştır. Ayrıca Türk bankaları kendi içinde, Çin bankaları kendi içlerinde değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

Çalışmanın sonucunda ise, hazırlanan banka bilançolarının aritmetik ortalaması alınarak, Türk bankaları ile Çin bankaları karşılaştırılmış, aralarında ne gibi farklılıklar olduğu incelenmiştir. Böylelikle söz konusu bankaların güçlü güçsüz yanlarına değinilmiş, Türk bankalarının finansal açıdan sağlamlığı ve etkinliği ele alınmıştır. Çin ekonomisinin büyüklüğü ve GSMH'sı dikkate alındığında söz konusu ülkede faaliyet gösteren bankaların aktif büyüklüklerinde buna paralel olarak yüksek seyretmekte olduğu tespit edilmiştir. Ancak Türk bankacılık sektörünün yıllar itibarıyla gelişmesiyle birlikte Türk bankaları da önemli yol kat etmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında önemli noktalara gelmiştir.

BÖLÜM 1

1.1. Küresel Ekonomi

Küreselleşmenin getirdiği birleştirici ve bütünleştirici bir düzenle birlikte dünya ekonomisinde de tek pazar oluşturulması ile bütün dünya ülkelerinin katılımı sayesinde ortak kaynak kullanımının yapıldığı ekonomik bir merkez algısı ortaya çıkmaya başlamıştır.

Hızlı gelişen iletişim ile bilgi teknolojilerinin küreselleşme ve serbestleşmede dünya ekonomisi açısından kolaylıklar sağlamaya başladığı görülmektedir. Tüm bu gelişen düzende de yeni dinamik ve rekabet koşulları oluşmaktadır. Ekonomik faaliyetlerde serbestleşme, sermaye hareketliliklerinin fazlaşması küresel ekonomikleşmeyi beraberinde getirmiştir.

Küresel ekonomikleşme, ekonomik sistemin faaliyetleri sebebiyle her bölgede ve ülkede farklı etkiler yaratmaktadır. Globalleşen dünya ekonomisi de sistemi yeniden yapılandırmış ve aynı zamanda farklı ülkelerde farklı sonuçlar ortaya çıkartmıştır. Artık ekonominin oyuncularını ekonomik kararlar için küreselleşen ekonomiyi örnek almaktadırlar.

İbrahim Bora Oran'ın “Küreselleşen Dünya Ekonomisi, Türkiye'ye Getirdiği Sorunların Çözümü ve Uyum Çareleri” adlı tezinde ekonomik küreselleşmeyi ticari, üretimin küreselleşmesi ve mali küreselleşme olmak üzere 3 kategoriye ayırmıştır.

Ticari küreselleşme, ülkeler arasında mal ve hizmet akımları üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması veya azaltılması sürecini kapsamaktadır. Sermaye hareketliliği ile ticaretin serbest hale gelmesi ve Dünya Ticaret Örgütü politikalarıyla işbirlikçi bir yapının sağlanıp ekonomik politikaların oluşturulması olarak tanımlanmıştır. Üretimin küreselleşmesini de; üretim faaliyetlerini ülke sınırları dışında daha az maliyette gerçekleştirme olanakları oluşturulması olarak açıklamaktadır. Asıl bizim konumuzu ilgilendiren mali küreselleşme ise finansal piyasaların

serbestleşmesi ulusal sınırların ortadan kalkması ve uluslararası sermaye akımları ile finansal piyasaların uluslararası rekabete açılmasını olarak karşımıza çıkmaktadır.¹Böylelikle ekonomik açıdan değerlendirdiğimizde gelişen ekonomik seviye ile teknolojik gelişmelerle birlikte sermaye hareketlerinin artması finansal piyasalarda hareketliliği ve buna bağlı olarak uluslararası rekabeti arttırmıştır. Söz konusu durum ekonominin de gelişim gösterdiğini bize yansıtmaktadır.

Dış ticaret hacimlerindeki artışın, küreselleşme sürecinde gelişmekte olan ülkelerin ticaretteki etkinliği açısından gelişmiş ülkelere göre daha önemli bir paya sahip olduğunu söyleyebiliriz. Ancak gelişmekte olan ülkelerde başlayan finansal serbestleşme, sermaye hareketliliğinde artış, siyasi politik nedenlerden dolayı sermaye giriş çıkışlarının fazlaşması birlikteliğinde finansal sistemin kırılganlaşmasını da beraberinde getirmiştir.

Finansal sistemin en büyük oyuncuları arasında da bankalar yer aldıklarından dolayı söz konusu kırılganlıktan en çok etkilenen globalleşen dünya ekonomisinde bankacılık sektörü olmuştur. Bankalar etkisi altında buldukları ekonomilerin kırılganlaşmasıyla karlılık üzerine mevcut pazar paylarını korumak adına banka birleşmeleri ve şube açma vb. durumlara yönelmişlerdir. Söz konusu durum da, küreselleşen ekonomide rekabeti doğurmuş ve yıllar geçtikçe gelişen sistem ve ekonominin tek pazar olmasıyla rekabet kızışma noktasına gelmiştir. Bankalar bu sebeple rakiplerini takip etmeye, onların uyguladıkları politikaları izlemeye, ulusal ve uluslararası düzenlemeler yapmaya, teknolojik gelişimi ile ürün çeşitliliği ve müşteri memnuniyeti gibi unsurları göz önüne almak zorundadırlar.

1.1.1 Yükselen Piyasa Ekonomileri

Gelişmekte olan ekonomilerin özellikleri arasında; ekonominin sanayileşmesi, ülkenin daha çok sosyal devlet olma yönünde adımlarının atılmasının teşvik edilmesi, altyapı, sağlık ve eğitim yönünden gelişimini destekleyecek reformların yapılması yer almaktadır.

---

¹ İbrahim Bora Oran, 'Küreselleşen Dünya Ekonomisi, Türkiye'ye Getirdiği Sorunların Çözümü ve Uyum Çareleri' doktora tezi, 2012, Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İktisat Anabilim Dalı / İktisat Teorisi Bilim Dalı, S.9-10

Küreselleşmenin getirdiği bilişim çağı ile birlikte teknolojinin gelişmesi, finansal serbestleşmenin de katkısıyla gelişmekte olan ülkeler arasında yükselen piyasa ekonomileri ortaya çıkmaya başlamıştır. Hatta ilerleyen dönemlerde de yükselen piyasa ekonomileri küresel ekonomi içinde önemli bir hale gelmiştir.

Yükselen piyasa ekonomileri; gerekli altyapıyı oluşturmuş, hızlı sanayileşerek büyüme aşamasına gelmiş ülkelere verilen addır. Ülkelerin bu aşamaya gelebilmeleri için; kaynakların (hammadde) bol olması, nüfus oranının yüksek olması, ekonomik ve sosyal reformların gerçekleştirilebiliyor olmaları gerekmektedir. Ayrıca büyüme hızları ve küresel politikada gün geçtikçe söz söyleyebilir noktaya gelmeleri de önem arz etmektedir.² Yükselen piyasalar; ulusal mali yapıları uluslararası alanlara açılan ekonomilerdir.

Yükselen piyasalar kavramı finansal serbestleşme ile birlikte ortaya çıksa bile son zamanlarda önemini arttırmıştır. Gelişmekte olan ülkeler arasında bu denli yükselişin asıl kaynağı Çin'dir. 2009 finansal krizinden sonra Çin başta olmak üzere yükselen ekonomilerde ihracata dayalı büyüme modeli benimsenmiştir. Bu tür ekonomilerde yurtiçi tüketim harcamaları düşük, tasarruf oranları yüksektir.³ Ayrıca söz konusu ekonomilerde GSMH hızlı artış göstermiş, doğrudan yabancı sermaye gelişi fazlalaşmıştır. Uluslararası sermayeden daha fazla pay alabilmek için sanayileşme gelişmiş ve ileri teknolojik altyapı için reformlar yapılmıştır. Yatırımı destekleyen bir ekonomi sistemi oluşturulmuştur.

Çin ekonomisinin bu kadar ön plana çıkmasında ise şu sebepler ön plandadır:

- Çin ekonomisinde politika yapıcılar devlettir. Gözetim altında dış pazara açılma söz konusudur.
- Çin'deki uygulanan ekonomik model, sosyalizmin özel bir şeklidir. Devlet kontrolünde reformlarla birlikte sürdürülebilir bir model haline getirilmeye çalışılan sosyalizmdir.⁴

² H. Bader Arslan; Yükselen Pazar Ekonomileri-1; erişim tarihi:05.07.2016, <http://t24.com.tr/yazarlar/h-bader-arslan/yukselen-pazar-ekonomileri1,339>

³ Kim, Soyung, Jong-Wha Lee ve Cyn-Young Park. "Emerging Asia: Decoupling or Recoupling", Conference on International Linkages. Tokyo, Japan, 2-3, October 2008, s.1-28.

⁴ Çin Ekonomisinin Yapısal Dönüşümü ve Gelişmekte Olan Ülkeler Açısından Sonuçları; Yayın Tarihi : 21.06.2011; Erişim tarihi:05.07.2016; http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/3170/cin_ekonomisinin_yapisal_donusumu_ve_gelismekte_olan_ulkeler_acisindan_sonuc_lari

- Ayrıca; ucuz işgücü, üretimde maliyetlerin azaltılması, rekabet edebilirlik adına teknolojinin geliştirilmesi, malların kalitesini arttırmaya yönelik yenilikler Çin ekonomisinin gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Küresel ekonomi kapsamında en çok bahsi geçen konulardan bir diğeri ise; son zamanlarda gelişmekte olan ülkelerin yükselen piyasa koşullarında gelişmiş ülkelere yetişmesinin öngörülmesidir⁵. Dünya ekonomisi 2009'dan beri gerilerken gelişmekte olan ülkeler içerisinde yükselen piyasa ekonomisinde Çin'in hızlı büyüme kat etmesi bu öngörüye doğurmuştur. Ancak büyüme süreklilik kazandırılmadığı müddetçe gelişmiş ülke ekonomilerine yetişmek zor olacaktır. Çünkü yükselen ekonomi piyasası içinde Çin'i baz alsak bile, ekonominin büyüme hızının yavaşlıyor olması ve Çin nüfusunun hızla yaşlanıyor olması bu öngörüye desteklemektedir. Ek olarak köyden kente göçün tükenme noktasına gelmesi ve hükümetin uygulamaya geçirdiği tek çocuk uygulaması da işgücünü daraltıcı etki yaratmaktadır. İhracata dayalı bir büyüme modeliyle yol alan ekonomiler artık kendilerine alternatif büyüme modelleri bulma peşindedirler. Bu sebeplerden dolayı yükselen piyasa ekonomilerinin çoğunda devamlılık sağlayan büyüme modeli kazandırılmamış ve bazı ülkelerin ekonomileri orta gelir düzeyine ulaşması ile birlikte büyümeleri durmuştur.

1.2. 2009-2014 Yılları Arasında Dünya Ekonomisinde Yaşanan Gelişmeleri

Tez konumuzu oluşturan gelişmekte olan ülkeler açısından aktif büyüklüğü en büyük olan 5 Türk bankası ile 5 Çin bankasının kıyaslamaları için bankaların içinde buldukları konjonktürleri dikkate almak, 2009-2014 dönemleri itibariyle incelemek ve faaliyetlerini etkileyen ekonomik oluşumları belirtmek mali yapıları analiz etmek için doğru bir adım olacaktır.

Dünya ekonomisi 2000 yılların başından itibaren yüksek büyüme hızı ve düşük enflasyon ile likidite bolluğu yaşamaktayken, 2008 gelindiğinde bu durum tersine dönmeye başlamıştır. 2008-2009 yıllarında küresel kriziyle birlikte bu durum döviz kıtlığına dönüşmüştür. Amerika Merkez Bankası (FED) bu durumu düzeltebilmek adına bankalara nakit enjeksiyonu yapmaya başlamıştır. Ta ki 2013 yılı Mayıs ayı ve 2014 Ocak ayına kadar.

---

⁵ *Ruchir Sharma; Parçalanmış BRIC: Diğerlerinin Yükselişi Neden Durdu*

2008-2009 yıllarında Amerika'da baş gösteren finansal kriz ve Avrupa borç krizi, küresel finansal sistemini şiddetli bir biçimde etkilemiştir. Bu finansal ve borç krizleri, günümüzde de etkilerini sürdürmekte hatta küresel düzeyde finansal bağımlılığın global ağlarını tehdit etmeye devam ettiğini söylemek yanlış olmaz.

2008 yılında başlayan küresel kriz ekonomik büyümeyi geriletirken, işsizlik oranlarını artırmıştır. Bankaların aşırı rekabetçi olmalarına bağlı olarak kredilendirilmemesi gereken gerçek ve tüzel kişi veya kurumların kredilendirilmesiyle beraber reel sektörde kredilerde geri ödenmeme söz konusu olmuştur bunla birlikte kriz finansal sektöründe başlamıştır. Finans kuruluşlarında başlayan kriz reel ekonomiye de sıçrayınca 2009 yılında Türkiye de buna dahil olmakla birlikte Almanya, İngiltere gibi AB Ülkeleri ve Uzak Doğu Ülkeleri'nde de büyümenin hızı negatife dönmüştür. 2009 yılının sonlarına kadar ekonomik durgunluk devam etmiştir. ABD'de tüm ekonomiyi sarsan finansal kriz için devlet müdahale etmiştir ve ülkenin dev sigorta şirketi American International Group'un (AIG) batmasını önlemek adına şirkete 85 milyar dolar para aktarmışlardır⁶. Çünkü AIG'in batması hali hazırda sıkıntıda olan ekonomiyi daha da kötü hale getirecekti. Söz konusu sebepten dolayı finansal sistemde istikrarı bozmamak ile birlikte ekonominin yaşadığı sıkıntıyı sınırlamak adına hükümet AIG'i kurtarmıştır.

Söz konusu dönem içinde, "Gelişmiş ülkeler içerisinde küresel kriz ortamından en fazla etkilenen ülke % 5,2'lik küçülme ile Japonya olurken, gelişmekte olan ülkeler içerisinde ise Rusya % 7,9 oranında küçülmüştür. Çin ve Hindistan gibi Asya ülkelerinin başı çektiği gelişmekte olan ülkelerde ise % 2,4 oranında bir büyüme sağlanmıştır."⁷

Söz konusu süreç içerisinde Türkiye ve AB ülkelerinin ekonomileri resesyona girmiştir. Mali disiplin sağlanmasına yönelik önlemler alınmaya başlanmıştır. Ülkelerin merkez bankaları piyasaya likidite sağlamaya başlamışlardır. O dönemlerde Dünya ekonomilerinde büyümenin lokomotifinin ise Çin ve Hindistan olabileceği tahmin edilmekteydi. Euro Bölgesi ekonomileri içinde, diğer bölgelere kıyasla büyümesi en sınırlı kalacak bölge özelliğinde oldukları görülmekteydi. 2009 yılı sonuna

⁶ Ahmet Naci Arıkan "Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Mali Kriz ve Petrol Fiyatlarında Değişmeler Nedenleri ve Sonuçları" Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Ankara. 2008,s.31

⁷ Türk Odalar ve Borsalar Birliği, 2009 Ekonomik Rapor, Yayın No: 2010 / 110,s:3

baktığımızda, Euro Bölgesi'ndeki ekonomik bozulma sona ermeye başlamış, üretim, üçüncü çeyrekte yaklaşık olarak bir buçuk yıldır ilk kez artış göstermiştir.

Japon ekonomisi, 2008 yılında oluşan olumsuz ekonomi görüntüsünü 2009 yılı son döneminde değiştirmeye başlamıştır. Ekonomideki resesyona birlikte inşaat sektöründe artış ile tüketici harcamalarında yükselme eğilimi ekonomide canlanmayı da beraberinde getirmiştir. Çin ekonomisi ise, diğer ülkelere göre daha az etkilenen de krizle birlikte küresel talebin yavaşlaması ekonomiyi olumsuz etkilemiştir. Ancak alınan tedbirler ve iç piyasada tüketimin artması sonucunda büyümede artış sağlanmıştır. Devletin uyguladığı teşvikler ile vergi indirimleri düşük fiyatlarla birleşince ekonomide de olumlu sonuçları ortaya çıkartmıştır. Tüm bunlar etkisiyle sonuç olarak krizden en az etkilenen ekonomi olmuştur.

Dünya ekonomisi, yaşanan küresel kriz sonrasında hala kırılğan bir görünüm sergilemekle birlikte, fiyatlardaki yükseliş ve mallara yönelik talebin artması gibi iyi gelişmeler finansal piyasalarda güven oluşturmaya başlamıştır. Dünya ticareti ve Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) büyüme oranlarının pozitif dönmesinde ve ekonomisinin genel anlamda iyileşmesinde merkez bankalarının aldığı tedbirler ve uygulamaya koyduğu genişletici para politikalarının etkisi büyüktür. Likidite artırıcı para politikalarının yanında hükümetlerin mali canlandırma paketleri de ekonominin canlanmasında büyük bir rol oynamıştır. 2010 yılına gelindiğinde rakamlar pozitif dönüştür. Dünya ekonomisi, 2010 yılında %5 oranında büyüme göstermiştir. Çin ekonomisi ise, 2010 yılında %10,3 oranı ile büyümeye devam etmiştir. Gelişmiş ülke ekonomisi arasında en fazla büyümeyi 2010 yılında %4,3 oranı ile Japonya gerçekleştirmiştir.⁸ Bu koşullar altında iki büyük Asya ülkesi, her iki ülke grubunda da büyüme anlamında birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Tüm bunlara ek olarak 2010 yılında Dünya ekonomisinde, Yunanistan'da yaşanan kriz ön plana çıkmıştır. İç harcamaların kontrolsüz artış göstermesi Yunanistan'ı borç krizine sürüklemiştir. Yunanistan krizi için, iç harcamaların artması bunların finansmanında borçlanmanın ağırlıklı kullanılması ve borçlarını borçlanarak kapatmaya çalışması sonucunda GSMH'nin üstünde finansman maliyeti oluşması ile en sonunda bunları karşılamayacağı düzende olması ülkeyi krize sürüklemiştir. Bu borç

---

⁸ Türk Odalar ve Borsalar Birliği, 2010 Ekonomik Rapor, Yayın No: 2011/135,s.3

krizi Euro Bölgesini de ekonomik açıdan sorunun içine dahil etmiştir. Söz konusu sorunlarla mücadele edebilmek adına, AB'ye üye ülke liderlerince Avrupa Finansal İstikrar Fonu oluşturulmuş, Uluslararası Para Fonu (IMF)'nun de desteği alınarak 750 milyar Euro'luk mali destek sağlanmıştır.⁹

Yılın sonlarına doğru ise bu yaşanan borç krizi İranda'da bankacılık sektöründe yüksek borç baskısı olmasından dolayı likitide yetersizliği sorununu ortaya çıkartmıştır. Faizlerinde artışlar gözlemlenmiştir. Yine hem IMF hem de AB finansal destek sağlamıştır. Euro Bölgesinde de bu dönemlerde yaşanan krizler neticesinde para piyasaları da dalgalanmalar söz konusu olmuştur. Döviz kurlarında dalgalanmalar görülmüştür. 2010 yılında Kanada ve Güney Kore'de olmak üzere iki defa toplanan G-20 liderleri zirvesinde genel olarak global ekonominin toparlanma yönünde eğilimleri olduğu fakat, risklerin hala devam ettiği vurgulanmıştır.

2011 yılında ise belirsizlik ortamı hale devam etmiştir. Bazı petrol kaynaklarının çok olduğu ülkelerde (Suriye, Libya vb.) yaşanan karışıklık dünya ekonomisini olumsuz etkilemiştir. Euro Bölgesi finansal bir kargaşa yaşamıştır. Bazı Avrupa ülkelerinin kredi notlarında düşürülmeye gidilmiştir. Tüm bu olumsuzluklar reel ekonomiye sıçramıştır. Bankacılık sektörü ellerinde olan riskli varlıklardan kurtulmak istemiş, belirsizliğin getirdiği etkiyle de bankalar reel sektöre daha az kredi kullandırma eğilimi politikasını uygulamışlardır.

2011 yılının ilk çeyreğinde enerji ve gıda fiyatlarında büyük artışlar yaşanmış, mart ayında Japonya'da meydana gelen 3 felaketin (deprem, tsunami, nükleer sızıntı) tedarik zincirini olumsuz etkilediğini de düşünecek olursak, 2010 yılı sonlarında Orta Doğu ve Kuzey Afrika (ODKA) Bölgesinde yaşanan siyasi çalkantılar da bunlara eklenince küresel ekonomi olumsuz etkilenmiş ve büyüme yavaşlamıştır.¹⁰ Ek olarak Avrupa Bölgesinde finans sektörü ile ilgili endişelerin düzelmemesi ve kamu borçlarının artarak devam etmesi büyümenin istenilen seviyeye gelmesine engel olmuştur. Euro Bölgesinde etkin büyüme Fransa ekonomisi aracılığıyla yaşanmıştır. Dünyanın 3. büyük ekonomisi Japonya ise yaşadığı doğal afetlerle birlikte kredi

---

⁹ Avro Alanı'nda Yaşanan Ekonomik Krize Kronolojik Bakış, erişim tarihi:31.05.2016, <http://oldweb.ikv.org.tr/images/upload/data/files/krizkronolojik.pdf>

¹⁰ Konya Ticaret Odası dünya ekonomisi, 2011 Yılı Ekonomik Değerlendirmesi, s.2

notunda 1 puan düşüş yaşamıştır.¹¹ Çin ekonomisi ise en güçlü büyüyen ekonomi haline gelmiştir.

2010-2011 yılları toparlanma yılı olup, 2012 yılına gelindiğinde hala istenen düzeyde büyüme gerçekleşmemiştir küresel ekonomide. Gelişmiş olan ülkelerin belirsizlik ortamı devam ederken, gelişmekte olan ülkeler için finansal sistemde yapısal değişiklikler uygulanmaya başlamıştır. 2011 yılında Çin'in önderliğinde Güneydoğu Asya finansal iş birliği içerisinde ulusal gözetim birimi kurulmuş ve istikrarlı bir etkinlik kazandırılmıştır.¹²

2012 yılında da belirsizlik ve durgunluk ortamı devam etmiştir. Euro Bölgesinde yaşanan sıkıntılar itibariyle ticaretin artması ve dünya ekonomisinin büyüme eğiliminde olması ekonomiyi tam anlamıyla canlandırmaya yetmemiştir. Tüm bunlara ek olarak bankacılık sektörünün kırılma yapısının devam etmesi, bankaları denetleyen mekanizmalarının bütünselliğinin yetersiz olması ve yönetişimin iyi olmaması gibi kurumsal yetersizlik ve eksiklikler nedeniyle Avrupa ekonomisi güçsüz durma düşmüş, azalan rekabet gücü ile birlikte yapısal sorunlar yaşamıştır. Tüm bu sorunların kaynağını ise, borçlanma oranlarının yüksek olması ve doğru bir finansman kaynağı sağlanamaması olarak düşünebiliriz.

Bu dönemde Çin ekonomisine baktığımızda ihracat artış gösterirken, iç talebin gerilemesi ekonominin yavaşlamasına sebebiyet vermiştir. Ancak yine de o dönemde sanayi üretim artışı devam etmiştir. Sonuç olarak 2012 yılında küresel ekonomi % 3,2 büyüme gerçekleştirmiştir.¹³

2013 yılı küresel ekonomi için toparlanmanın daha ılımlı gerçekleştiği bir yıl olduğunu söyleyebiliriz. Gelişmekte olan ülkeler açısından ise, finansal kırılma nedeniyle büyüme yavaşlamış sermaye hareketlerinde dalgalanmalar olmuştur. Küresel ekonominin bu dönem için taşıdığı riskler; gelişmekte olan ülkelerin yaşamış olduğu mali sorunlar ve gelişmiş ülkelerinin uyguladığı politika sonucu genişletici para politikasının terk edilmesiyle, gelişmekte olan ülkelere büyümede yavaşlamadır.¹⁴

---

¹¹ İzmir SMMMO,2011 yılı çalışma raporu, Dünya ekonomisi s.22

¹² Müslüme Narin, Dilek Kutluay Küresel Finansal Piyasalarda Değişim ve Yükselen Güçler: Bric Ülkeleri*, s.47

¹³ T.C. Maliye Bakanlığı, Yıllık Ekonomik Rapor 2013, s.1

¹⁴ Age, s.1

Gelişmekte olan ülkeler, 2008 finansal krizinden bu yana küresel büyümenin öncüsü olmuştur. Ancak son dönemde, gelişmiş ülkelerin aşırı gevşek para politikasına son vereceğine ilişkin beklentiler ve dünyanın ikinci en büyük ekonomisi Çin'in iç ve dış dinamiklerinde görülen değişimin büyümeyi yavaşlatması gelişmekte olan ülkeler bakımından yeni kırılmalıklar oluşturmaya başlamıştır.¹⁵

Çin ekonomisinde bu dönemde azalan yurt içi ve yurt dışı satışlar nedeniyle büyümede yavaşlama olacak diye düşünülürken üretimin artması kredilerin büyümesi sebebiyle ortalama % 7,6'lık bir büyüme gerçekleştirmiştir.¹⁶ Bu dönemde Çin yeni bir reform paketi hazırlamıştır. Söz konusu pakette özel sektörün ekonomi üzerinden etkisinin artırılması gerekliliği vurgulanmış, altyapı harcamaları için yerel yönetimlerin menkul kıymet ihracı için düzenlemelerin yapılması ve buna olanak sağlanması yönünde görüşlerde bulunulmuştur. Ek olarak nüfus sistemi için tek çocuk politikasının geliştirilmesi gibi düzenlemelerden bahsedilmiştir. Ayrıca büyümeyi korumak adına gölge bankacılık ön plana çıkmıştır.

Gölge bankacılık sistemi; bankacılık düzenleme ve denetlemelerine tabi olmayan ama bankaların verdiği hizmetlere benzer hizmetler veren kurumların yaptıkları işlemlerdir.¹⁷ Bankalar, denetçiler ve kanun düzenleyiciler tarafından giderek arttırılan kurallar ile piyasa koşullarını bir nebze yumuşatabilmek için yasal yükümlülüklerini yerine getirmemek adına bu sistemi kullanmışlardır. Bu dönemde gölge bankacılık sisteminin hızla büyüdüğü görülmektedir.

2013 yılı finansal piyasalar açısından daha ılımlı ve sakin bir yıl olmuştur. Uygulanan genişletici para politikasıyla alınan tedbirler ile global ekonomi de olumlu seyir izlemiştir. Ancak yine de bu dönem için küresel ekonomi bazı riskler taşımaktadır. Mesela bunlar; gelişmiş ülkeler açısından mali yapılarının hala sorunlu olması ile yavaş yavaş genişletici para politikasından çıkılıyor olması, gelişmekte olan ülke açısından büyümenin yavaşlaması gibi. Euro Bölgesi için bu dönemde önemli gelişme Fitch'in İtalya'nın notu düşürmesi olmuştur. Ayrıca mali dengelerdeki bozulma ve borçlanma dengesi yüzünden İngiltere'nin notu da 1 puan düşürülmüştür. Ek olarak Mayıs ayında

---

¹⁵ Rogoff, K., "Are Emerging Markets Submerging?", Project Syndicate, September 2, 2013.

¹⁶ T.C. Maliye Bakanlığı, age,s.14

¹⁷ Mahfi Eğilmez, Gölge Bankacılık ve Çin, 10.07.2013, erişim tarihi:7.05.2016, <http://www.mahfiegilmez.com/2013/07/golge-bankaclk-ve-cin.html>

FED'in tahvil alımını azaltabileceği görüşü bazı ülkelerde ciddi sermaye çıkışlarına sebebiyet vermiştir. Çünkü FED, tahvil alımı ile piyasadan hazine kağıtları olarak karşılığında para veriyordu. Bankalarda bu şekilde ellerine geçen likidite ile kredi kullanarak piyasada likidite bolluğu yaratılmış oluyor ve ekonomi canlanması sağlanıyordu. Bu likidite genişletilmesinin durdurulması piyasalarda geri çekilişe neden oldu. FED'in varlık alımına ilişkin belirsizlikleri nedeniyle gelişmekte olan ülkeler için faiz artışları devam etmiştir. Ek olarak genişletici para politikasından çıkış sinyalleri de küresel ekonomi gelişiminde olumsuz etki yaratmış ve finansal kırılmalık artmıştır. Dönemin büyüme oranları ise 2013 yılında % 3,3'e gerilemiştir.¹⁸

2014 yılına gelindiğinde küresel ekonomi büyüme oranını artırmaya çalışırken, genişletici para politikalarının son bulması ve petrol fiyatlarının düşmesi söz konusu yılın önemli noktaları olarak ekonomiye yansımıştır. Gelişmekte olan ülkeler için bu dönemde yetersiz dış talep, daraltıcı ekonomi politikaları, politik, siyasi belirsizlikler ile üretimin yeterli olmaması gibi sebeplerle ekonomik büyüme istenilen düzeyde olmamıştır. Çin ekonomisi ise, bu dönemde yavaşlama içerisine girmiştir.¹⁹ Gelişmiş ülkelerde ılımlı bir büyüme gerçekleşse de, Euro Bölgesi'nde yaşanan kriz için alınan tedbirler yeterli olmamıştır. Krizden bu yana süreklilik arz eden borçlanma ve yönetsel sorunlara bağlı olarak, bankacılık sektöründe sıkıntılar bu yılda da devam edip önemini korumuştur. Bu dönemde büyümenin istenilen noktada olmaması küresel ekonomi için endişe oluşturmaktadır.

Küresel ekonomide düşük faizlerin yanı sıra petrol fiyatlarının da düşmesiyle düşük büyüme süreci yaşanmıştır. Küresel ekonomilerde toparlanma süreci yaşanmakla birlikte büyüme oranları ülkeden ülkeye farklılık göstermiş, ancak düşük seviyede kalmıştır.

Bu yıl yapılan toplantılarda asıl amaç sağlam ekonomik büyümenin teşviğinin desteklenmesi ve global ekonominin ilerideki beklenen krizlere karşı daha dirençli

---

¹⁸ T.C.Kalkınma Bakanlığı, Dünya Ekonomisindeki Son Gelişmeler Bülteni, Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü,Küresel Ekonomik Gelişmeleri İzleme Değerlendirme Dairesi,Ekim 2014, s.1

¹⁹ Türkiye Ekonomisinin 2014 Yılı Değerlendirmesi,Erişim tarihi:Nisan/2016,
http://www.ebso.org.tr/ebso-media/documents/-2014-yilinda-turkiye-dunya-ekonomisi-ve-2015-yilindan-beklentiler-_34774102.pdf

hale getirilmesi için çalışmak üzere kararlar alınmıştır. Genel anlamda bu dönemde ekonomik toparlanmanın halen tam istikrar kazanmadığını söyleyebiliriz.

1.2.1. Çin Ekonomisi

Çin ekonomisi global ekonomi kapsamında yükselen piyasa ekonomisi olarak görülmektedir. Söz konusu duruma yüksek büyüme performansının etkili olduğu söylenebilir. Bundan dolayı son yıllarda Çin ekonomisine yüksek hacimli yabancı sermaye girişi olmuştur. Çin’de ihracata dayalı bir büyüme modeli görülmektedir. Söz konusu sebepten dolayı dış ticaret dengesini etkin bir şekilde kullanabilmektedir.

Çin’in yüksek büyüme performansı onun dünya ekonomisi açısından belirleyici bir role girmesini sağlamıştır. Çin’in ihracat yaptığı ülkeler sadece kendi bölgesinin değil (Asya Ülkeleri; Japonya, Güney Kore vb.) ABD, S.Arabistan, Brezilya gibi uzun bir coğrafyaya yayıldığı için, ülke ekonomisinde oluşabilecek bir kriz tüm küresel ekonomi olumsuz etkilenebilecektir. Bu yüzden Çin ekonomisini anlamak, büyümenin kaynaklarını araştırmak tüm küresel ekonomi için önem arz etmektedir.

Çin’in bu kadar büyümesinin ardında yatan tabii ki ihracata dayalı bir büyüme modelinin benimsenmesinin yanında, nüfusun fazlalığına bağlı olarak işgücü fazlalığı, teknolojik gelişmeler ve ilerlemelerin yanı sıra verimliliğin, etkinliğin artışı ile sermayenin birikimi olarak düşünebiliriz. Tüm bunlara bağlı olarak yapılan politik iyileştirmeler, reformlarda büyüme açısından önemli bir role sahiptirler. Dolayısıyla sermayenin artışı yatırımları artırmış ve gelişen ekonomiyle birlikte teknolojik gelişmeler ülke ekonomisinde verimliliği olumlu etkilemiştir. Ek olarak ülke içinde yüksek tasarrufları da göz önüne alırsak tüm bu gelişmeler büyüme trendine olumlu etki yapmıştır. Söz konusu olumlu görüntü üretim imkanlarını artırmış, teşvikler ile birlikte yabancı yatırımcılara da güven vermiştir.

Çin ekonomisinde, nüfus sayısının fazla olmasına bağlı olarak hükümetin gerçekleştirdiği politik reformlarla (altyapı, inşaat, sağlık, eğitim-öğretim gibi alanları destekleyici reformlar vb.) ucuz işgücünün sağladığı bir rekabet avantajı da bulunmaktadır.

Hükümetin aldığı mali teşvik politikaları, krize yönelik alınan tedbirler, bankacılık sistemin kredi verme imkanlarını artırarak yatırım finansmanı için fon temini sağlayarak sistemin likidite dengesini korumaları 2009 dönemi ve 2011 dönemleri arasında yüksek oranda büyüme performansı sergilemelerini sağlamıştır. Mali teşvik paketi ile alt yapı, inşaat sağlık eğitim sektörleri desteklenmiştir. Ancak 'hükümetin inşaat ve altyapı gibi sektörleri desteklemesi, dış ticareti es geçmesi, bankaların kamu ağırlıklı firmalara kredi vermesine ve kaynakların etkin kullanılmamasına yol açmış bu durum dış ticarete yönelik bazı sektörleri olumsuz etkilemiştir. Örneğin imalat sektörü vb. Söz konusu sebeplerden dolayı uzun vadeli büyüme ortalama % 8'lere gerilemiştir.'²⁰

Bu dönemlerde ihracata dayalı büyüme modelini benimsenen ekonomide, ilerleyen dönemlerde yatırım ve tasarruflar için sürdürülebilir bir büyüme olmadığı ortaya çıkmıştır. Çünkü sosyal hakların, kamu kontrolünde olan banka sisteminin bazı alanların yapısal sorunu kaynak tahsisinin verimliliğini sınırlandırıcı etki yaratmıştır. Söz konusu sebeple 2013 yılında yapısal sorunları ortadan kaldırmak adına ve büyümede istikrar sağlamak için yeni bir strateji geliştirilmiştir. Bu strateji, iç talebe dayalı bir büyüme modelini ortaya çıkartmış, böylelikle kentleşme ve finansal liberalizasyona dayalı büyüme hedeflenmiştir.

Çin'in diğer batılı ülkelerden farkı ise, finansal bankacılık sistemlerinin politik etkilere bağlı olması, diğer sistemlerdeki gibi hükümet kararlarından bağımsız hareket edememesidir. Söz konusu durumda büyümeyi arttırmak isteyen politikalar çerçevesinde özel kesim kredi büyümesine yol açmaktadır.

'Finansal olmayan kurumların, krizin ardından düşük faizle yüklü miktarda döviz borçlanmaları ve özel kesim borcunun RMB cinsinden 2014'te GSYİH'nın %150'sine ulaştığı göstermektedir'.²¹ Öte yandan borcun stok boyutu yanında büyümede (gelir) azaldığı için bir de akım boyutu sorunu oluşmuştur. Tedirgin edici olan ise, söz konusu borcun önemli bir kısmının, Çin'in yeni büyüme stratejisinde reform amacıyla ilk sırada yer alan ve pek şeffaf olmayan gölge bankacılık sistemi

---

²⁰ Metin Özdemir, Çin'in Seçimi: Kur Savaşının Ötesinde, BUSİAD Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği,2015,s.6

²¹ Alicia García-Herrero, "Additional monetary easing for China?" <http://bruegel.org/2015/05/additional-monetary-easing-for-china/>

tarafından sağlanmasıdır.²² Söz konusu durum, Çin ekonomisi için önemli bir kısıt oluşturmuştur.

Hem ihracata dayalı büyüme modelinde hem de iç talebe, tüketime dayalı büyüme modelinde ekonomiyi hükümetin kontrol ettiği göz önüne alırsak, özel kesim kararlarını özgür bir biçimde alabileceği bir yapıya dönüştürmek finansal sistem için, sosyal hizmetler bakımından da önem arz etmektedir. İç talebe dayalı bir stratejide, satın alma gücü ve sosyal hak ve özgürlükleri genişletmek etkin bir ekonomi için daha doğru bir adım olacaktır.

1.3. 2009-2014 Yılları Arası Türk Ekonomisinde Gelişmeler ve Bankacılık Sektörüne Yansımaları

Dünyada yaşanan küresel kriz Türkiye'yi de etkisi altına almıştır. Ek olarak bu dönemde ülkemizde yerel yönetimler seçimini de gerçekleştirmiştir. Söz konusu sebeplerden dolayı belirsizlik ortamı oluşmuş ve piyasalarda güven sorunu ortaya çıkmıştır. Yatırımcıların ileriye dönük beklentileri değişmiş, yatırım kararları ertelenmiş ve ekonomik görünümde bozulmalar meydana gelmiştir. Tüm bu koşullar altında Türk ekonomisinde 2009 yılında yavaşlama görülmüş ancak 2010 yılında %9,2 büyüme göstermiştir. 2011 yılına gelindiğinde ise, %8,5 oranında büyüme göstererek Çin Halk Cumhuriyeti'nden sonra büyüme hızı en yüksek ikinci ülke olmuştur.²³

Türk ekonomisinin ileriki dönemlerde büyüme rakamları ise; 2012'de %2,2, 2013'te %4,2'ye ve çıkmış olmasına rağmen 2014'te de %2,9'a gerilemiştir.²⁴

2009 yıllarında yaşanan ekonomik krizde döviz kıtlığı Türk Para ve Sermaye Piyasalarına çok etki yapmadığı için cari açığın en önemli finansman kaynağı olan kısa vadeli sıcak para girişleri, 2013 yılı ortasına kadar devam etmiştir. FED'in 2013 yılı - 2014 yılları arasında tahvil alımını peyder pey azaltmaya başlamasıyla piyasalarda belirsizliği beraberinde getirmiş ve sıcak para girişlerinde azalma başlamıştır.

²² Mckinsey, Debt and (not much) deleveraging , <http://www.mckinsey.com/global-themes/employment-and-growth/debt-and-not-much-deleveraging>

²³ Ahmet İncekara, Dünya ve Türkiye Ekonomisi, İktisadi Araştırma Vakfı 2015, s.20

²⁴ Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği(TOBB), Ekonomik Rapor 2014, 71.Genel Kurul Yayın No: 2015/253,s.19

2000-2001 yıllarında bankacılık sektöründe yaşanan krizin ardından söz konusu sektöründe yapılan ciddi reformlar sayesinde 2009 yılında yaşanan finansal krizden Türk bankacılık sektörü çok fazla etkilenmemiştir. Ancak 2009 yılında yerel seçimlerin olması ve dünya ekonomisinin de yaşanan belirsizlikler ile birlikte bankalar reel kesime verdikleri kredilerde çok seçici davranmaya başlamış, daha risksiz işlerde yer almışlardır. Bu da o dönemlerde daha çok mevduat oranlarının artışına sebebiyet vermiştir. Yine bu dönemde mevduatların krediye dönüş oranları azalmıştır.²⁵ İlerleyen dönemlerde ise, piyasalara olan güvenin artmasıyla kredi taleplerinde canlanmalar başlamıştır.

2010 yılına gelindiğinde alınan önlemler, (mali disiplin) iktisadi faaliyetlerin canlanması ve finansal sistemin verdiği canlanma ile reel sektörde olumlu beklentileri artmış bu sebeple iyi bir büyüme performansı sergilenmiştir. Ekonomik büyüme piyasalarda da canlanma etkisi yaratmıştır. 2010 yılının ilk çeyreğinde GSMH %11,7 oranında artarken, ekonomik faaliyetlerdeki hızlı artışın ikinci çeyrekte de devam etmesi ile yılın ilk yarısında %11,0 oranında büyüme kaydedilmiştir.²⁶ Hem ulusal ekonomide hem de küresel ekonomideki gelişmeler sayesinde risk algılarında iyileşme yaşanmış, bu dönemde faiz indirimlerinin de etkisiyle kredi piyasasında olumlu gelişmeler yaşanmış ve krediler artmıştır. Ek olarak bu dönem TL değer kazanmıştır.

2011 yılında Türkiye ekonomisi canlanmaya devam etmiştir. Ekonomide belirsizliğin azalması faiz oranlarının düşük olması, sermaye girişlerinin devam etmesi büyüme oranını da olumlu etkilemiştir. Ancak bu büyüme iç talebe bağlı bir büyümedir. Bu yüzden bu dönemde cari açığın GSMH'a oranı %10'lara ulaşmıştır.²⁷ Söz konusu dönemde cari açığın artması ile birlikte dış finansman bağımlılığının yükselmesi ekonomik gelişme için risk unsuru olmuştur. Ancak o dönemde dünya ekonomisinde yavaşlamanın devam etmesi, yasa yapıcılar tarafından alınan önlemler ile birlikte ülke ekonomisi ılımlı bir büyüme sergilemiştir.

Bu dönemde Merkez Bankasının sergilediği politika ise, finansal istikrarı sağlamaya dayalı, düşük faiz oranı ile birlikte yüksek karşılık oranlarının dahil

---

²⁵ TOBB,2009 Ekonomik Rapor, 65.Genel Kurul, Yayın No: 2010 / 110, s.15

²⁶ TOBB, Ekonomik Rapor 2010, 66.Genel Kurul, Yayın No: 2011/135, s.16

²⁷ T.C.Maliye Bakanlığı, Yıllık Ekonomik Rapor 2012,s.2

edildiğini bir politika belirlenmiştir. Bu dönemde, gelişmiş ülkelerin birçoğunun kredi notu düşürülürken Türkiye'nin BBB- yatırım yapılabilir seviyesine çıkartılmıştır.

2012 yılında ise, iç talepte daralmanın olmasıyla birlikte dış talepte artış olması ve ihracatta olumlu gelişmeler yaşanması ekonomimiz açısından büyümesi üzerinde olumlu etki yaratmıştır. Söz konusu dönemde sermaye hareketliliğinin artmasıyla ekonomiye olan güvende de artış görülmüştür. Aynı zamanda 2010 yılından bu yana artan hızlı kredi büyümesi alınan tedbirler ve uygulanan politikalar neticesinde kredi büyüme hızı yavaşlatılmıştır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'ndan (BDDK) alınan bilgilere göre, 23 Kasım 2012 itibarıyla toplam mevduat hacmi yılsonuna göre %8,5 artışla 793 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek, son dönemlerin en düşük oranlı artışını gerçekleştirmiştir.²⁸ Bunun sebepleri olarak, yurt içi tasarrufların artış hızının yavaş olmasının ve tasarruf sahiplerinin banka tahvillerine yatırım yapmalarını olarak açıklanabilir.

Bu dönemde bankacılık sektörü, fonlama maliyetlerinde azaltıma gidilerek, kaynaklarının vadesini uzatarak bilançodaki vade uyumsuzluğunu azaltmak ve fon kaynaklarını çeşitlendirmek amacıyla mevduat dışı alternatif kaynaklara yönelmiştir. Bu çerçevede, bankacılık sektörü yurt dışı piyasalardan borçlanma ve menkul kıymet ihraçları ile sağladığı fon miktarını artırmıştır.²⁹ Yine bu dönemde bankacılık sektöründe kredi hacmi, mevduat hacminden daha fazla artış göstermeye devam etmiştir. Sorunlu kredileri ise, iç talepte daralma ile birlikte artış göstermeye başlamıştır.

Küresel ekonomide devam eden belirsizliklere rağmen Türkiye ekonomisi iyi bir performans sergilemiştir. Ek olarak küresel ekonomide uygulanan parasal genişleme politikaları ülkemiz üzerinde de olumlu etkiler yaratmıştır. İleriki dönemler için dünya ekonomisinde olumsuz yönde risklerin devam edeceği göz önüne alındığında Türkiye ekonomisi açısından da ihtiyatlı politikaların izlenmesine devam edilmiştir. Ayrıca bu dönemde mali disiplin devam etmesi yönünde, tasarruf artışının sağlanması gibi reformların sürekliliğine yer verilmiştir.

---

²⁸ Kaynak:BDDK

²⁹ Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler-ekonomi.isbank/ İktisadi Araştırmalar Bölümü Aralık 2012

2013 yılı içerisinde, ülkemizde yaşanan Haziran-Temmuz Gezi Olayları ve 17-25 Aralık 2013 Operasyonlarının oluşturduğu siyasi, mali ve politik, ekonomik belirsizlikler ekonomideki döviz piyasasını olumsuz etkilemiş ve döviz fiyatları yaklaşık %30 oranında artış göstermiştir.³⁰ Söz konusu dönemde yine özel sektör yatırımlarının azalması, finansal risk algısının çoğalması kur ve faizlerin yükselmesi GSMH büyüme hızının yavaşlamasına yol açmıştır. 2013 yılında ihtiyatlı bir para politikası izlenmiştir. Ek olarak bu dönemde Moody's Türkiye'nin notunu Baa3'e yükseltmiştir.³¹ Bankacılık sektörü için 2013 yılı; aktif kalitesinin, sermaye yeterliliği açısından, fonlama yapısı ve kârlılık kapasitesi itibarıyla güçlü ve sağlıklı olan durumunu korumuştur. Güçlü likidite oranları ve özkaynak yapısı ile aktif kalitesinde bozulma olmamıştır.

Mayıs ayında yaşanan küresel belirsizlik sermaye hareketlerinin oynaklığı finansal piyasaları da etkilemiştir. Bu dönemde TL değer kaybetmiştir ancak bankacılık sektörü gerek alınan tedbirler mesela Basel 2'nin uygulamaya alınması vb. gibi gerek kredi ve zorunlu karşılık oranlarındaki artış neticesinde olumsuz etkilenmemiştir. Ek olarak bu dönemde bankalar güçlü likidite oranları ve özkaynak yapısıyla büyümesini sürdürürken aktif kalitesini de korumuşturlar. Bankaların kredi hacimlerinin bu kadar artması faiz oranlarının düşüklüğüne bağlanabilir ancak küresel piyasalarda dengesizliğin neticesinde bu artış biraz da yavaşlama göstermiştir. Ayrıca yaşanan 17 Aralık olayları siyasi ve ekonomik belirsizlik risk algısını da değiştirmiştir.

2013 yılında iç talepten kaynaklı büyüme politikası izlenmiştir. Özel tüketimi ve kamu harcamalarıyla büyüme sağlamıştır. Döviz kurlarında meydana gelen artışla birlikte aslında hem iç talep hem dış talebin paralel olarak değerlendirilmesi gerektiği görülmektedir. Çünkü döviz kurlarında artışın meydana gelmesi döviz pozisyonları açık olan ülkelerde ilave maliyeti de beraberinde getirmektedir. Söz konusu durum ekonomiyi ve ekonomi içinde yer alan oyuncuların ciddi risk altında olduğunu göstermekte ve kırılganlığı arttırmaktadır.

---

³⁰ Emin Çarıkçı, Türkiye ve Dünyada Ekonomik Gelişmeler, Hedefler ve Beklentiler; 2009-2015,(20 Mart 2014),s.18

³¹ T.C.Maliye Bakanlığı, Yıllık Ekonomik Rapor 2013,s.95

2014 yılına bakıldığında, dünya ekonomisinde düşen petrol fiyatları bizim için dış ticaret açığında iyileşmeye gitmemize olanak sağlamıştır. Ancak Avrupa'da durgunluğun devam etmesi ve komşu ülkelerde devam eden kaoslar yurtiçindeki siyasi gelişmeler hem ihracat oranlarımızı hem de sermaye hareketliliğini etkilemiştir. 2014 yılında Türkiye ekonomisi yüzde 2,9 büyümüştür.³² Bunlara ek olarak 2013 yılında FED'in açıklamasında piyasaya sürülen tahvil alımı azatlımı ile ilgili açıklamalar yüzünden ekonomide belirsizlik devam etmiştir. Sermaye hareketliliğinde yaşanan dalgalanmalar TL'de değer kaybına yol açmıştır. Ekonomi de belirsizlik arttığı için risk primleri de artış göstermiş ve faiz oranlarında artışlar meydana gelmiştir. Söz konusu durumdan dolayı para politikasında sıkılaştırmaya gidilmiştir.³³

Bankacılık sektöründe 2014 yılında sermaye yeterlilik rasyosu yasal sınıra göre. 2 kat fazla olarak gerçekleşmiştir.³⁴ Söz konusu durum bankacılık sektörünün bu dönemde sağlam ve sağlıklı yapısını koruduğunu göstermektedir. Bu dönemde ayrıca BDDK, bankacılık sektörüne yeni düzenlemeler getirmiştir. Söz konusu düzenlemelerde kredi vadelerine ve kredi kartında taksitlendirmeyi sınırlandırmaya gidilmiş, gelire göre kredi kartı limitleri tahsisi gibi makro ihtiyati önemler alınmıştır.³⁵ Bu düzenleme 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ek olarak bu dönemde ekonomide faiz oranlarında artış görülmekle birlikte kredi artış oranlarında düşüşler yaşanmıştır. Merkez bankası bu dönemde belirsizliklerin azalması dolayısıyla kademeli olarak faiz indirimi gerçekleştirmiştir.

Genel olarak bakıldığında 2014 yılında gelişmekte olan ülkeler FED'in tahvil alımı azaltması genişletici para politikasını bırakması gibi nedenlerle yapısal sorunlarda göz önüne alındığında yavaş bir büyüme dönemi geçirmiştir. Ancak Türk ekonomisi, gelişmekte olan ülkeler açısından değerlendirildiğinde finansal piyasalar için yükselen bir piyasa ekonomisi görüntüsü göstermektedir. Bankacılık sektörü açısından da son dönemlerde, sıkı denetimlerin artması, sermaye yeterlilik rasyolarının yüksek oranda kalmasının sağlanması önem arz etmektedir.

³² Türkiye İstatistik Kurumu(TUİK), Sayı: 18 / 2015,Erişim tarihi: Haziran/2016, http://www.tuik.gov.tr/basinOdasi/haberler/2015_18_20150407.pdf

³³ TCMB, 2014 Yılı Gelişmeleri, Erişim tarihi: Haziran/2016, <http://www3.tcmb.gov.tr/yillikrapor/2014/tr/m-2-1-2.php>

³⁴ T.C.Maliye Bakanlığı, Yıllık Ekonomik Rapor 2014,s.5

³⁵ Age, s.56

BÖLÜM 2

2.1 Seçilen Bankaların Özellikleri ve Seçim Süreçleri

Bankalar, varolan özkaynaklarını, topladıkları mevduatları ve başka kaynaklardan sağladıkları kredilerle kredi talep edenlere arzeden ticari işletmelerdir.³⁶ Bankacılık sektöründe; fon arz edenler ile fon talep edenler arasında köprü rolünü üstlenen tamamen işi para yönetmek olan finans sisteminin başoyuncularıdır bankalar. Bankalar da ticari işletme olması dolayısıyla kar amacı güderler.

Ticari bankaların sağladığı hizmetler; mevduat toplama (kaydi para yaratma fonksiyonunu ortaya çıkartır), kaynak sağlama, hizmet fonksiyonu ve kredi verme gibi işlemlere aracılık ederler.³⁷

Bankacılık sektörü özellikle 1980'lerden sonra değişim göstermeye başlamıştır. Çünkü küreselleşmenin getirdiği serbest piyasa ekonomisiyle birlikte gelişim gösteren ekonomilerde teknolojinin gelişmesiyle de ürün çeşitleri artmış para ve sermaye piyasalarında gelişme yaşanmıştır. Finansal sistem ekonomide tasarruf sahipleri ve yatırımcılar arasında köprü rolünü üstlenmeye yardımcı olacak bilgi ve kaynakların toplanmasında verimliliğin sağlanmasında önemli bir görev üstlenmektedir. Türkiye'de finansal sistemin en temelinde bankacılık sistemi yer almaktadır. Söz konusu durumun nedeni ise, kaynaklarının büyük çoğunun bankalar aracılığıyla toplanması ve onlar tarafından kullanılmasıdır.³⁸

Türk bankacılık sektöründen 49 tane banka vardır. Bankacılık sektörü itibariyle de baktığımızda 3'e ayrılmıştır. 49'ün alt dağılımında;

---

³⁶ Adalet Hazar ve Şenol Babuşcu, **Banka Aktif Pasif Yönetimi**, Ankara: Asil Yayın&Dağıtım,2013,s.3

³⁷ Genel olarak Banka İşletmeciliği, Ankara, s.9, Erişim tarihi: Temmuz/2016, www.baskent.edu.tr/~gurayk/finpazpazartesi16.doc

³⁸ Muharrem Afşar," Küresel Kriz ve Türk Bankacılık Sektörüne Yansımaları " Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İibf Dergisi, Ekim 2011, 6(2), 143-171, s.156

1. Mevduat kabul eden,
2. Mevduat kabul etmeyen (yatırım ve kalkınma bankaları)
3. Katılım bankaları yer almaktadır.

Sektör, yıllar itibariyle incelendiğinde de mevduat kabul eden bankaların en yüksek paya sahip olduğu dikkat çekmektedir. Bunlara aynı zamanda ticari bankalar adı verilmektedir. Biz de tez çalışmamız da bu ticari bankalar arasından aktif büyüklüğü en büyük olan bankaları ele alacağız. Türk bankacılık sektöründe, ölçeklerine göre sınıfladığımızda aktif büyüklüğü en yüksek olan 5 banka seçilmiştir.

Finansal işlem artışından ve yoğunluğundan dolayı bazı ülkelerde banka sayılarında ciddi artışlar gözlemlenirken, işlem artışları finansal sıkıntıları da beraberinde getirdiği için banka sayıları son yıllarda gerilemiştir. Örneğin Çin ekonomisi gibi doyunluğa erişen ekonomilerde bu azalış daha önceden başlamıştır.

Çin ekonomisinde de aktif büyüklüğü en yüksek olan 5 Çin bankası değerlendirmeye alınmıştır. Seçilen 2 banka “ majör ” olmak özelliği taşımaktadır. Major özellik; dünya çapında faaliyet gösteren anlamındadır.

2.1.1 Çin Bankalarının Değerlendirilmesi - Bankalar Hakkında Bilgiler

Industrial & Commercial Bank of China (ICBC)

Çinli Industrial & Commercial Bank of China (ICBC) Bank 1 Ocak 1984 yılında Pekin’de kurulmuştur. Çin hükümeti tarafından kurulan bir devlet bankasıdır. ICBC’nin bugünkü yönetim kurulu başkanı Jiang Jianqing dir.

ICBC 2014 yılı itibariyle; 462.282 çalışanı bulunmaktadır. 17.460 şube sayısı mevcuttur. Bunun 17.122’si yerli şubelerden oluşmaktadır. Banka 6 kıtada 41 ülke ve bölgede faaliyet göstermektedir.

Dünyanın en büyük ilk 5 firması arasında yer almaktadır.³⁹ Piyasa değeri açısından da en büyük banka özelliğini korumaktadır. Dünyanın en büyük bankası olması şunlara bağlanmıştır:

---

³⁹ Amerikan Forbes dergisinin 2014 yılında yayınladığı ‘ Dünyanın en büyük 2000 şirketi ’ listesinde yer almaktadır.

- Farklılaştırılmış iş yapısı
- Güçlü inovasyon kapasitesi
- Pazarlar arasında rekabet edebilirliği
- Mükemmel müşteri ağı ve müşteriyle ilgilenme şekilleridir.
- İnternet ve telefon bankacılığı servisi kişiye özgü bankacılık hizmetleri, ticari bankacılığa özgü farklılaştırılmış ve uluslaştırılmış operasyon kapasitesi ve yerel pazardaki lider pozisyonu onu dünyada lider konumuna getirmiştir.
- Çin'in uzunca bir dönem komünist rejim altında var olmuş olmasının da bunda etkisi vardır.

3.3 trilyon USD toplam varlığıyla, tek başına 129 ülkenin bir yıllık toplam GSMH'sine karşılık gelmektedir. Çin'de de 4 devlet bankasından biridir. ICBC sadece Çin'de değil kurulduktan sonra Çin hükümeti uluslararası arenaya çıkmaya karar vermesiyle birlikte Avrupa'da da şubeler açmıştır. 1999 yılında ICBC'nin Lüksemburg, Paris, Brüksel, Milan, Amsterdam, Lizbon, Barcelona, Varşova ve Madrid gibi büyük Avrupa kentlerinde şubeleri mevcuttu ve bütün bunlar “*ICBC Europe*” adlı alt kol çatısında toplanmıştı.

Avrupa'da sağladığı imaj ile beraber anavatanı Çin ve çevre Asya ülkelerine yatırım yapmayı da ihmal etmeyen ICBC'nin; Asya'daki en önemli hamlesi ise Fortis Bank'ın Hong Kong'taki tüm haklarını satın alması ve bünyesine katmasıdır. Bankanın bu coğrafyadaki faaliyetleri de “*ICBC Asia*” çatısı altında toplanmıştır.

2014 yılında The Banker dergisi tarafından En iyi 1000 banka arasında ”Global Bank of the year” ödülüne layık görülmüştür. Ek olarak ABD dergisi Forbes tarafından listelenen Küresel 2000 arasında dünyanın en büyük kuruluş seçilmiştir.

Bank Of China Ltd.

Bank Of China Ltd, Çin tabanlı ticari bankadır. Çin'de İmparatorluk Bankası yerine Cumhuriyet hükümeti tarafından 1912 yılında kurulmuştur. Bu özelliği ile hala Çin'in en eski bankasıdır. 2009 yılı itibarıyla Çin'in 2. Büyük bankası ve piyasa değeri açısından dünyanın büyük bankaları arasında ilk sıralarda yer almayı başarmıştır.

Çin'in reform ve açılma süreci boyunca, ekonomik kalkınmayı artırmak için hükümetin uyguladığı strateji ile yabancı fonların ileri teknolojiyle ülkeye gelmesi ve döviz işlemlerinde rekabet avantajı oluşturarak ülkenin dış finansman kanalı olmuştur.

Banka büyük ölçüde ticari bankacılık, yatırım bankacılığı, sigortacılık, doğrudan yatırımlar ve yatırım yönetimi iş, fon yönetimi, iş ve uçak kiralama iş hem de diğerleri dahil olmak üzere finansal hizmetler dallarında faaliyet göstermektedir. Genel anlamda Çin'in yanı sıra Hong Kong, Macau ve Tayvan ve diğer ülkelerde de faaliyet göstermektedir. Neredeyse her kıta üzerinde şubesi bulunan banka, Çin bankalarının uluslararası olanları arasında yer almaktadır.

Bankanın yaygın sanayiye desteklemesi, önce insan ilkesini benimsemesi reform ve yeniliklerle yol gösterici olmasıyla iyi bir marka imajı kurmuştur. Bankanın amacı; küreselleşme sürecinde rekabetçi bir banka olma yolunda, teknolojik yenilikleri takip edip ekonomin canlanması için sorumluluk üstlenen ve sürekli gelişim sürecinde çalışanları, hissedarları ve toplumun beklentilerini karşılayan müşteri sadakati kazanan banka olmaktır. Bankada 304.267 personel istihdam edilmektedir.

Agricultural Bank Of China Limited

Agricultural Bank Of China Limited de bir ticari bankadır. Banka ilk tarım kooperatifi bankası olarak faaliyette geçmiştir. 1979 yılında kurulmuştur. Merkezi Pekin'dedir. İlk önce tamamen devlet kontrolünde olan banka daha sonra devlet-özel bankaya dönüşmüştür. 2009 yılında da limited şirket haline gelmiştir.

Banka her türlü kurumsal bankacılık faaliyetlerinin yanı sıra bireysel bankacılık üzerinde de faaliyet göstermektedir. E-bankacılıkta olmak üzere birçok alanda faaliyettedir. Bankanın yaklaşık 24.000 şubesi bulunmaktadır. Banka yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda yer almaktadır. Sydney, New York, Londra, Singapur ve diğer ülkelerde şube temsilcilikleri mevcuttur. Banka 491.178 kişiyi istihdam etmektedir

China Construction Bank

China Construction Bank da bireysel mevduat, kurumsal mevduat, kurumsal kredi, kişisel bankacılık sektöründe de dahil olmak üzere, kurumsal bankacılık

işlemlerini yürütür. Ayrıca özel banka hizmetleri, döviz alım satım ve altın alım satım hizmetleri gibi faaliyetleri vardır. Banka ayrıca hayat sigortası, mülkiyet sigortası, sağlık sigortası vb. fon yönetimi ve servet yatırım hizmetleri de dahil olmak üzere elektronik bankacılık, internet bankacılığı, mobil telefon bankacılığıyla hizmet sunmaktadır. Bu bankada diğerleri gibi yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda faaliyet göstermektedir. Bankada 366.117 kişi istihdam edilmektedir.

China Construction Bank, Çin Cumhuriyeti'nde 4 büyük bankadan biridir. CCB Çin Halk Construction Bank adı altında 1 Ekim 1954 tarihinde kurulmuştur. Daha sonra 26 Mart 1996 tarihinde China Construction Bank olarak adı değiştirilmiştir.

2015 yılında CCB bank Dünya'nın 2.büyük bankası ve dünya piyasalarında 6. Büyük şirketi olmuştur. Bankanın yaklaşık 13.629 yerli şubesi bulunmaktadır. Buna ek olarak Barcelona, Frankfurt, Hong Kong, Johannesburg, New York, Seul, Singapur, Tokyo, Melbourne, Sydney ve Auckland ve Londra'da şubeleri mevcuttur.

Bank of Communications

1908 yılında kurulan Bank of Communications, Çin'in en eski bankalarından biridir. Banka 2005 yılı Haziran ayında Hong Kong Borsası'na ve 2007 yılının Mayıs ayında Şanghay Borsası'na kote olmuştur. Bankada 86.500 kişi istihdam edilmektedir. Ek olarak yaklaşık 3.000 şubesi bulunmaktadır. Ayrıca Banka Hong Kong, New York, San Francisco, Tokyo, Singapur, Seul, Frankfurt, Macao, Ho Chi Minh City ve Sydney uluslararası şubesi bulunmaktadır.

Banka, 2014 yılında The Banker tarafından Tier 1 sermaye açısından dünyada ilk 1000 banka arasında 19. sırada derecelendirilmiş ve "Fortune 500 Şirketleri" arasında 217 sırada yer almıştır.

Banka, Çin'in önemli finans hizmetleri sağlayıcılarından biridir. Banka'nın iş kapsamı arasında; ticari bankacılık, menkul kıymet hizmetleri, finansal kiralama, fon yönetimi, sigorta ve offshore finans hizmetleri bulunmaktadır.

Bankanın kalkınma stratejisi " kapsamlı bankacılık grubunda uluslararası genişlemeye odaklı ve varlık yönetimi konusunda uzmanlaşmış olarak birinci sınıf banka" olmaktadır.

2.1.2 Türk Bankaları Değerlendirilmesi- Bankaları Hakkında Bilgiler

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi

Türkiye İş Bankası A.Ş. 26.08.1924 tarihinde kurulmuştur. Cumhuriyet döneminin ilk ulusal bankası olmuştur. O dönemde her türlü bankacılık faaliyetini gerçekleştirmek ek olarak her türlü sınai ve mali sektör dahilinde teşebbüsler kurmak ve onlara ortak olmak amacıyla kurulmuştur.

2014 yılı itibariyle, banka hisseleri % 40,15'i İş Bankası A.Ş. mensupları munzam sosyal güvenlik ve yardımlaşma sandığı vakfı, %28,09'u Cumhuriyet Halk Partisi (Atatürk hisseleri) sahiptir. Bankanın %31,76 kısmı halka açıktır.

Bankanın ana faaliyeti 5411 nolu kanunu 4.maddesinde belirtilen mevzuatı kapsamaktadır. Bireysel, kurumsal, ticari, özel bankacılık gibi her türlü faaliyette bulunabilmektedir. Banka tüm bankacılık faaliyetlerini gerçekleştirmenin yanında, üretimin sınai gelişimi başlatmak, tasarrufları arttırmak, ekonominin temel projelerini finanse etmektir.

İş Bankası Türkiye'de bireysel ve ticari bankacılık hizmeti sunan en büyük bankası konumundadır.

2014 itibarıyla 25'i yurt dışında olmak üzere 1.350 şube ve 24 bini aşkın personeli bulunan İş Bankası'nın ayrıca Rusya'da İşbank Rusya ve Almanya'da İşbank AG adıyla iki iştiraki vardır.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. 1863 yılında kurulan Memleket Sandıklarına dayanmaktadır. O dönemde çiftçileri kredilendirmek ziraata ilişkin krediler

için kurulmuştur. Karşılıklı yardımlaşma esasına dayanan imece geleneğinden esinlenilmiştir. 1988 yılında modern finans kuruluşu olarak Ziraat Bankası resmen kurulmuştur. 1924 yılında banka anonim ortaklık haline dönüşmüştür.

Günümüzde her türlü bankacılık faaliyetlerini yerine getiren Ziraat Bankası'nın hisselerinin tamamı hazineye aittir ve merkezi Ankara'dadır. Ana Ortaklık Banka'nın tek hissedarı T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ("Hazine")'dır. Bankanın 2014 yılı itibariyle toplam 1.682 yurtiçinde, 25 tane yurtdışında şubesi bulunmaktadır. Ziraat Bankası 18 ülkede 97 noktada faaliyette bulunmaktadır ve ülkemizin yurt dışındaki en yaygın bankası olarak olma özelliğini korumaktadır. 2014 yılı itibariyle grubun istihdam ettiği personel sayısı 24.882 kişidir.

Genel anlamda bankanın faaliyet amacı mevduat kabulü dahil tüm bankacılık faaliyetlerini yürütülmesi olarak belirtilmiştir. Ziraat Bankası, tarım sektörü başta olmak üzere tüm sektörlere desteğini artırırken en küçük işletmelerden en büyük firmalara, çiftçilerimizden emeklilere kadar geniş bir yelpazede herkesin bankası olmayı sürdürmüştür. Ziraat Bankası aynı zamanda ülkemizin büyük projelerinin finansmanında da önde gelen bankalar arasında yer almıştır.⁴⁰

Türkiye Garanti Bankası A.Ş.

Türkiye Garanti Bankası Anonim Şirketi'nin 25 Nisan 1946 yılında Ankara'da kurulmuştur. Genel Müdürlüğü İstanbul'da yer almaktadır. Banka'nın yurtiçinde 994, yurtdışında 8 şubesi ve 3 temsilciliği bulunmaktadır.

Garanti Bankasının nitelikli pay sahipleri; Doğu Holding A.Ş ve Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA) dir. Garanti Bankası'nın yönetiminde iki güçlü kurum yer almaktadır. Ek olarak Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S.A. (BBVA) eşit ortaklık ilkesiyle hareket ederler.

BBVA'nın merkezi İspanya'da bulunmaktadır. 30'dan fazla ülkede faaliyet göstermekte ve 100 binden fazla çalışan istihdam etmektedir. Bireysel ve ticari

---

⁴⁰ <http://www.ziraat.com.tr/tr/Bankamiz/Hakkimizda/Pages/GenelMudurMesaji.aspx>, Erişim tarihi: Nisan/2016

müşteriye geniş yelpazede finansal ve finansal olmayan ürün ve hizmet sunan küresel bir gruptur.

Garanti bankasının faaliyet amacı; Kurumsal, ticari, KOBİ, ödeme sistemleri, özel, bireysel ve yatırım bankacılığı dahil bankacılık sektörünün tüm iş kollarında faaliyet göstermektir.

Garanti Bankası, karlı ve sürdürülebilir büyüme stratejisine sahip özel banka konumundadır. İnsan kaynağı ve teknolojik altyapıya sürekli yatırım yapar. Müşteri odaklı hizmet anlayışıyla, müşterilerin ihtiyaçları doğrultusunda yaratıcı ürün ve hizmetler geliştirir.

Akbank T.A.Ş.

Akbank T.A.Ş. 30 Ocak 1948 tarihinde özel sermayeli ticari banka olarak faaliyette geçmiştir. Adana’da kurulan bankanın ilk zamanlarda faaliyet amacı; bölge de yer alan pamuk üreticiler için finansman desteği sağlamak olmuştur. Daha sonra gelişen ve değişen ekonomik koşullarla birlikte faaliyet konusu her türlü bireysel kurumsal KOBİ özel bankacılık faaliyetlerini kapsamıştır.

Ana Ortaklık Banka’nın sermayesinde doğrudan veya dolaylı hakimiyeti söz konusu olan sermaye grubu Sabancı Grubu’dur. 2014 yılı itibariyle halka açıklık oranı % 41’dir.

2014 tarihi itibarıyla Banka’nın yurt çapında 990 şubesi ve yurtdışında 1 şubesi bulunmaktadır. Akbank’ın ilk yurtdışı temsilciliği de Almanya’nın Frankfurt şehrinde faaliyete geçmiştir. 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Banka’da istihdam edilen personel sayısı 16.305 kişidir.

Banka 2014 yılında Brand Finance tarafından düzenlenen “Dünyanın En Değerli 500 Banka Markası” araştırmasında üst üste 3. Kez ‘Türkiye’nin En Değerli Banka Markası’ seçilmiştir. Akbank bu marka değeri ile dünya genelinde 500 bankanın bulunduğu listede 94. sırada yer almıştır.⁴¹

---

⁴¹ <https://tr.wikipedia.org/wiki/Akbank>, Erişim Tarihi: Mayıs/2016

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. özel sermayeli bir ticaret bankası olarak 9 Eylül 1944 yılında kurulmuştur. Kurulduğunda ilk amacı, bireylere uygun şartlarda konut sahibi olmaları sağlamaktı.

Bağlı bulunduğu Çukurova Holding'in TMSF'ye olan borçları nedeniyle hisselerini devretmek zorunda kalmıştır. %51'lik hissesi Koç Holding bünyesindeki Koç Finansal Hizmetler'e satılmıştır.

Şuanda ana ortaklık bankanın sermayesinin kalan %81,80'ni UniCredit ve Koç grubuna müşterek yönetim hakimiyetinde olan Koç Finansal Hizmetler A.Ş. 'ye aittir. 2014 yılı itibariyle %18,20 lik bir pay ile halka açıktır.

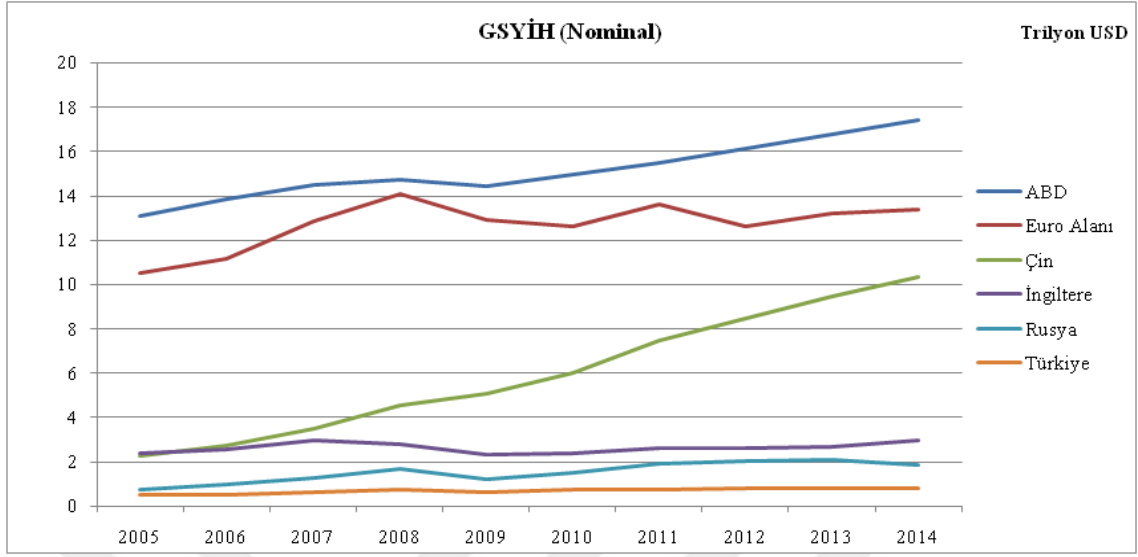
Faaliyet alanı mevzuatın izin verdiği her türlü bankacılık faaliyetlerini yerine getiriler. Müşteri odaklı bankacılık anlayışının yanında yenilikçi yapısıyla finans sektörünün gelişimine katkı sağlamaktadır.

2014 yılı itibariyle yurtiçinde 1.002 yurtdışında da 1 tane şubesi bulunmaktadır. Bankada 17.457 kişi istihdam edilmektedir. Konsolide ve grup olarak bankanın istihdam ettiği personel sayısı 18.534 kişidir.

2.2. Türk ve Çin Ekonomilerinin GSYİH ve Döviz Kuru Karşılaştırmaları

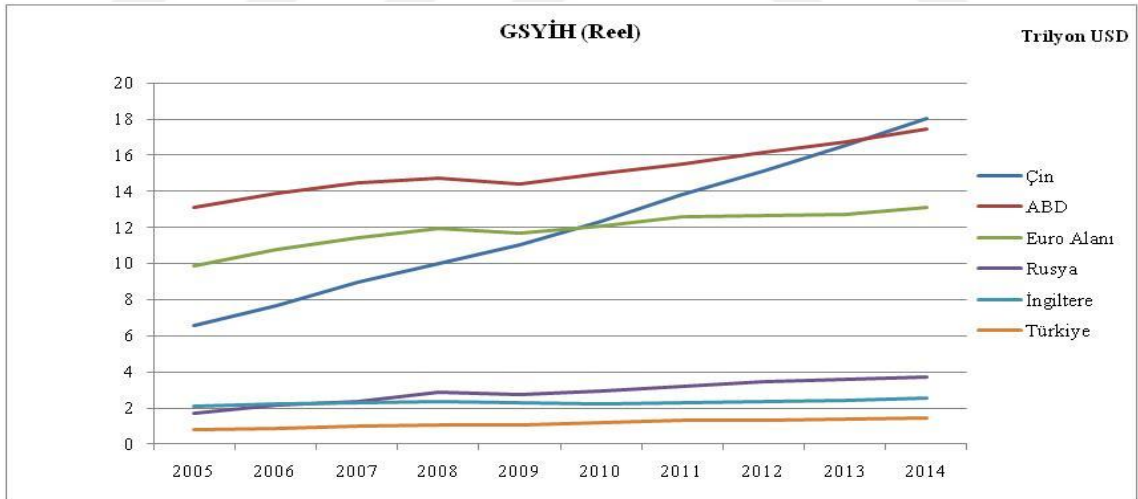
Ülkemizin gayrisafi yurt içi hasılasının gelişimi ve diğer ülkelere göre kıyaslaması aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır.

Grafik 1: Ülkelerin GSYİH (Nominal) karşılaştırılması

Kaynak: Dünya Bankası

Grafik 2: Ülkelerin GSYİH (Reel) karşılaştırılması

Kaynak: Dünya Bankası

Tez kapsamında incelenecek bankaların Türkiye’de ve Çin’de mukim olmalarına bağlı olarak, söz konusu ülkelerin ekonomik büyüklüklerinin de değerlendirme tabii tutulması gerekmektedir.

Bankaların faaliyet gösterdiği ülkelerin GSYİH'sına paralel olarak bankanın faaliyet gösterebileceği alanın daha büyük olmasına sebebiyet vermektedir. Söz konusu durumda, bankaların aktif büyüklüğünün ülkelerin GSYİH'sına paralel olması görüşü oluşmuştur. Yani bankaların aktif büyüklüğü GSYİH'larına paralel olarak artış göstermektedir.

Ülkelerin nominal bazlı GSYİH değerleri kıyaslamalarında;

Türkiye'nin nominal bazda GSYİH'sı 2009- 2014 yılları arasında %30 gelişerek 798 milyar USD'ye yükselmiştir.

Çin için ise; nominal bazda GSYİH'sı 2009- 2014 yılları arasında %105 gelişerek 10.356 milyar USD'ye yükselmiştir.

Tablo 1: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in nominal bazlı GSYİH gelişimi

Milyar USD	GDP Nominal					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Çin	5.060	6.040	7.493	8.462	9.491	10.357
Türkiye	614	732	775	789	823	798

Kaynak: TC Merkez Bankası

Grafik 3: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in nominal bazlı GSYİH gelişimi grafik ile gösterilmiştir.

Kaynak: TC Merkez Bankası

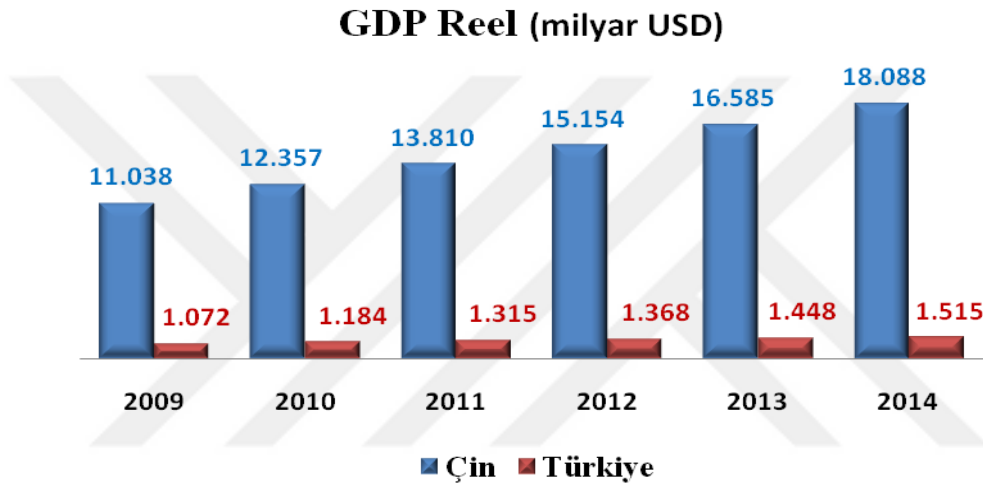

Tablo 2: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in reel bazlı GSYİH gelişimi

Milyar USD	GDP Reel					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Çin	11.038	12.357	13.810	15.154	16.585	18.088
Türkiye	1.072	1.184	1.315	1.368	1.448	1.515

Kaynak: TC Merkez Bankası

Grafik 4: 2009-2014 yıllarında Türkiye ve Çin'in reel bazlı GSYİH gelişimi grafik ile gösterilmiştir.

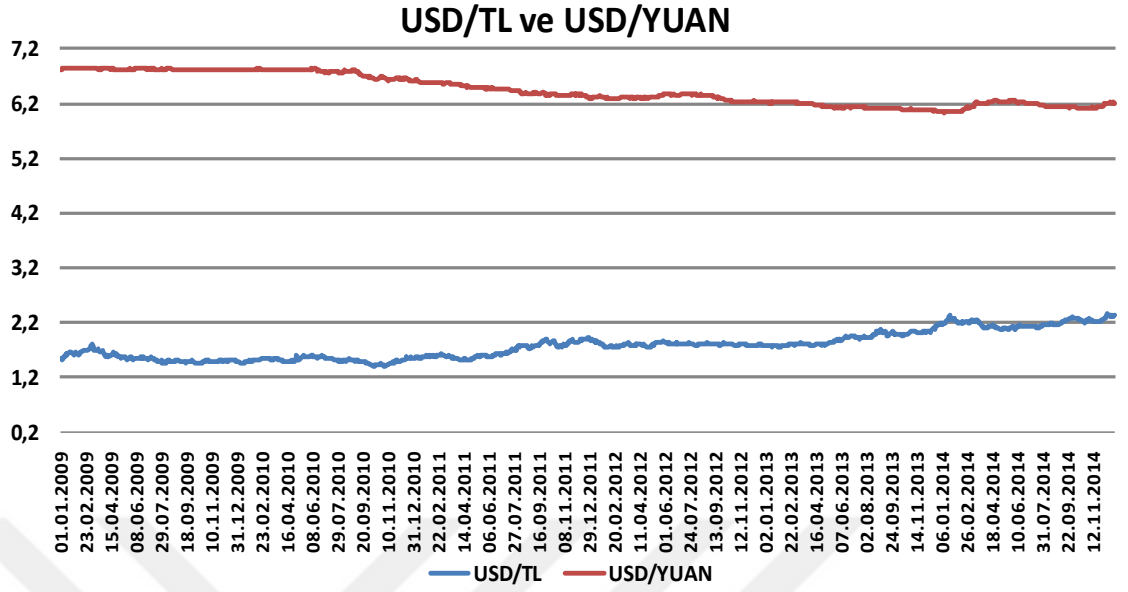

Kaynak: TC Merkez Bankası

Türkiye'nin reel bazda GSYİH'sı ise, 2009-2014 yılları arasında % 41 gelişerek 1.515 milyar USD'ye yükselmiştir.

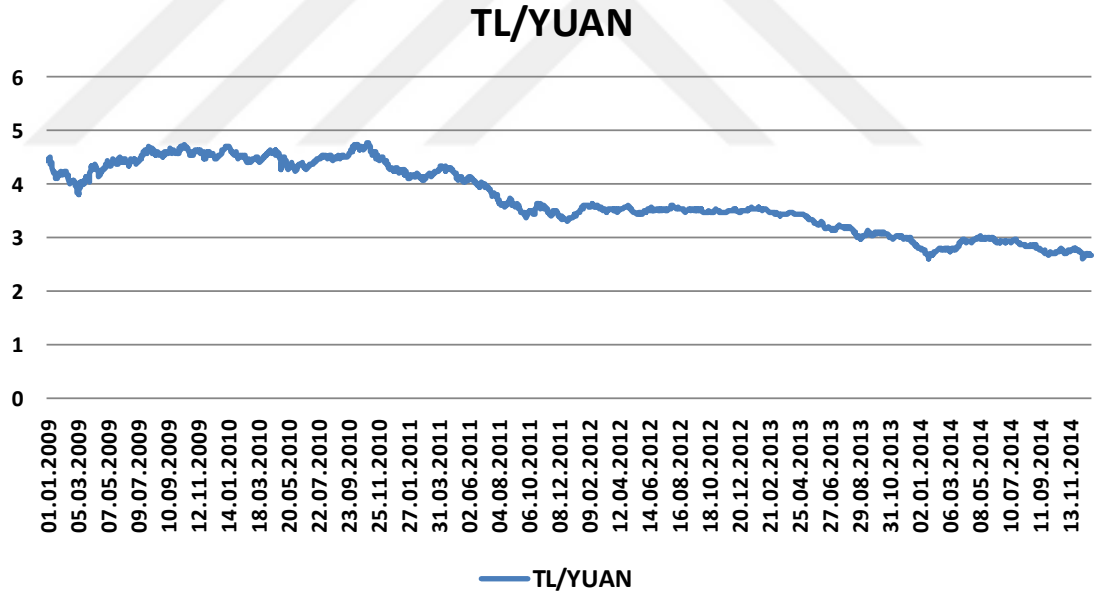
Çin'in reel bazda GSYİH'sı 2009-2014 dönemleri arasında % 64 gelişim göstererek 18.088 milyar USD'ye yükselmiştir.

Grafik 5: TL ve Yuan'ın dolar karşısındaki gelişimi

Kaynak: Bloomberg

Grafik 6: TL / Yuan'ın karşılaştırılması

Kaynak: Bloomberg

Genel olarak Çin ekonomisinin büyük olması dolayısıyla, yurtdışı işlemlerde de ödemeler ya da finansal konulara ilişkin işlemlerde de Çin Yuan'ı global düzende önemli bir yere sahiptir. Ancak sürekli değişen para yapılarından oluşan yapı içinde, global ticaret ve finansal işlemlerde para birimi olarak dolar en çok kullanılan uluslar arası para birimi durumunu korumaktadır. Bu sebeple incelememizi dolar para birimi

üzerinden gerçekleştirdik. Kıyaslama yapabilmek adına, ülkelerin GSMH'larını eklenmiştir.

2009 yılından 2014 yılları arasında TL değer kaybederken, Yuan'ın değer kazandığı görülmektedir. Dönemler itibariyle USD/TL kuru 1,54'den 2,34'e yükselmiştir. TL söz konusu dönemde % 52 değer kaybetmiştir.

USD/Yuan kuru ise 6,83'ten 6,21'e gerilemiştir. Değer kazancı % 9 olarak gerçekleşmiştir.

BÖLÜM 3

3.1 Türk Bankalarının Bilançolarının Yorumlanması

Türk bankalarının bilançoları UFRS sistemine göre ayarlanıp, incelememiz dolar para birimi üzerinden gerçekleşmiştir.

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi

Tablo 3: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	86.678	98.082	97.377	113.116	113.415	118.517
• Kasa+Banka	12.937	9.737	9.865	11.624	13.423	13.387
• Menkul Değerler	30.407	33.877	26.302	25.554	21.095	21.200
• Verilen Krediler	35.474	44.926	52.426	64.817	68.408	72.340
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>281</i>	<i>256</i>	<i>299</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1.895</i>	<i>1.602</i>	<i>1.117</i>	<i>931</i>	<i>906</i>	<i>862</i>
• Diğer Aktifler	7.860	9.542	8.783	11.121	10.490	11.590
PASİF TOPLAMI	86.678	98.082	97.377	113.116	113.415	118.517
BORÇLAR	76.387	85.734	86.625	99.131	101.260	104.888
• Alman Krediler	9.950	9.289	9.942	10.730	12.779	14.638
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0	127	1.994	3.643	4.730	7.992
• Mevduatlar	48.447	57.542	52.323	59.637	57.190	57.803
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>40.772</i>	<i>47.989</i>	<i>42.235</i>	<i>47.628</i>	<i>44.910</i>	<i>44.866</i>
• Diğer Borçlar	17.990	18.775	22.367	25.121	26.561	24.456
ÖZKAYNAKLAR	10.291	12.348	10.753	13.984	12.155	13.629
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	10.364	7.176	7.127	8.013	7.664	7.981
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>6.419</i>	<i>4.088</i>	<i>4.423</i>	<i>5.531</i>	<i>5.614</i>	<i>5.985</i>
• Faiz Gideri	5.132	3.598	3.931	4.278	3.701	4.173
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>4.094</i>	<i>2.761</i>	<i>2.909</i>	<i>2.953</i>	<i>2.475</i>	<i>2.519</i>
Net Faiz Karı/Zararı	5.232	3.578	3.195	3.736	3.964	3.808
Net Komisyon Karı/Zararı	890	660	650	687	758	677
• Faaliyet Giderleri	4.752	3.751	3.903	4.250	4.287	4.278
• Diğer Gelirler	3.853	2.890	2.766	3.084	2.705	2.611
• Diğer Giderler	2.154	784	882	705	854	688
Vergi Öncesi Kar/Zarar	3.070	2.593	1.827	2.552	2.286	2.130
• Vergi Gideri	561	456	418	524	425	452
Net Kar/Zarar	2.509	2.137	1.409	2.028	1.861	1.678

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği (TBB)

Tablo 4: İş Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	694%	806%	709%	833%	770%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	364%	488%	463%	563%	531%
Kaldıraç Oranı	87%	89%	88%	89%	89%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	3%	4%	3%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	19%	12%	16%	14%	13%
Karşılık Oranı	100%	100%	77%	78%	74%
NPL Rasyosu	4%	2%	2%	2%	2%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	0%	0%	2%	2%	2%
Aktif Karlılık Oranı	2%	1%	2%	2%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	18%	17%	16%	18%	16%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	6%	6%	7%	5%	6%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	10%	9%	9%	8%	9%

Kaynak: TBB**Tablo 5: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu**

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	15%	10%	10%	10%	12%	11%
• Menkul Değerler	35%	35%	27%	23%	19%	18%
• Verilen Krediler	41%	46%	54%	57%	60%	61%
<i>Takipteki Krediler</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	2%	2%	1%	1%	1%	1%
• Diğer Aktifler	9%	10%	9%	10%	9%	10%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	88%	87%	89%	88%	89%	89%
• Alınan Krediler	11%	9%	10%	9%	11%	12%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	2%	3%	4%	7%
• Mevduatlar	56%	59%	54%	53%	50%	49%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	47%	49%	43%	42%	40%	38%
• Diğer Borçlar	21%	19%	23%	22%	23%	21%
ÖZKAYNAKLAR	12%	13%	11%	12%	11%	11%

Kaynak: TBB

Tablo 6: İş Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	13%	-1%	16%	0%	4%
• Kasa+Banka	-25%	1%	18%	15%	0%
• Menkul Değerler	11%	-22%	-3%	-17%	0%
• Verilen Krediler	27%	17%	24%	6%	6%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>-9%</i>	<i>16%</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>-15%</i>	<i>-30%</i>	<i>-17%</i>	<i>-3%</i>	<i>-5%</i>
• Diğer Aktifler	21%	-8%	27%	-6%	10%
PASİF TOPLAMI	13%	-1%	16%	0%	4%
BORÇLAR	12%	1%	14%	2%	4%
• Alınan Krediler	-7%	7%	8%	19%	15%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	83%	30%	69%
• Mevduatlar	19%	-9%	14%	-4%	1%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>18%</i>	<i>-12%</i>	<i>13%</i>	<i>-6%</i>	<i>0%</i>
• Diğer Borçlar	4%	19%	12%	6%	-8%
ÖZKAYNAKLAR	20%	-13%	30%	-13%	12%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	-31%	-1%	12%	-4%	4%
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>-36%</i>	<i>8%</i>	<i>25%</i>	<i>1%</i>	<i>7%</i>
• Faiz Gideri	-30%	9%	9%	-13%	13%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>-33%</i>	<i>5%</i>	<i>2%</i>	<i>-16%</i>	<i>2%</i>
Net Faiz Karı/Zararı	-32%	-11%	17%	6%	-4%
Net Komisyon Karı/Zararı	-26%	-1%	6%	10%	-11%
• Faaliyet Giderleri	-21%	4%	9%	1%	0%
• Diğer Gelirler	-25%	-4%	11%	-12%	-3%
• Diğer Giderler	-64%	12%	-20%	21%	-19%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	-16%	-30%	40%	-10%	-7%
• Vergi Gideri	-19%	-8%	25%	-19%	6%
Net Kar/Zarar	-15%	-34%	44%	-8%	-10%

Kaynak: TBB

İş Bankasının aktif toplamı, 2009 yılında 86,7 milyar USD iken, 31,8 milyar USD farkla %37 oranında artış gösterip 2014 yılında 118,5 milyar USD'ye yükselmiştir. Menkul kıymetler açısından TL bazında baktığımızda 2009 yılında 45,2 milyar TL iken 2014 yılında %9 artışla 49,3 milyar TL'ye yükselmiştir. Ancak USD kurundaki artışa bağlı olarak USD bazlı değişim % 30 oranında azalış gösterdiği

görülmekte olup, menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki payı, 2009 yılında %35 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 18'e gerilemiş olduğunu söyleyebiliriz.

Verilen krediler ise, menkul kıymetlere oranla 35,5 milyar USD seviyesinden % 104 gibi yüksek bir artışla 72,3 milyar USD seviyesine çıkmıştır. Söz konusu oran TL bazında 2009-2014 dönemleri arasında %219 oranında artış gösterdiği görülmektedir. USD bazlı kredilerin toplam aktiflere oranı ise, 2009 yılında %41 iken 2014 yılında bu oran %61'e çıkmıştır. Aktif içindeki en yüksek paya sahip olan oran olma özelliğini korumuştur.

Bankanın dönemler itibariyle takip kredileri düşük seviyede seyrettiği söylenebilir. Banka politikası gereği 2009-2010 yıllarında takipteki kredileri için % 100 karşılık oranı ayırmıştır. 2012'den sonra bu politikada değişikliğe gidilerek, bankanın ortalama karşılık ayırma oranı % 86 olduğu görülmektedir. 2014 yılı itibariyle bankanın takip bakiyelerinin toplam aktif içerisindeki payı %1 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 9 olduğu görülmektedir.

Bankanın pasif kısmında ise, mevduatlar 2009 yılında 48,4 milyar USD iken, 57,8 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylelikle pasif kısım içinde en yüksek payı 2009 yılında % 56 oranla mevduat kalemi almıştır. 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 49'lara gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur. TL bazında baktığımızda aslında 2009- 2014 dönemleri arasında mevduat oranının %87 oranında artış gösterdiği görülmektedir. Ancak kurdaki oynamayla birlikte artışın olması USD bazlı artış %19 seviyesinde kalmıştır.

Özkaynak 2009 yılından 2014'e kadar 10,3 milyar USD 'den 13,6 milyar USD' ye çıkmıştır. Özkaynakların aktif finansmandaki payı 2009 yılında %12 oranındayken 2014 yılında bu oran % 11'e gerilemiştir.

Net faiz gelirinde 2009'dan 2014 yılına 1,4 milyar USD azalarak % 27'lik bir düşüş görülmektedir. Net ücret komisyonları ise, eksi 214 milyon USD farkla % 24 oranında azalış göstermiştir.

Bankanın net karı, TL bazında dönemler itibariyle artış göstererek 980 milyon TL farkla %36 artış göstermiş ve 3,7 milyar TL'ye yükselmiştir. Ancak USD kurunda

artıya bağlı olarak USD bazlı bankanın net karı ise, 2009'dan 2014 yılına % 33 bir azalış gösterdiği görülmektedir.

2014 yılında bankanın ortalama özkaynak karlılığı % 13 seviyesinde gerçekleşmiştir.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş.

Tablo 7: Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	83.750	98.973	86.226	92.879	99.326	108.732
• Kasa+Banka	9.819	9.629	8.278	12.885	14.036	14.205
• Menkul Değerler	47.729	49.797	37.661	37.046	29.646	27.934
• Verilen Krediler	24.692	38.068	38.765	41.149	53.215	62.539
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>116</i>	<i>186</i>	<i>141</i>	<i>452</i>	<i>381</i>	<i>344</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>459</i>	<i>382</i>	<i>333</i>	<i>721</i>	<i>779</i>	<i>846</i>
• Diğer Aktifler	1.509	1.480	1.522	1.798	2.429	4.055
PASİF TOPLAMI	83.750	98.973	86.226	92.879	99.326	108.732
BORÇLAR	76.766	90.135	79.057	83.079	90.563	96.434
• Alınan Krediler	14	106	361	1.959	4.348	6.710
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0	0	0	1.043	1.247	1.837
• Mevduatlar	66.247	82.032	60.232	67.326	67.364	67.104
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>4.622</i>	<i>54.063</i>	<i>49.441</i>	<i>54.692</i>	<i>53.414</i>	<i>53.168</i>
• Diğer Borçlar	10.505	7.997	18.465	12.750	17.605	20.784
ÖZKAYNAKLAR	6.983	8.838	7.168	9.800	8.762	12.298
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	12.946	8.248	8.157	8.192	7.555	8.361
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>5.141</i>	<i>3.847</i>	<i>4.397</i>	<i>4.766</i>	<i>4.954</i>	<i>5.800</i>
• Faiz Gideri	7.414	4.647	4.975	4.314	3.446	4.328
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>6.682</i>	<i>4.325</i>	<i>4.305</i>	<i>3.428</i>	<i>2.892</i>	<i>3.393</i>
Net Faiz Karı/Zararı	5.532	3.601	3.182	3.878	4.109	4.033
Net Komisyon Karı/Zararı	398	411	319	381	450	457
• Faaliyet Giderleri	1.727	1.923	2.173	2.052	2.346	2.204
• Diğer Gelirler	413	1.050	921	801	1.103	850
• Diğer Giderler	576	135	510	1.011	1.060	742
Vergi Öncesi Kar/Zarar	4.040	3.004	1.739	1.997	2.256	2.394
• Vergi Gideri	826	516	421	492	571	546
Net Kar/Zarar	3.214	2.488	1.318	1.504	1.684	1.848

Kaynak: TBB

Tablo 8: Ziraat Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	1020%	1103%	848%	1034%	784%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	431%	541%	420%	607%	509%
Kaldıraç Oranı	91%	92%	89%	91%	89%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	3%	4%	4%	4%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	31%	16%	18%	18%	18%
Karşılık Oranı	67%	70%	61%	67%	71%
NPL Rasyosu	1%	1%	3%	2%	1,90%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	2%	2%	5%	4%	3%
Aktif Karlılık Oranı	3%	1%	2%	2%	2%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	21%	15%	19%	19%	21%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	15%	8%	7%	5%	6%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	12%	11%	12%	10%	10%

Kaynak: TBB**Tablo 9:** Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	12%	10%	10%	14%	14%	13%
• Menkul Değerler	57%	50%	44%	40%	30%	26%
• Verilen Krediler	29%	38%	45%	44%	54%	58%
<i>Takipteki Krediler</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	1%	0%	0%	1%	1%	1%
• Diğer Aktifler	2%	1%	2%	2%	2%	4%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	92%	91%	92%	89%	91%	89%
• Alınan Krediler	0%	0%	0%	2%	4%	6%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	0%	1%	1%	2%
• Mevduatlar	79%	83%	70%	72%	68%	62%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	6%	55%	57%	59%	54%	49%
• Diğer Borçlar	13%	8%	21%	14%	18%	19%
ÖZKAYNAKLAR	8%	9%	8%	11%	9%	11%

Kaynak: TBB

Tablo 10: Ziraat Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	18%	-13%	8%	7%	9%
• Kasa+Banka	-2%	-14%	56%	9%	1%
• Menkul Değerler	4%	-24%	-2%	-20%	-6%
• Verilen Krediler	54%	2%	6%	29%	18%
<i>Takipteki Krediler</i>	<i>61%</i>	<i>-24%</i>	<i>221%</i>	<i>-16%</i>	<i>-10%</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>-17%</i>	<i>-13%</i>	<i>117%</i>	<i>8%</i>	<i>9%</i>
• Diğer Aktifler	-2%	3%	18%	35%	67%
PASİF TOPLAMI	18%	-13%	8%	7%	9%
BORÇLAR	17%	-12%	5%	9%	6%
• Alınan Krediler	642%	241%	443%	122%	54%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	0%	20%	47%
• Mevduatlar	24%	-27%	12%	0%	0%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>1070%</i>	<i>-9%</i>	<i>11%</i>	<i>-2%</i>	<i>0%</i>
• Diğer Borçlar	-24%	131%	-31%	38%	18%
ÖZKAYNAKLAR	27%	-19%	37%	-11%	40%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	-36%	-1%	0%	-8%	11%
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>-25%</i>	<i>14%</i>	<i>8%</i>	<i>4%</i>	<i>17%</i>
• Faiz Gideri	-37%	7%	-13%	-20%	26%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>-35%</i>	<i>0%</i>	<i>-20%</i>	<i>-16%</i>	<i>17%</i>
Net Faiz Karı/Zararı	-35%	-12%	22%	6%	-2%
Net Komisyon Karı/Zararı	3%	-22%	19%	18%	2%
• Faaliyet Giderleri	11%	13%	-6%	14%	-6%
• Diğer Gelirler	154%	-12%	-13%	38%	-23%
• Diğer Giderler	-77%	278%	98%	5%	-30%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	-26%	-42%	15%	13%	6%
• Vergi Gideri	-38%	-18%	17%	16%	-4%
Net Kar/Zarar	-23%	-47%	14%	12%	10%

Kaynak: TBB

Ziraat Bankasının aktif toplamı, 2009 yılında 83,7 milyar USD iken % 30 oranında artışla 2014 yılında 108,7 milyar USD seviyesine gelmiştir. Kasa-banka hesabı bankanın şube-atm sayısına bağlı olarak artış göstermektedir. Şube sayısı arttıkça bu sayıda artmaktadır. Menkul değerler açısından TL bazında 2009 yılında 71 milyar TL iken 2014 yılsonunda 65 milyar TL'ye gerilemiştir. Aralarındaki fark 6 milyar TL'dir. Ancak USD kurundaki artışa bağlı olarak USD bazlı değişim ise % 41 oranında azaldığı

görülmektedir. Menkul değerler kalemi ise, 2009 yılında %57'lik oranla bu yılın aktif içinde en yüksek paya sahip olurken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 26'a gerilemiştir.

Verilen krediler, menkul kıymetlerin yanında 24,7 seviyesinden 37,8 milyar USD farkla % 153 artış göstererek 62,5 milyar USD seviyesine çıkmıştır. 2014 yılında aktif içerisinde %58 paya sahip olan verilen krediler dönem itibariyle artış gösterdiği görülmektedir. Söz konusu oran (kredilerin toplam aktiflere oranı) 2009 yılında % 29 oranında gerçekleşmiştir. Verilen kredilere ek olarak, kredilerden alınan ortalama faiz oranının %11 olduğu görülmektedir.

Bankanın takip kredileri dönemler itibariyle düşük seviyede seyrettiği ve ortalama karşılık ayırma oranının %67 olduğu görülmektedir. Takipteki krediler 2009 yılında 116 milyon USD iken verilen kredilerin artmasına bağlı olarak 344 milyon USD ye yükselmiştir. USD bazlı 2014 yılında takip bakiyelerinin aktif içerisindeki payı % 1 iken, özkaynak içindeki payı da %10 seviyesinde görülmektedir.

Bankanın pasif kısmında ise, mevduatlar 2009 yılında 66,2 milyar USD iken, 0,9 milyar USD farkla % 1 oranında artış göstermiş ve 67,1 USD'ye yükselmiştir. Özkaynak 2009 yılından 2014'e kadar 7,0 milyar USD'den 12,3 milyar USD'ye çıkmıştır. Özkaynak dönemler içinde %76'lık bir artış göstermiştir.

Oto finansman desteğiyle güçlenen özkaynakların aktif finansmanındaki payı % 11 seviyesine yükselmiştir. 2009 yılında bu oran % 8'dir.

Bankanın net faiz karı, ilgili dönemde toplamda 40,5 milyar USD faiz geliri elde ettiği buna karşın ödediği faiz 21,7 milyar USD'dir. İşbu nedenle bankanın dönemler itibariyle 18,8 milyar USD net faiz karı elde ettiği görülmektedir. Net ücret komisyonları ise, sadece 59 milyon USD farkla % 15 oranında artış göstermiştir.

Bankanın net karı ise, TL bazında bakıldığında dönemler itibariyle % 17 artış göstererek 4,1 milyar TL'ye yükselmiştir. Ancak kurdaki artıştan dolayı USD bazında karın dönemler itibariyle 1,4 milyar USD farkla % 43 lük azalış gösterdiği görülmektedir.

2014 yılında bankanın ortalama özkaynak karlılığı %18 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye Garanti Bankası A.Ş.

Tablo 11: Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	78.219	88.960	86.545	101.136	103.963	106.172
• Kasa+Banka	11.393	11.131	13.251	14.816	16.789	16.355
• Menkul Değerler	25.872	26.997	20.073	23.103	19.126	19.797
• Verilen Krediler	35.956	45.628	48.035	56.325	60.498	61.901
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>287</i>	<i>279</i>	<i>214</i>	<i>335</i>	<i>432</i>	<i>473</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1.256</i>	<i>1.173</i>	<i>809</i>	<i>1.187</i>	<i>1.260</i>	<i>1.412</i>
• Diğer Aktifler	4.998	5.203	5.186	6.892	7.550	8.119
PASİF TOPLAMI	78.219	88.960	86.545	101.136	103.963	106.172
BORÇLAR	69.017	78.087	77.069	88.953	93.159	94.729
• Alman Krediler	10.399	12.897	12.798	14.483	15.953	16.240
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0	0	1.981	3.419	5.065	6.205
• Mevduatlar	46.246	51.424	49.360	55.005	55.956	57.341
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>4.464</i>	<i>35.520</i>	<i>38.597</i>	<i>42.683</i>	<i>43.245</i>	<i>43.637</i>
• Diğer Borçlar	12.372	13.765	12.929	16.046	16.185	14.943
ÖZKAYNAKLAR	9.202	10.873	9.476	12.183	10.804	11.443
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	10.153	6.731	6.729	7.549	7.179	7.426
<i>Kredilerden Alman</i>	<i>5.734</i>	<i>3.731</i>	<i>4.219</i>	<i>4.932</i>	<i>4.979</i>	<i>5.308</i>
• Faiz Gideri	5.226	3.311	3.627	4.044	3.498	3.663
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>3.781</i>	<i>2.470</i>	<i>2.449</i>	<i>2.840</i>	<i>2.410</i>	<i>2.380</i>
Net Faiz Karı/Zararı	4.927	3.419	3.102	3.505	3.680	3.763
Net Komisyon Karı/Zararı	1.690	1.263	1.256	1.131	1.375	1.344
• Faaliyet Giderleri	2.691	2.237	2.188	2.215	2.475	2.408
• Diğer Gelirler	1.228	860	896	693	675	467
• Diğer Giderler	1.564	460	543	761	1.001	1.016
Vergi Öncesi Kar/Zarar	3.591	2.846	2.523	2.354	2.255	2.151
• Vergi Gideri	765	596	549	518	532	494
Net Kar/Zarar	2.825	2.250	1.974	1.836	1.723	1.656

Kaynak: TBB

Tablo 12: Garanti Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	718%	813%	730%	862%	828%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	420%	507%	462%	560%	541%
Kaldıraç Oranı	88%	89%	88%	90%	89%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	4%	4%	4%	4%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	22%	19%	17%	15%	15%
Karşılık Oranı	81%	79%	78%	74%	75%
NPL Rasyosu	3%	2%	3%	3%	3%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	3%	2%	3%	4%	4%
Aktif Karlılık Oranı	3%	2%	2%	2%	2%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	56%	57%	51%	56%	56%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	12%	7%	7%	6%	5%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	9%	9%	9%	9%	9%

Kaynak: TBB**Tablo 13:** Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	15%	13%	15%	15%	16%	15%
• Menkul Değerler	33%	30%	23%	23%	18%	19%
• Verilen Krediler	46%	51%	56%	56%	58%	58%
<i>Takipteki Krediler</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	2%	1%	1%	1%	1%	1%
• Diğer Aktifler	6%	6%	6%	7%	7%	8%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	88%	88%	89%	88%	90%	89%
• Alınan Krediler	13%	14%	15%	14%	15%	15%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	2%	3%	5%	6%
• Mevduatlar	59%	58%	57%	54%	54%	54%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	6%	40%	45%	42%	42%	41%
• Diğer Borçlar	16%	15%	15%	16%	16%	14%
ÖZKAYNAKLAR	12%	12%	11%	12%	10%	11%

Kaynak: TBB

Tablo 14: Garanti Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	14%	-3%	17%	3%	2%
• Kasa+Banka	-2%	19%	12%	13%	-3%
• Menkul Değerler	4%	-26%	15%	-17%	4%
• Verilen Krediler	27%	5%	17%	7%	2%
<i>Takipteki Krediler</i>	-3%	-23%	56%	29%	9%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	-7%	-31%	47%	6%	12%
• Diğer Aktifler	4%	0%	33%	10%	8%
PASİF TOPLAMI	14%	-3%	17%	3%	2%
BORÇLAR	13%	-1%	15%	5%	2%
• Alınan Krediler	24%	-1%	13%	10%	2%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	0%	73%	48%	23%
• Mevduatlar	11%	-4%	11%	2%	2%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	696%	9%	11%	1%	1%
• Diğer Borçlar	11%	-6%	24%	1%	-8%
ÖZKAYNAKLAR	18%	-13%	29%	-11%	6%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	-34%	0%	12%	-5%	3%
<i>Kredilerden Alınan</i>	-35%	13%	17%	1%	7%
• Faiz Gideri	-37%	10%	11%	-13%	5%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	-35%	-1%	16%	-15%	-1%
Net Faiz Karı/Zararı	-31%	-9%	13%	5%	2%
Net Komisyon Karı/Zararı	-25%	-1%	-10%	22%	-2%
• Faaliyet Giderleri	-17%	-2%	1%	12%	-3%
• Diğer Gelirler	-30%	4%	-23%	-3%	-31%
• Diğer Giderler	-71%	18%	40%	32%	1%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	-21%	-11%	-7%	-4%	-5%
• Vergi Gideri	-22%	-8%	-6%	3%	-7%
Net Kar/Zarar	-20%	-12%	-7%	-6%	-4%

Kaynak: TBB

Garanti Bankasının aktif toplamı, 2009 yılında 78,2 milyar USD iken, 28 milyar USD farkla %36 artış göstererek 2014 yılında 106,2 milyar USD'ye yükselmiştir.

Menkul değerler açısından, TL bazında bakıldığında 38,5 milyar TL iken 46,1 milyar TL'ye yükselmiştir. %20'lik bir artış yaşanmıştır. USD kurundaki artışa bağlı olarak ise, bu 2009 dan 2014 yılına göre azalış göstererek eksi 6 milyar USD farkla %23 oranında azaldığı görülmektedir. Ayrıca Menkul değerler kaleminin toplam aktif

içindeki payı, 2009 yılında %33 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 19'a gerilemiştir. Söz konusu durumda menkul değerlerin ağırlığının TL olduğunu söyleyebiliriz.

Verilen krediler diğer bankalarda olduğu gibi dönemler itibariyle gelişimine devam etmiştir. 36,0 milyar USD seviyesinden % 72'lik bir artış göstererek 61,9 milyar USD seviyesine çıkmıştır. 2009 yılında kredilerin toplam aktiflere oranı %46 iken 2014 yılında bu oran %58'e yükselmiş ve aktif içindeki en yüksek paya sahip olan kalem olma özelliğini korumuştur.

Takipteki krediler 2009 yılında 287 milyon USD iken verilen kredilerin artışı ve kur artışa bağlı olarak % 65 oranında artarak 473 milyon USD'ye yükselmiştir. Ancak aktif içinde payı yine de çok azdır. Söz konusu duruma bağlı olarak bankanın karşılık ayırma oranı ortalama % 77 olduğu görülmüştür. Garanti Bankasının takipteki kredilerinin toplam aktiflere oranı 2014 yılında % 2 oranındayken, özkaynaklara oranı ise % 16 olarak gerçekleşmiştir.

Bankanın pasif kısmında ise, mevduatlar 2009 yılında 46,2 milyar USD iken, % 24 oranında artış göstererek 57,3 milyar USD'ye yükselmiştir. Pasif kısımda, en yüksek payı 2009 yılında % 59 oranla mevduat kalemi almışken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran %54'lere gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

Özkaynak 2009 yılından 2014'e kadar 9,2 milyar USD'den 11,4 milyar USD'ye çıkmış ve %24'lük bir artış yaşamıştır. Özkaynağın 2009 yılında toplam pasifler içindeki payı %12 oranındayken 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 11'e gerilemiştir.

Net faiz geliri 2009 dan 2014 yılına 1.1 milyar USD azalarak % 24 lük bir düşüş göstermiştir. Buna bağlı olarak da net faiz karı ortalama % 4 azalmıştır.

Net ücret komisyonları TL bazından % 61'lik artış gösterse de, kurdaki artış sebebiyle USD bazında, eksi 346 milyon USD farkla % 20 oranında azalış gösterdiği görülmektedir.

Bankanın net karı TL bazında % 19 artış ile 3,7 milyar TL yükselmiştir. Ancak kurdan dolayı USD bazından, 1,2 milyar USD farkla 2009 dan 2014 yılına % 41'lik

azalış gösterdiğini söyleyebiliriz. 2014 yılı bankanın ortalama özkaynak karlılığı %15 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Akbank T.A.Ş.

Tablo 15: Akbank 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	69.141	78.089	74.068	91.966	91.758	93.986
• Kasa+Banka	5.699	5.533	9.176	11.169	11.295	11.024
• Menkul Değerler	31.566	33.178	23.709	26.344	22.160	21.432
• Verilen Krediler	29.990	37.547	39.364	51.958	55.393	58.503
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>49</i>	<i>52</i>	<i>44</i>	<i>65</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1.200</i>	<i>832</i>	<i>619</i>	<i>575</i>	<i>743</i>	<i>936</i>
• Diğer Aktifler	1.886	1.831	1.818	2.495	2.910	3.027
PASİF TOPLAMI	69.141	78.089	74.068	91.966	91.758	93.986
BORÇLAR	59.427	66.417	64.469	79.322	81.368	82.752
• Alman Krediler	6.192	7.477	9.553	8.775	9.340	9.141
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0	1.640	2.384	3.721	4.097	4.530
• Mevduatlar	40.983	46.637	42.761	51.017	52.794	52.557
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>4.332</i>	<i>34.565</i>	<i>37.644</i>	<i>43.372</i>	<i>44.276</i>	<i>44.137</i>
• Diğer Borçlar	12.252	10.662	9.771	15.809	15.137	16.525
ÖZKAYNAKLAR	9.714	11.672	9.599	12.644	10.390	11.234
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	8.705	5.949	5.588	6.360	6.136	6.605
<i>Kredilerden Alman</i>	<i>4.584</i>	<i>2.818</i>	<i>3.091</i>	<i>4.011</i>	<i>4.292</i>	<i>4.764</i>
• Faiz Gideri	4.398	3.018	3.139	3.435	2.843	3.358
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>3.385</i>	<i>2.411</i>	<i>2.388</i>	<i>2.623</i>	<i>2.096</i>	<i>2.454</i>
Net Faiz Karı/Zararı	4.307	2.930	2.449	2.925	3.293	3.246
Net Komisyon Karı/Zararı	1.206	898	962	977	1.152	1.095
• Faaliyet Giderleri	2.061	1.642	1.483	1.621	1.821	1.711
• Diğer Gelirler	571	651	418	447	472	286
• Diğer Giderler	1.025	347	455	612	999	968
Vergi Öncesi Kar/Zarar	2.998	2.490	1.891	2.117	2.097	1.948
• Vergi Gideri	516	499	395	476	509	429
Net Kar/Zarar	2.482	1.991	1.495	1.641	1.588	1.519

Kaynak: TBB

Tablo 16: Akbank 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	569%	672%	627%	783%	737%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	322%	410%	411%	533%	521%
Kaldıraç Oranı	85%	87%	86%	89%	88%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	3%	4%	4%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	19%	14%	15%	14%	14%
Karşılık Oranı	100%	93%	92%	94%	94%
NPL Rasyosu	2%	2%	1%	1%	2%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	0%	0%	0%	0%	1%
Aktif Karlılık Oranı	3%	2%	2%	2%	2%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	55%	65%	60%	63%	64%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	12%	7%	6%	5%	6%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	8%	8%	9%	8%	8%

Kaynak: TBB**Tablo 17:** Akbank 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	8%	7%	12%	12%	12%	12%
• Menkul Değerler	46%	42%	32%	29%	24%	23%
• Verilen Krediler	43%	48%	53%	56%	60%	62%
<i>Takipteki Krediler</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	2%	1%	1%	1%	1%	1%
• Diğer Aktifler	3%	2%	2%	3%	3%	3%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	86%	85%	87%	86%	89%	88%
• Alınan Krediler	9%	10%	13%	10%	10%	10%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	2%	3%	4%	4%	5%
• Mevduatlar	59%	60%	58%	55%	58%	56%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	6%	44%	51%	47%	48%	47%
• Diğer Borçlar	18%	14%	13%	17%	16%	18%
ÖZKAYNAKLAR	14%	15%	13%	14%	11%	12%

Kaynak: TBB

Tablo 18: Akbank 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	13%	-5%	24%	0%	2%
• Kasa+Banka	-3%	66%	22%	1%	-2%
• Menkul Değerler	5%	-29%	11%	-16%	-3%
• Verilen Krediler	25%	5%	32%	7%	6%
<i>Takipteki Krediler</i>	0%	0%	6%	-17%	49%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	-31%	-26%	-7%	29%	26%
• Diğer Aktifler	-3%	-1%	37%	17%	4%
PASİF TOPLAMI	13%	-5%	24%	0%	2%
BORÇLAR	12%	-3%	23%	3%	2%
• Alınan Krediler	21%	28%	-8%	6%	-2%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	0%	45%	56%	10%	11%
• Mevduatlar	14%	-8%	19%	3%	0%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	698%	9%	15%	2%	0%
• Diğer Borçlar	-13%	-8%	62%	-4%	9%
ÖZKAYNAKLAR	20%	-18%	32%	-18%	8%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	-32%	-6%	14%	-4%	8%
<i>Kredilerden Alınan</i>	-39%	10%	30%	7%	11%
• Faiz Gideri	-31%	4%	9%	-17%	18%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	-29%	-1%	10%	-20%	17%
Net Faiz Karı/Zararı	-32%	-16%	19%	13%	-1%
Net Komisyon Karı/Zararı	-26%	7%	2%	18%	-5%
• Faaliyet Giderleri	-20%	-10%	9%	12%	-6%
• Diğer Gelirler	14%	-36%	7%	5%	-39%
• Diğer Giderler	-66%	31%	34%	63%	-3%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	-17%	-24%	12%	-1%	-7%
• Vergi Gideri	-3%	-21%	20%	7%	-16%
Net Kar/Zarar	-20%	-25%	10%	-3%	-4%

Kaynak: TBB

Akbank'ın aktif toplamı, 2009 yılında 69,1 milyar USD iken, 2014 yılında 94,0 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylelikle aktif büyüklük 24,8 milyar USD farkla %36 oranında artış göstermiştir. Menkul değerler TL açısından % 6 oranında artış göstererek 50 milyar TL'ye yükselmiştir. Ancak bu oran USD kurundaki artışa bağlı olarak USD bazında % -32 oranında azalma gerçekleşmiştir.

Verilen krediler dönemler itibariyle gelişim göstererek 30,0 milyar USD seviyesinden % 95'lik bir artışla 58,5 milyar USD seviyesine yükselmiştir. 2009 yılında kredilerin toplam aktiflere oranı %43 iken 2014 yılında bu oran %62'e çıkmıştır. 2009 yılında toplam aktifler içerisinde en yüksek payı menkul değerler kalemi alırken bu oran yıllar geçtikçe gerilemiş ve 2014 yılında toplam aktif içerisinde en yüksek payı krediler almıştır.

Takipteki krediler dönemler itibariyle düşük seviyesini korumuştur. 2014 yılında Takip kredilerin toplam içindeki payı %1 olarak gerçekleşirken, özkaynak içindeki payı % 9 oranında gerçekleşmiştir.

Bankanın pasif kısmında ise, mevduatlar 2009 yılında 41,0 milyar USD iken, 11,6 milyar USD farkla % 28 oranında artış göstererek 52,6 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Böylelikle pasif içerisindeki en yüksek payı 2009 yılında % 59 oranla mevduat kalemi alırken 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 56'lara gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

Özkaynak 2009 yılından 2014'e kadar 9,7 USD'den %16'lık bir artış göstererek 11,2 milyar USD ye yükselmiştir.

Net faiz gelirinde 2009'dan 2014 yılına gelindiğinde 1,1 milyar USD azalarak % 25'lik bir düşüş gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, eksi 111 milyon USD farkla % 9 oranında azalış göstermiştir.

Bankanın net karı TL bazında %24 artışla 3,4 milyar TL'ye gelirken, USD bazında baktığımızda USD kurunun artışından dolayı 2009-2014 dönemleri arasında 963 milyon USD farkla % 39'luk bir azalış göstermiştir.

2014 yılı bankanın ortalama özkaynak karlılığı %14 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

Tablo 19: Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	48.231	60.363	62.179	73.975	75.249	83.785
• Kasa+Banka	4.454	5.592	7.152	9.468	10.796	11.649
• Menkul Değerler	10.977	12.956	11.265	12.647	10.243	10.933
• Verilen Krediler	26.404	35.559	37.096	44.323	47.232	54.496
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	274	282	394	549	558	547
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	1.489	959	738	899	1.148	1.335
• Diğer Aktifler	6.397	6.256	6.665	7.537	6.977	6.706
PASİF TOPLAMI	48.231	60.363	62.179	73.975	75.249	83.785
BORÇLAR	42.526	53.374	55.490	64.952	66.666	75.098
• Alınan Krediler	4.276	6.551	7.773	8.041	9.055	9.204
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1.173	907	1.720	2.220	3.954	5.740
• Mevduatlar	29.164	35.905	35.040	40.022	41.533	46.255
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	2.636	22.988	29.202	33.403	34.742	39.105
• Diğer Borçlar	7.913	10.011	10.957	14.668	12.124	13.899
ÖZKAYNAKLAR	5.706	6.989	6.689	9.023	8.583	8.687
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	6.726	4.226	4.624	5.524	5.135	5.680
<i>Kredilerden Alınan</i>	4.805	3.075	3.385	4.254	4.013	4.457
• Faiz Gideri	3.174	1.857	2.415	2.822	2.521	2.994
<i>Mevduatlara Verilen</i>	2.638	1.541	1.851	2.204	1.836	2.146
Net Faiz Karı/Zararı	3.552	2.369	2.209	2.701	2.614	2.685
Net Komisyon Karı/Zararı	1.430	1.150	1.162	978	1.102	1.053
• Faaliyet Giderleri	2.288	1.781	1.717	1.790	1.828	1.864
• Diğer Gelirler	548	900	631	361	1.258	303
• Diğer Giderler	1.503	790	589	764	891	978
Vergi Öncesi Kar/Zarar	1.740	1.848	1.697	1.487	2.255	1.200
• Vergi Gideri	324	356	345	341	367	275
Net Kar/Zarar	1.416	1.491	1.352	1.145	1.888	924

Kaynak: TBB

Tablo 20: Yapı ve Kredi Bankası 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	764%	830%	720%	777%	864%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	509%	555%	491%	550%	627%
Kaldıraç Oranı	88%	89%	88%	89%	90%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	4%	4%	4%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	23%	20%	15%	21%	11%
Karşılık Oranı	77%	65%	62%	67%	71%
NPL Rasyosu	3%	3%	3%	4%	3%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	4%	6%	7%	6%	6%
Aktif Karlılık Oranı	3%	2%	2%	3%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	65%	68%	55%	60%	57%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	12%	7%	7%	5%	6%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	10%	9%	10%	9%	9%

Kaynak: TBB**Tablo 21:** Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	9%	9%	12%	13%	14%	14%
• Menkul Değerler	23%	21%	18%	17%	14%	13%
• Verilen Krediler	55%	59%	60%	60%	63%	65%
<i>Takipteki Krediler</i>	1%	0%	1%	1%	1%	1%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	3%	2%	1%	1%	2%	2%
• Diğer Aktifler	13%	10%	11%	10%	9%	8%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	88%	88%	89%	88%	89%	90%
• Alınan Krediler	9%	11%	13%	11%	12%	11%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	2%	2%	3%	3%	5%	7%
• Mevduatlar	60%	59%	56%	54%	55%	55%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	5%	38%	47%	45%	46%	47%
• Diğer Borçlar	16%	17%	18%	20%	16%	17%
ÖZKAYNAKLAR	12%	12%	11%	12%	11%	10%

Kaynak: TBB

Tablo 22: Yapı ve Kredi Bankası 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	25%	3%	19%	2%	11%
• Kasa+Banka	26%	28%	32%	14%	8%
• Menkul Değerler	18%	-13%	12%	-19%	7%
• Verilen Krediler	35%	4%	19%	7%	15%
<i>Takipteki Krediler</i>	3%	40%	39%	2%	-2%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	-36%	-23%	22%	28%	16%
• Diğer Aktifler	-2%	7%	13%	-7%	-4%
PASİF TOPLAMI	25%	3%	19%	2%	11%
BORÇLAR	26%	4%	17%	3%	13%
• Alınan Krediler	53%	19%	3%	13%	2%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	-23%	90%	29%	78%	45%
• Mevduatlar	23%	-2%	14%	4%	11%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	772%	27%	14%	4%	13%
• Diğer Borçlar	27%	9%	34%	-17%	15%
ÖZKAYNAKLAR	22%	-4%	35%	-5%	1%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	-37%	9%	19%	-7%	11%
<i>Kredilerden Alınan</i>	-36%	10%	26%	-6%	11%
• Faiz Gideri	-41%	30%	17%	-11%	19%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	-42%	20%	19%	-17%	17%
Net Faiz Karı/Zararı	-33%	-7%	22%	-3%	3%
Net Komisyon Karı/Zararı	-20%	1%	-16%	13%	-4%
• Faaliyet Giderleri	-22%	-4%	4%	2%	2%
• Diğer Gelirler	64%	-30%	-43%	248%	-76%
• Diğer Giderler	-47%	-25%	30%	17%	10%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	6%	-8%	-12%	52%	-47%
• Vergi Gideri	10%	-3%	-1%	8%	-25%
Net Kar/Zarar	5%	-9%	-15%	65%	-51%

Kaynak: TBB

Yapı ve Kredi Bankası'nın aktif toplamı, 2009 yılında 48,2 milyar USD iken, 2014 yılında 35,5 milyar USD farkla %74 oranında artış göstermiş ve 83,8 USD' ye yükselmiştir.

Menkul değerler açısından TL bazında %56'lık bir artış göstermiş ancak USD kurundaki artıştan dolayı 2009-2014 yılları arasında 44 milyon USD azalmış olsa da değişim göstermemiştir. Bu sebepten dolayı Menkul değerler kaleminin toplam aktif

içindeki payı ise, 2009 yılında %23 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 13'lere gerilemiştir.

Verilen krediler 26,4 milyar USD seviyesinden % 106'luk artışla 54,5 milyar USD seviyesine çıkmış ve en yüksek artış gösteren kalem olma özelliğini korumuştur. 2009 yılında kredilerin toplam aktiflere oranı %55 iken 2014 yılında bu oran %65'e çıkmıştır. 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında görülmüştür.

Takipteki krediler dönemler itibariyle artış göstermekle birlikte düşük seyrini korumuştur. 2014 yılında toplam aktif içindeki payı % 2 iken, özkaynak içindeki payı ise % 22 olarak gerçekleşmiştir.

Bankanın pasif kısmında ise, mevduatlar 2009 yılında 29,2 milyar USD iken, %59 oranında artış göstererek, 46,3 milyar USD'ye yükselmiştir. Pasif kısımda en yüksek payı 2009 yılında % 60 oranla mevduat kalemi alırken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 55'lere gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

Özkaynak 2009 yılından 2014'e kadar %52'lik bir artış yaşayarak 5,7 milyar USD'den 8,7 milyar USD'ye yükselmiştir. Özkaynağın, 2009 yılında toplam pasifler içinde %12 oranındayken 2014 yılında bu oran % 10 e gerilemiştir.

Net faiz geliri 2009 dan 2014 yılına 867 milyon USD azalarak % 24' lük bir düşüş gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, eksi 377 milyon USD farkla % 26 oranında azalış göstermiştir. Bankanın net karı TL bazında %32 artarak 2 milyar TL seviyesine gelmiştir. Ancak USD bazlı değerlendirme de kur artışından dolayı 2009 dan 2014 yılına 491 milyon USD farkla %35'lik azalma göstererek 924 milyon USD olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı bankanın ortalama özkaynak karlılığı %11 seviyesinde gerçekleşmiştir.

3.2 Çin Bankalarının Bilançolarının Yorumlanması

Çin bankalarının bilançoları UFRS sistemine göre ayarlanıp, incelememiz dolar para birimi üzerinden gerçekleşmiştir.

Industrial and Commercial Bank of China Ltd (ICBC)

Tablo 23: ICBC 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	1.726.510	2.038.981	2.459.274	2.815.526	3.121.429	3.320.263
• Kasa+Banka	282.503	383.577	514.861	611.729	661.979	693.761
• Menkul Değerler	528.122	567.458	625.011	657.832	717.299	718.069
• Verilen Krediler	817.935	1.003.441	1.206.690	1.377.618	1.597.433	1.734.846
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>12.960</i>	<i>11.096</i>	<i>11.601</i>	<i>11.969</i>	<i>15.459</i>	<i>20.056</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>21.309</i>	<i>25.321</i>	<i>30.966</i>	<i>35.375</i>	<i>39.758</i>	<i>41.496</i>
• Diğer Aktifler	97.950	84.505	112.712	168.347	144.719	173.588
PASİF TOPLAMI	1.726.510	2.038.981	2.459.274	2.815.526	3.121.429	3.320.263
BORÇLAR	1.627.046	1.914.500	2.307.076	2.634.408	2.910.483	3.072.604
• Alman Krediler	146.739	158.780	213.147	238.814	209.547	248.073
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	10.988	15.493	32.441	37.266	41.748	45.042
• Mevduatlar	1.431.492	1.688.552	1.948.308	2.189.687	2.412.436	2.506.168
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>675.477</i>	<i>772.213</i>	<i>905.778</i>	<i>1.070.405</i>	<i>1.215.344</i>	<i>1.278.666</i>
• Diğer Borçlar	37.827	51.675	113.180	168.641	246.752	273.320
ÖZKAYNAKLAR	99.464	124.481	152.198	181.118	210.946	247.660
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	59.461	68.952	91.503	115.214	124.847	138.573
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>40.601</i>	<i>47.103</i>	<i>64.623</i>	<i>83.020</i>	<i>89.291</i>	<i>100.355</i>
• Faiz Gideri	23.448	23.693	35.202	48.487	52.695	58.104
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>21.279</i>	<i>20.937</i>	<i>29.278</i>	<i>39.833</i>	<i>44.560</i>	<i>48.742</i>
Net Faiz Karı/Zararı	36.013	45.259	56.301	66.727	72.153	80.469
Net Komisyon Karı/Zararı	8.079	10.853	15.761	16.938	19.909	21.604
• Faaliyet Giderleri	17.700	20.783	26.324	30.333	33.224	35.655
• Diğer Gelirler	1.558	1.043	1.507	2.171	2.889	3.427
• Diğer Giderler	3.441	4.273	4.982	6.206	6.629	10.884
Vergi Öncesi Kar/Zarar	24.509	32.098	42.263	49.297	55.097	58.961
• Vergi Gideri	5.552	7.361	9.912	11.178	12.299	13.912
Net Kar/Zarar	18.957	24.738	32.351	38.119	42.798	45.048

Kaynak: <http://www.icbc-ltd.com/ICBCLtd/Investor%20Relations/Financial%20Information/Financial%20Reports/>

Tablo 24: ICBC 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	569%	672%	627%	783%	737%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	322%	410%	411%	533%	521%
Kaldıraç Oranı	85%	87%	86%	89%	88%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	4%	3%	4%	4%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	19%	14%	15%	14%	14%
Karşılık Oranı	100%	93%	92%	94%	94%
NPL Rasyosu	2%	2%	1%	1%	2%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	0%	0%	0%	0%	1%
Aktif Karlılık Oranı	3%	2%	2%	2%	2%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	55%	65%	60%	63%	64%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	12%	7%	6%	5%	6%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	8%	8%	9%	8%	8%

Kaynak: <http://www.icbc-ltd.com/ICBCLtd/Investor%20Relations/Financial%20Information/Financial%20Reports/>

Tablo 25: ICBC 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	16%	19%	21%	22%	21%	21%
• Menkul Değerler	31%	28%	25%	23%	23%	22%
• Verilen Krediler	47%	49%	49%	49%	51%	52%
<i>Takipteki Krediler</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>1%</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
• Diğer Aktifler	6%	4%	5%	6%	5%	5%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	94%	94%	94%	94%	93%	93%
• Alınan Krediler	8%	8%	9%	8%	7%	7%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1%	1%	1%	1%	1%	1%
• Mevduatlar	83%	83%	79%	78%	77%	75%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>39%</i>	<i>38%</i>	<i>37%</i>	<i>38%</i>	<i>39%</i>	<i>39%</i>
• Diğer Borçlar	2%	3%	5%	6%	8%	8%
ÖZKAYNAKLAR	6%	6%	6%	6%	7%	7%

Kaynak: <http://www.icbc-ltd.com/ICBCLtd/Investor%20Relations/Financial%20Information/Financial%20Reports/>

Tablo 26: ICBC 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	18%	21%	14%	11%	6%
• Kasa+Banka	36%	34%	19%	8%	5%
• Menkul Değerler	7%	10%	5%	9%	0%
• Verilen Krediler	23%	20%	14%	16%	9%
<i>Takipteki Krediler</i>	-14%	5%	3%	29%	30%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	19%	22%	14%	12%	4%
• Diğer Aktifler	-14%	33%	49%	-14%	20%
PASİF TOPLAMI	18%	21%	14%	11%	6%
BORÇLAR	18%	21%	14%	10%	6%
• Alınan Krediler	8%	34%	12%	-12%	18%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	41%	109%	15%	12%	8%
• Mevduatlar	18%	15%	12%	10%	4%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	14%	17%	18%	14%	5%
• Diğer Borçlar	37%	119%	49%	46%	11%
ÖZKAYNAKLAR	25%	22%	19%	16%	17%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	16%	33%	26%	8%	11%
<i>Kredilerden Alınan</i>	16%	37%	28%	8%	12%
• Faiz Gideri	1%	49%	38%	9%	10%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	-2%	40%	36%	12%	9%
Net Faiz Karı/Zararı	26%	24%	19%	8%	12%
Net Komisyon Karı/Zararı	34%	45%	7%	18%	9%
• Faaliyet Giderleri	17%	27%	15%	10%	7%
• Diğer Gelirler	-33%	45%	44%	33%	19%
• Diğer Giderler	24%	17%	25%	7%	64%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	31%	32%	17%	12%	7%
• Vergi Gideri	33%	35%	13%	10%	13%
Net Kar/Zarar	30%	31%	18%	12%	5%

Kaynak: <http://www.icbc-ltd.com/ICBCLtd/Investor%20Relations/Financial%20Information/Financial%20Reports/>

ICBC'nin aktif toplamı 2009 yılında 1.727 milyar USD iken, 1.594 milyar USD farkla %92 oranında artış göstererek 2014 yılında 3.320 milyar USD'ye yükselmiştir. Menkul kıymetler ise, 2009 dan 2014 yılına göre 190 milyar USD artış göstererek %36 oranında yükselmiştir. Menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki payı ise, 2009 yılında %31 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 22'lere gerilemiştir.

Verilen krediler 2009- 2014 dönemleri arasında 917 milyar USD farkla % 112 lik oranla yüksek bir artış göstererek 818 milyar USD'den 1.734 milyar USD'ye yükselmiştir. Böylelikle bankada 2009 yılında verilen kredilerin toplam aktiflere oranı %47 iken 2014 yılında bu oran %52'lere artmış ve aktif içerisindeki en yüksek pay olma özelliği taşımıştır. Tüm bu göstergelere baktığımızda 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında olduğu görülmektedir.

Takipteki krediler verilen kredilerin artışına bağlı olarak 13 milyar USD'den 20 milyar USD'ye yükselmiştir. Takipteki kredilerin toplam aktif içerisindeki payı % 2 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 25 olduğu görülmektedir.

Pasif tarafta ise, mevduatlar 1.431 milyar USD'den 1.075 milyar USD farkla % 75 oranında artış göstererek 2.506 milyar USD'ye yükselmiş olduğu görülmektedir. Söz konusu sebepten pasif kısımda en yüksek payı 2009 yılında % 83 oranla mevduat kalemi almışken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 75'lere gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

Özkaynaklar 99 milyar USD'den %149'luk gibi ciddi bir artış göstererek 247 milyar USD'ye yükselmiştir. Özkaynak ise 2009 yılında toplam pasifler içinde %6 oranındayken 2014 yılında bu oran % 7 e yükselmiştir.

Net faiz geliri 2009 dan 2014 yılına 44 milyar USD artarak % 123 lük bir artış gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, 13,5 milyar USD farkla % 167 oranında artış göstermiştir.

Bankanın net karı ise, 2009 dan 2014 yılına 26 milyar USD farkla %138'lik bir artış yakalamış ve 19 milyar USD'den 45 milyar USD'ye yükselmiştir.

2014 yılında bankanın ortalama özkaynak karlılığı %20 oranında gerçekleşmiştir.

Bank of China Limited

Tablo 27: Bank of China 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	1.282.160	1.584.670	1.879.753	2.035.239	2.289.259	2.456.998
• Kasa+Banka	226.445	334.822	398.937	434.934	467.707	502.494
• Menkul Değerler	266.143	311.382	317.921	354.789	396.599	436.641
• Verilen Krediler	702.820	838.971	985.679	1.076.961	1.227.557	1.336.283
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>11.135</i>	<i>9.677</i>	<i>10.059</i>	<i>10.506</i>	<i>12.065</i>	<i>16.076</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>16.547</i>	<i>18.613</i>	<i>22.195</i>	<i>24.822</i>	<i>27.728</i>	<i>30.372</i>
• Diğer Aktifler	86.751	99.494	177.218	168.554	197.396	181.579
PASİF TOPLAMI	1.282.160	1.584.670	1.879.753	2.035.239	2.289.259	2.456.998
BORÇLAR	1.202.259	1.482.233	1.759.444	1.896.961	2.130.616	2.266.347
• Alınan Krediler	141.487	204.408	230.786	270.156	289.173	342.904
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	11.251	19.981	26.997	31.961	37.076	44.793
• Mevduatlar	969.911	1.171.631	1.401.174	1.472.426	1.666.135	1.753.609
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>509.525</i>	<i>583.244</i>	<i>666.363</i>	<i>736.574</i>	<i>853.682</i>	<i>922.105</i>
• Diğer Borçlar	79.611	86.213	100.487	122.418	138.232	125.041
ÖZKAYNAKLAR	79.900	102.437	120.309	138.277	158.644	190.650
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	38.299	46.716	64.113	80.893	84.466	98.267
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>27.393</i>	<i>33.902</i>	<i>46.081</i>	<i>59.312</i>	<i>61.775</i>	<i>69.879</i>
• Faiz Gideri	15.023	17.816	28.718	39.855	38.313	45.911
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>12.811</i>	<i>13.786</i>	<i>21.713</i>	<i>29.811</i>	<i>29.373</i>	<i>35.059</i>
Net Faiz Karı/Zararı	23.276	28.900	35.396	41.037	46.153	52.356
Net Komisyon Karı/Zararı	6.741	8.118	10.036	11.167	13.360	14.877
• Faaliyet Giderleri	15.720	18.239	21.854	25.509	28.044	28.988
• Diğer Gelirler	4.175	4.336	5.601	6.372	6.986	7.387
• Diğer Giderler	2.196	1.936	3.004	3.096	3.826	7.889
Vergi Öncesi Kar/Zarar	16.276	21.180	26.174	29.971	34.629	37.742
• Vergi Gideri	3.772	4.836	5.920	6.696	7.981	8.850
Ner Kar/Zarar	12.504	16.344	20.254	23.276	26.649	28.892

Kaynak: <http://www.boc.cn/en/investor/ir3/>

Tablo 28: Bank of China 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	1447%	1462%	1372%	1343%	1189%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	819%	819%	779%	774%	701%
Kaldıraç Oranı	94%	94%	93%	93%	92%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	2%	2%	2%	2%	2%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	18%	18%	18%	18%	17%
Karşılık Oranı	66%	69%	70%	70%	65%
NPL Rasyosu	3%	3%	3%	3%	3%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	11%	9%	8%	8%	9%
Aktif Karlılık Oranı	1%	1%	1%	1%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	45%	46%	44%	48%	51%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	3%	3%	4%	4%	4%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	4%	5%	6%	5%	5%

Kaynak: <http://www.boc.cn/en/investor/ir3/>

Tablo 29: Bank of China 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	18%	21%	21%	21%	20%	20%
• Menkul Değerler	21%	20%	17%	17%	17%	18%
• Verilen Krediler	55%	53%	52%	53%	54%	54%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
• Diğer Aktifler	7%	6%	9%	8%	9%	7%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	94%	94%	94%	93%	93%	92%
• Alınan Krediler	11%	13%	12%	13%	13%	14%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1%	1%	1%	2%	2%	2%
• Mevduatlar	76%	74%	75%	72%	73%	71%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>40%</i>	<i>37%</i>	<i>35%</i>	<i>36%</i>	<i>37%</i>	<i>38%</i>
• Diğer Borçlar	6%	5%	5%	6%	6%	5%
ÖZKAYNAKLAR	6%	6%	6%	7%	7%	8%

Kaynak: <http://www.boc.cn/en/investor/ir3/>

Tablo 30: Bank of China 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	24%	19%	8%	12%	7%
• Kasa+Banka	48%	19%	9%	8%	7%
• Menkul Değerler	17%	2%	12%	12%	10%
• Verilen Krediler	19%	17%	9%	14%	9%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	-13%	4%	4%	15%	33%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	12%	19%	12%	12%	10%
• Diğer Aktifler	15%	78%	-5%	17%	-8%
PASİF TOPLAMI	24%	19%	8%	12%	7%
BORÇLAR	23%	19%	8%	12%	6%
• Alınan Krediler	44%	13%	17%	7%	19%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	78%	35%	18%	16%	21%
• Mevduatlar	21%	20%	5%	13%	5%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	14%	14%	11%	16%	8%
• Diğer Borçlar	8%	17%	22%	13%	-10%
ÖZKAYNAKLAR	28%	17%	15%	15%	20%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	22%	37%	26%	4%	16%
<i>Kredilerden Alınan</i>	24%	36%	29%	4%	13%
• Faiz Gideri	19%	61%	39%	-4%	20%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	8%	57%	37%	-1%	19%
Net Faiz Karı/Zararı	24%	22%	16%	12%	13%
Net Komisyon Karı/Zararı	20%	24%	11%	20%	11%
• Faaliyet Giderleri	16%	20%	17%	10%	3%
• Diğer Gelirler	4%	29%	14%	10%	6%
• Diğer Giderler	-12%	55%	3%	24%	106%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	30%	24%	15%	16%	9%
• Vergi Gideri	28%	22%	13%	19%	11%
Net Kar/Zarar	31%	24%	15%	14%	8%

Kaynak: <http://www.boc.cn/en/investor/ir3/>

Bank Of China Ltd'nin aktif toplamı 2009 yılında 1.282 milyar USD iken, 1.175 milyar USD farkla %92 oranında artış göstererek 2014 yılında 2.457 milyar USD'ye yükselmiştir.

Menkul kıymetler ise, 2009 dan 2014 yılına göre 170 milyar USD farkla artış göstererek %64 oranında yükselmiştir. Menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki

payı ise, 2009 yılında %21 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 18'lere gerilemiştir.

Verilen krediler payı 702 milyar USD'den 633 milyar USD farkla % 90'lık oran gibi bir yüksek bir artış göstererek 1.336 milyar USD'ye yükselmiştir. Bankanın 2009 yılında verilen kredilerin toplam aktiflere oranı %55 iken 2014 yılında bu oran %54'e düşmüştür. Ancak yine de aktif içerisindeki en yüksek pay olma özelliğini korumuştur. Böylelikle 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında olduğu görülmektedir.

Takipteki krediler verilen kredilerin artışına bağlı olarak 11 milyar USD'den 16 milyar USD'ye yükselmiştir. Takipteki kredilerin toplam aktif içerisindeki payı 2014 yılında % 2 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 24 olduğu görülmektedir.

Pasif tarafta ise, mevduatlar 970 milyar USD'den % 81 artış göstererek 1.754 milyar USD'ye yükselmiş olduğu görülmektedir. Pasif kısımda en yüksek pay, 2009 yılında % 76 oranla mevduat kalemi almıştır. 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 71' lere gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

Özkaynaklar 80 milyar USD'den %139'luk bir artış göstererek 190 milyar USD'ye yükselmiştir. Özkaynak ise 2009 yılında toplam pasifler içinde % 6 oranındayken yıllar itibariyle 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 8'e yükselmiştir.

Net faiz geliri 2009 dan 2014 yılına 29 milyar USD artarak % 125 lük bir artış gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, 8 milyar USD farkla % 121 oranında artış göstermiştir.

Bankanın net karı dönemsel artış göstererek 12,5 milyar USD'den %131'lik bir artışla 28,9 milyar USD'ye yükselmiştir.

China Construction Bank

Tablo 31: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	1.409.822	1.637.763	1.951.583	2.242.639	2.534.930	2.697.479
• Kasa+Banka	228.512	291.842	422.128	488.557	461.387	463.524
• Menkul Değerler	464.171	467.540	467.451	510.925	609.851	644.661
• Verilen Krediler	687.517	837.193	1.005.073	1.173.236	1.379.625	1.485.811
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>10.571</i>	<i>9.804</i>	<i>11.268</i>	<i>11.976</i>	<i>14.069</i>	<i>18.232</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>18.580</i>	<i>21.680</i>	<i>27.206</i>	<i>32.490</i>	<i>37.735</i>	<i>40.535</i>
• Diğer Aktifler	29.621	41.189	56.931	69.922	84.067	103.484
PASİF TOPLAMI	1.409.822	1.637.763	1.951.583	2.242.639	2.534.930	2.697.479
BORÇLAR	1.327.925	1.531.576	1.821.816	2.090.237	2.357.665	2.495.724
• Alınan Krediler	113.507	103.826	153.887	157.895	127.257	176.458
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	14.451	14.137	26.745	42.210	58.994	69.539
• Mevduatlar	1.172.194	1.374.918	1.587.006	1.820.564	2.016.801	2.077.977
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>525.537</i>	<i>596.480</i>	<i>726.286</i>	<i>869.813</i>	<i>912.489</i>	<i>1.060.066</i>
• Diğer Borçlar	27.773	38.695	54.179	69.568	154.614	171.750
ÖZKAYNAKLAR	81.896	106.187	129.767	152.402	177.264	201.756
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	49.731	56.290	74.845	96.338	105.178	120.514
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>35.168</i>	<i>39.784</i>	<i>53.935</i>	<i>70.538</i>	<i>76.338</i>	<i>86.878</i>
• Faiz Gideri	18.690	18.816	27.575	39.931	41.779	49.197
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>16.258</i>	<i>16.122</i>	<i>23.586</i>	<i>33.312</i>	<i>35.901</i>	<i>38.705</i>
Net Faiz Karı/Zararı	31.041	37.474	47.270	56.406	63.398	71.318
Net Komisyon Karı/Zararı	7.041	9.854	13.501	14.933	16.972	17.694
• Faaliyet Giderleri	15.404	18.084	22.432	27.322	30.627	31.956
• Diğer Gelirler	1.375	1.219	1.220	2.532	2.827	1.805
• Diğer Giderler	3.730	4.365	5.554	6.395	7.032	10.095
Vergi Öncesi Kar/Zarar	20.323	26.098	34.005	40.155	45.538	48.766
• Vergi Gideri	4.672	5.979	7.708	9.237	10.527	11.550
Net Kar/Zarar	15.651	20.120	26.297	30.918	35.011	37.216

Kaynak: <http://www.ccb.com/en/newinvestor/annals.html>

Tablo 32: China Construction Bank 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	1442%	1404%	1372%	1330%	1237%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	788%	775%	770%	778%	736%
Kaldıraç Oranı	94%	93%	93%	93%	93%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	2%	3%	3%	3%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	21%	22%	22%	21%	20%
Karşılık Oranı	69%	71%	73%	73%	69%
NPL Rasyosu	4%	4%	4%	4%	4%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	10%	10%	8%	9%	10%
Aktif Karlılık Oranı	1%	1%	1%	1%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	54%	60%	55%	55%	55%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	3%	4%	4%	4%	4%
Kredilerden Alman Ortalama Faiz Oranı	5%	6%	6%	6%	6%

Kaynak: <http://www.ccb.com/en/newinvestor/annals.html>

Tablo 33: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	16%	18%	22%	22%	18%	17%
• Menkul Değerler	33%	29%	24%	23%	24%	24%
• Verilen Krediler	49%	51%	52%	52%	54%	55%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	1%	1%	1%	1%	1%	1%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	1%	1%	1%	1%	1%	2%
• Diğer Aktifler	2%	3%	3%	3%	3%	4%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	94%	94%	93%	93%	93%	93%
• Alman Krediler	8%	6%	8%	7%	5%	7%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1%	1%	1%	2%	2%	3%
• Mevduatlar	83%	84%	81%	81%	80%	77%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	37%	36%	37%	39%	36%	39%
• Diğer Borçlar	2%	2%	3%	3%	6%	6%
ÖZKAYNAKLAR	6%	6%	7%	7%	7%	7%

Kaynak: <http://www.ccb.com/en/newinvestor/annals.html>

Tablo 34: China Construction Bank 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	16%	19%	15%	13%	6%
• Kasa+Banka	28%	45%	16%	-6%	0%
• Menkul Değerler	1%	0%	9%	19%	6%
• Verilen Krediler	22%	20%	17%	18%	8%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	-7%	15%	6%	17%	30%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	17%	25%	19%	16%	7%
• Diğer Aktifler	39%	38%	23%	20%	23%
PASİF TOPLAMI	16%	19%	15%	13%	6%
BORÇLAR	15%	19%	15%	13%	6%
• Alınan Krediler	-9%	48%	3%	-19%	39%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	-2%	89%	58%	40%	18%
• Mevduatlar	17%	15%	15%	11%	3%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	13%	22%	20%	5%	16%
• Diğer Borçlar	39%	40%	28%	122%	11%
ÖZKAYNAKLAR	30%	22%	17%	16%	14%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	13%	33%	29%	9%	15%
<i>Kredilerden Alınan</i>	13%	36%	31%	8%	14%
• Faiz Gideri	1%	47%	45%	5%	18%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	-1%	46%	41%	8%	8%
Net Faiz Karı/Zararı	21%	26%	19%	12%	12%
Net Komisyon Karı/Zararı	40%	37%	11%	14%	4%
• Faaliyet Giderleri	17%	24%	22%	12%	4%
• Diğer Gelirler	-11%	0%	108%	12%	-36%
• Diğer Giderler	17%	27%	15%	10%	44%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	28%	30%	18%	13%	7%
• Vergi Gideri	28%	29%	20%	14%	10%
Net Kar/Zarar	29%	31%	18%	13%	6%

Kaynak: <http://www.ccb.com/en/newinvestor/annals.html>

China Construction Bank'ın aktif toplamı 2009 yılında 1.410 milyar USD iken, aktif büyüklük 1.288 milyar USD farkla %91 oranında artış göstermiş ve 2014 yılında 2.697 milyar USD'ye yükselmiştir.

Menkul kıymetler ise, 2009 dan 2014 yılına göre 180 milyar USD farkla artış göstererek %39 oranında yükselmiştir. Menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki

payı ise, 2009 yılında %33 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 24'lere gerilemiştir.

Verilen krediler kalemi 688 milyar USD'den % 116'lık oranda yüksek bir artışla 1.486 milyar USD'ye yükselmiştir. Bankanın 2009 yılında verilen kredilerin toplam aktiflere oranı %49 iken 2014 yılında bu oran %55'e yükselmiş ve 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında olduğu görülmektedir.

Takipteki krediler 2009-2014 dönemleri arasında 10,6 milyar USD'den 18 milyar USD'ye yükselmiştir. 2014 yılında Takipteki kredilerin toplam aktif içerisindeki payı % 2 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 29 olduğu görülmektedir.

Pasif tarafta ise, mevduatlar 1.172 milyar USD'den 906 milyar USD farkla % 77 oranında artış göstermiş ve 2.077 milyar USD'ye çıkmıştır. Pasif kısmın en yüksek payı 2009 yılında % 83 oranla mevduat kalemi olurken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 77'lere gerilese de yine en yüksek pay olma oranını korumuştur.

Özkaynaklar 82 milyar USD'den %146'lık artışla 202 milyar USD'ye yükselmiştir. Özkaynak ise 2009 yılında toplam pasifler içinde %6 oranındayken yıllar itibariyle 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 7'e yükselmiştir.

Net faiz geliri 2009 dan 2014 yılına 40 milyar USD artarak % 130'luk bir artış gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, 10 milyar USD farkla % 151 oranında artış göstermiştir.

Bankanın net karı, 15,7 milyar USD'den 21,6 milyar USD farkla % 138 oranında artarak 37,2 milyar USD'ye yükselmiştir.

Agricultural Bank of China Limited

Tablo 35: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	1.301.299	1.566.117	1.855.567	2.125.717	2.402.747	2.573.436
• Kasa+Banka	231.397	327.274	416.152	461.493	495.244	534.187
• Menkul Değerler	445.033	462.493	501.725	589.158	652.930	658.101
• Verilen Krediler	587.684	725.383	859.663	987.622	1.138.916	1.246.913
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>17.615</i>	<i>15.211</i>	<i>13.881</i>	<i>13.779</i>	<i>14.484</i>	<i>20.133</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>18.560</i>	<i>25.563</i>	<i>36.522</i>	<i>44.938</i>	<i>53.162</i>	<i>57.685</i>
• Diğer Aktifler	37.186	50.966	78.027	87.443	115.657	134.235
PASİF TOPLAMI	1.301.299	1.566.117	1.855.567	2.125.717	2.402.747	2.573.436
BORÇLAR	1.251.061	1.483.968	1.752.316	2.005.125	2.263.398	2.407.081
• Alınan Krediler	84.092	79.731	97.776	125.899	120.361	146.804
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	8.084	9.445	18.971	30.919	43.933	52.384
• Mevduatlar	1.098.401	1.346.518	1.528.940	1.743.501	1.948.883	2.019.130
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>456.604</i>	<i>527.691</i>	<i>610.191</i>	<i>724.683</i>	<i>797.971</i>	<i>864.684</i>
• Diğer Borçlar	60.484	48.274	106.629	104.806	150.222	188.762
ÖZKAYNAKLAR	50.239	82.149	103.251	120.592	139.349	166.355
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	43.386	53.291	73.397	90.400	99.828	114.019
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>22.683</i>	<i>27.373</i>	<i>37.341</i>	<i>45.022</i>	<i>67.422</i>	<i>76.769</i>
• Faiz Gideri	16.775	17.211	25.720	35.802	38.601	43.925
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>15.126</i>	<i>15.290</i>	<i>21.822</i>	<i>29.819</i>	<i>31.720</i>	<i>36.149</i>
Net Faiz Karı/Zararı	26.610	36.081	47.677	54.598	61.227	70.094
Net Komisyon Karı/Zararı	5.221	6.873	10.670	11.953	13.536	13.064
• Faaliyet Giderleri	16.052	19.088	24.418	29.193	32.323	36.507
• Diğer Gelirler	957	741	980	1.370	1.202	2.301
• Diğer Giderler	5.906	6.617	10.357	8.715	8.785	11.083
Vergi Öncesi Kar/Zarar	10.830	17.989	24.553	30.012	34.857	37.870
• Vergi Gideri	1.308	3.848	5.625	6.835	7.806	8.600
Net Kar/Zarar	9.523	14.141	18.928	23.177	27.051	29.269

Kaynak: <http://www.abchina.com/en/about-us/annual-report/>

Tablo 36: Agricultural Bank of China 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	1806%	1697%	1663%	1624%	1447%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	883%	833%	819%	817%	750%
Kaldıraç Oranı	95%	94%	94%	94%	94%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	3%	3%	3%	3%	3%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	21%	20%	21%	21%	19%
Karşılık Oranı	63%	72%	77%	79%	74%
NPL Rasyosu	6%	6%	6%	6%	6%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	23%	15%	12%	11%	13%
Aktif Karlılık Oranı	1%	1%	1%	1%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	36%	44%	41%	42%	36%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	3%	4%	4%	4%	4%
Kredilerden Alman Ortalama Faiz Oranı	4%	5%	5%	6%	6%

Kaynak: <http://www.abchina.com/en/about-us/annual-report/>

Tablo 37: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	18%	21%	22%	22%	21%	21%
• Menkul Değerler	34%	30%	27%	28%	27%	26%
• Verilen Krediler	45%	46%	46%	46%	47%	48%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>	<i>1%</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>1%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>	<i>2%</i>
• Diğer Aktifler	3%	3%	4%	4%	5%	5%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	96%	95%	94%	94%	94%	94%
• Alman Krediler	6%	5%	5%	6%	5%	6%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1%	1%	1%	1%	2%	2%
• Mevduatlar	84%	86%	82%	82%	81%	78%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>35%</i>	<i>34%</i>	<i>33%</i>	<i>34%</i>	<i>33%</i>	<i>34%</i>
• Diğer Borçlar	5%	3%	6%	5%	6%	7%
ÖZKAYNAKLAR	4%	5%	6%	6%	6%	6%

Kaynak: <http://www.abchina.com/en/about-us/annual-report/>

Tablo 38: Agricultural Bank of China 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	20%	18%	15%	13%	7%
• Kasa+Banka	41%	27%	11%	7%	8%
• Menkul Değerler	4%	8%	17%	11%	1%
• Verilen Krediler	23%	19%	15%	15%	9%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	-14%	-9%	-1%	5%	39%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	38%	43%	23%	18%	9%
• Diğer Aktifler	37%	53%	12%	32%	16%
PASİF TOPLAMI	20%	18%	15%	13%	7%
BORÇLAR	19%	18%	14%	13%	6%
• Alınan Krediler	-5%	23%	29%	-4%	22%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	17%	101%	63%	42%	19%
• Mevduatlar	23%	14%	14%	12%	4%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	16%	16%	19%	10%	8%
• Diğer Borçlar	-20%	121%	-2%	43%	26%
ÖZKAYNAKLAR	64%	26%	17%	16%	19%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	23%	38%	23%	10%	14%
<i>Kredilerden Alınan</i>	21%	36%	21%	50%	14%
• Faiz Gideri	3%	49%	39%	8%	14%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	1%	43%	37%	6%	14%
Net Faiz Karı/Zararı	36%	32%	15%	12%	14%
Net Komisyon Karı/Zararı	32%	55%	12%	13%	-3%
• Faaliyet Giderleri	19%	28%	20%	11%	13%
• Diğer Gelirler	-23%	32%	40%	-12%	91%
• Diğer Giderler	12%	57%	-16%	1%	26%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	66%	36%	22%	16%	9%
• Vergi Gideri	194%	46%	21%	14%	10%
Net Kar/Zarar	48%	34%	22%	17%	8%

Kaynak: <http://www.abchina.com/en/about-us/annual-report/>

Agricultural Bank of China'nın aktif toplamı 2009 yılında 1.301 milyar USD iken, dönemler itibariyle 1.272 milyar USD farkla %98 oranında artış göstererek 2014 yılında 2.573 milyar USD'ye yükselmiştir.

Menkul kıymetler ise, 2009'dan 2014 yılına göre 213 milyar USD farkla artış göstererek %48 oranında yükselmiştir. Menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki

payı ise, 2009 yılında %34 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 26'lara gerilemiştir.

Verilen krediler 588 milyar USD'den 659 milyar USD fark ve % 112'lik oranda yüksek bir artış göstererek 1.247 milyar USD'ye ulaşmıştır. Bankanın 2009 yılında verilen kredilerin toplam aktiflere oranı %45 iken 2014 yılında bu oran %48'e artmıştır. 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında olduğu görülmektedir.

Takipteki krediler verilen dönemsel artış göstererek 18 milyar USD'den 20 milyar USD'ye yükselmiştir. 2014 yılında Takipteki kredilerin toplam aktif içerisindeki payı % 3 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 47 gibi yüksek bir oranda olduğu görülmektedir.

Pasif tarafta ise, mevduatlar 1.098 milyar USD'den 921 milyar USD farkla % 84 oranında artış göstererek 2.019 milyar USD'ye yükselmiş olduğu görülmektedir. Böylelikle en yüksek payı 2009 yılında % 84 oranla mevduat kalemi almıştır. 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 78'lere gerilese de yine en yüksek pay olma oranını korumuştur.

Özkaynaklar 50 milyar USD'den %231'lik gibi ciddi bir artış yaşararak 166 milyar USD'ye yükselmiştir. 2009 yılında toplam pasifler içinde %4 oranındayken yıllar itibariyle 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 6'e yükselmiştir.

Net faiz geliri 2009 yılından 2014 yılına 43 milyar USD farkla % 163'lük bir artış gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, 8 milyar USD farkla % 150 oranında artış göstermiştir.

Bankanın net karı ise, 2009 dan 2014 yılına 20 milyar USD farkla %207'lik bir artış yakalamış ve 29 milyar USD'ye yükselmiştir.

Bank of Communication Limited

Tablo 39: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Bilanço ve Gelir Tablosu

BİLANÇO (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	484.789	598.666	732.716	846.377	983.555	1.009.823
• Kasa+Banka	96.348	128.704	187.540	214.718	241.393	235.703
• Menkul Değerler	113.996	123.404	127.999	142.168	179.009	189.056
• Verilen Krediler	263.925	331.859	398.106	462.180	526.855	540.456
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	<i>1.467</i>	<i>1.573</i>	<i>1.706</i>	<i>2.329</i>	<i>2.584</i>	<i>3.330</i>
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	<i>2.197</i>	<i>2.213</i>	<i>1.788</i>	<i>2.004</i>	<i>3.078</i>	<i>3.600</i>
• Diğer Aktifler	10.519	14.699	19.071	27.311	36.298	44.607
PASİF TOPLAMI	484.789	598.666	732.716	846.377	983.555	1.009.823
BORÇLAR	460.700	564.782	689.370	785.155	914.010	933.525
• Alınan Krediler	95.690	108.630	135.780	151.350	185.883	226.873
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	7.765	7.878	12.998	11.235	13.569	20.870
• Mevduatlar	347.506	434.479	521.706	598.410	686.042	649.180
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	<i>173.764</i>	<i>213.806</i>	<i>265.730</i>	<i>324.983</i>	<i>375.946</i>	<i>336.118</i>
• Diğer Borçlar	9.740	13.795	18.886	24.160	28.515	36.603
ÖZKAYNAKLAR	24.088	33.884	43.346	61.222	69.545	76.298
GELİR TABLOSU (MİLYON USD)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	17.103	21.144	29.762	38.423	42.200	47.041
<i>Kredilerden Alınan</i>	<i>12.163</i>	<i>15.802</i>	<i>22.978</i>	<i>29.676</i>	<i>31.711</i>	<i>34.469</i>
• Faiz Gideri	7.336	8.480	13.700	19.239	20.935	25.066
<i>Mevduatlara Verilen</i>	<i>4.991</i>	<i>5.458</i>	<i>8.442</i>	<i>11.615</i>	<i>13.129</i>	<i>15.298</i>
Net Faiz Karı/Zararı	9.767	12.664	16.062	19.184	21.265	21.975
Net Komisyon Karı/Zararı	1.670	2.157	2.896	3.335	4.226	4.827
• Faaliyet Giderleri	4.691	6.250	7.663	9.232	10.673	11.533
• Diğer Gelirler	514	785	876	1.147	1.494	2.323
• Diğer Giderler	1.649	1.914	2.013	2.422	3.307	3.745
Vergi Öncesi Kar/Zarar	5.611	7.443	10.158	12.011	13.005	13.847
• Vergi Gideri	1.179	1.607	2.271	2.673	2.840	3.080
Net Kar/Zarar	4.432	5.837	7.887	9.338	10.166	10.767

Kaynak:

<http://www.bankcomm.com/BankCommSite/shtml/zonghang/en/3182/list.shtml?channelId=318>

Tablo 40: Bank of Communication 2010-2014 Dönem Rasyoları

RASYOLAR	2010	2011	2012	2013	2014
Borçların Özkaynaklara Oranı	1667%	1590%	1282%	1314%	1224%
Verilen Kredilerin Özkaynaklara Oranı	979%	918%	755%	758%	708%
Kaldıraç Oranı	94%	94%	93%	93%	92%
Net Komisyon Karı/Zararının Ortalama Aktife Oranı	2%	2%	2%	2%	2%
Özkaynak Net Karlılık Oranı	20%	20%	18%	16%	15%
Karşılık Oranı	58%	51%	46%	54%	52%
NPL Rasyosu	1%	1%	1%	1%	1%
Net Takipteki Alacakların Ortalama Özkaynaklara Oranı	5%	4%	4%	4%	5%
Aktif Karlılık Oranı	1%	1%	1%	1%	1%
Net Komisyon Karı/Zararının Faaliyet Giderlerini Karşılama Oranı	35%	38%	36%	40%	42%
Mevduatlara Verilen Ortalama Faiz Oranı	3%	4%	4%	4%	4%
Kredilerden Alınan Ortalama Faiz Oranı	5%	6%	7%	6%	6%

Kaynak:

<http://www.bankcomm.com/BankCommSite/shtml/zonghang/en/3182/list.shtml?channelId=3182>

Tablo 41: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Dikey Analiz Tablosu

DİKEY ANALİZ						
BİLANÇO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
• Kasa+Banka	20%	21%	26%	25%	25%	23%
• Menkul Değerler	24%	21%	17%	17%	18%	19%
• Verilen Krediler	54%	55%	54%	55%	54%	54%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	0%	0%	0%	0%	0%	0%
• Diğer Aktifler	2%	2%	3%	3%	4%	4%
PASİF TOPLAMI	100%	100%	100%	100%	100%	100%
BORÇLAR	95%	94%	94%	93%	93%	92%
• Alınan Krediler	20%	18%	19%	18%	19%	22%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	2%	1%	2%	1%	1%	2%
• Mevduatlar	72%	73%	71%	71%	70%	64%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	36%	36%	36%	38%	38%	33%
• Diğer Borçlar	2%	2%	3%	3%	3%	4%
ÖZKAYNAKLAR	5%	6%	6%	7%	7%	8%

Kaynak:

<http://www.bankcomm.com/BankCommSite/shtml/zonghang/en/3182/list.shtml?channelId=3182>

Tablo 42: Bank of Communication 2009-2014 Dönemi Yatay Analiz Tablosu

YATAY ANALİZ					
BİLANÇO	2010	2011	2012	2013	2014
AKTİF TOPLAMI	23%	22%	16%	16%	3%
• Kasa+Banka	34%	46%	14%	12%	-2%
• Menkul Değerler	8%	4%	11%	26%	6%
• Verilen Krediler	26%	20%	16%	14%	3%
<i>Takipteki Krediler (Net)</i>	7%	8%	37%	11%	29%
<i>Özel Karşılıklar (-)</i>	1%	-19%	12%	54%	17%
• Diğer Aktifler	40%	30%	43%	33%	23%
PASİF TOPLAMI	23%	22%	16%	16%	3%
BORÇLAR	23%	22%	14%	16%	2%
• Alınan Krediler	14%	25%	11%	23%	22%
• İhraç Edilen Menkul Kıymetler	1%	65%	-14%	21%	54%
• Mevduatlar	25%	20%	15%	15%	-5%
<i>Vadeli Mevduatlar</i>	23%	24%	22%	16%	-11%
• Diğer Borçlar	42%	37%	28%	18%	28%
ÖZKAYNAKLAR	41%	28%	41%	14%	10%
GELİR TABLOSU	2010	2011	2012	2013	2014
• Faiz Geliri	24%	41%	29%	10%	11%
<i>Kredilerden Alınan</i>	30%	45%	29%	7%	9%
• Faiz Gideri	16%	62%	40%	9%	20%
<i>Mevduatlara Verilen</i>	9%	55%	38%	13%	17%
Net Faiz Karı/Zararı	30%	27%	19%	11%	3%
Net Komisyon Karı/Zararı	29%	34%	15%	27%	14%
• Faaliyet Giderleri	33%	23%	20%	16%	8%
• Diğer Gelirler	53%	12%	31%	30%	56%
• Diğer Giderler	16%	5%	20%	37%	13%
Vergi Öncesi Kar/Zarar	33%	36%	18%	8%	6%
• Vergi Gideri	36%	41%	18%	6%	8%
Net Kar/Zarar	32%	35%	18%	9%	6%

Kaynak:

<http://www.bankcomm.com/BankCommSite/shtml/zonghang/en/3182/list.shtml?channelId=3182>

Bank of Communication Limited'in aktif toplamı 2009 yılında 485 milyar USD iken, 525 milyar USD farkla %108 oranında artış göstermiş ve 2014 yılında 1.010 milyar USD'ye yükselmiştir.

Menkul kıymetler ise, 2009'dan 2014 yılına göre 75,1 milyar USD farkla artış göstererek %66 oranında artmıştır. Menkul değerler kaleminin toplam aktif içindeki

payı ise, 2009 yılında %24 iken, 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 19'lara gerilemiştir.

Verilen krediler 264 milyar USD'den % 105' lik oranla yüksek bir artış göstererek 540,5 milyar USD'ye artmıştır. Bankanın 2009 yılında verilen kredilerin toplam aktiflere oranı %54 iken 2014 yılında da bu oran değişmemiştir. 2009 yılından 2014 yılına kadar toplam aktifler içerisinde en yüksek pay krediler hesabında olduğu görülmektedir.

Takipteki krediler dönemler itibariyle 1,5 milyar USD'den 3.3 milyar USD'ye yükselmiştir. 2014 yılında Takipteki kredilerin toplam aktif içerisindeki payı % 1 iken, özkaynak içerisindeki payı ise % 9 olduğu görülmektedir.

Pasif tarafta ise, mevduatların 348 milyar USD'den % 87 oranında artış göstererek 649 milyar USD'ye yükselmiş olduğu görülmektedir. Pasif kısımda en yüksek payı 2009 yılında % 72 oranla mevduat kalemi almıştır. 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 64'lere gerilese de yine en yüksek pay oranını korumuştur.

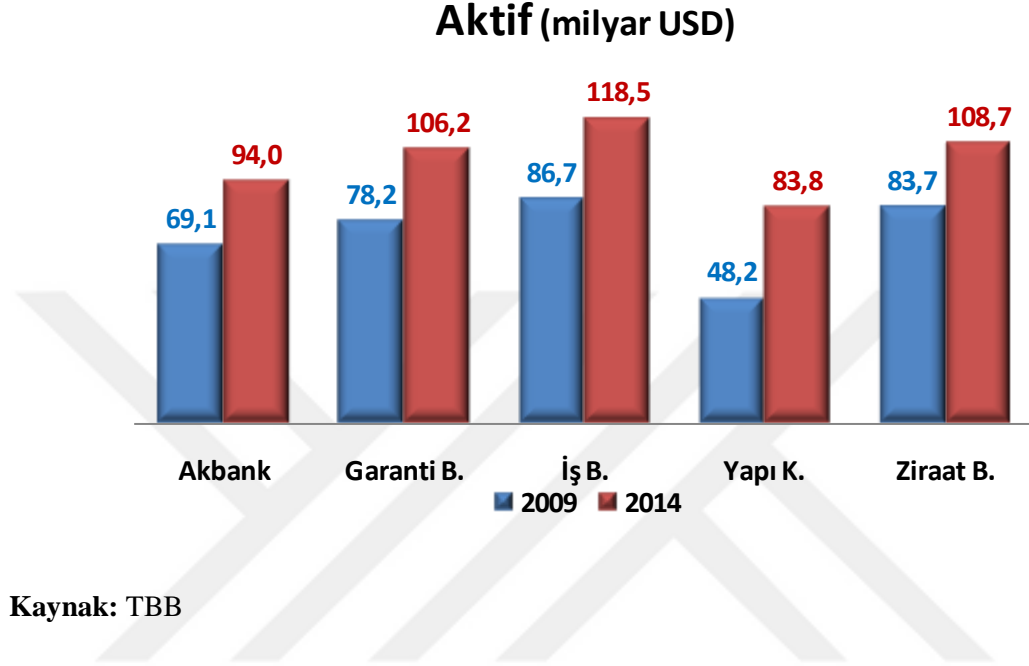
Özkaynaklar 24 milyar USD'den %217'lik gibi ciddi bir artış ile 76 milyar USD'ye yükselmiştir. Özkaynak, 2009 yılında toplam pasifler içinde %5 oranındayken yıllar itibariyle 2014 yılına gelindiğinde bu oran % 8'e yükselmiştir.

Net faiz geliri 2009'dan 2014 yılına 12 milyar USD farkla % 125'lik bir artış gözlemlenmiştir. Net ücret komisyonları ise, 3 milyar USD farkla % 189 oranında artış göstermiştir.

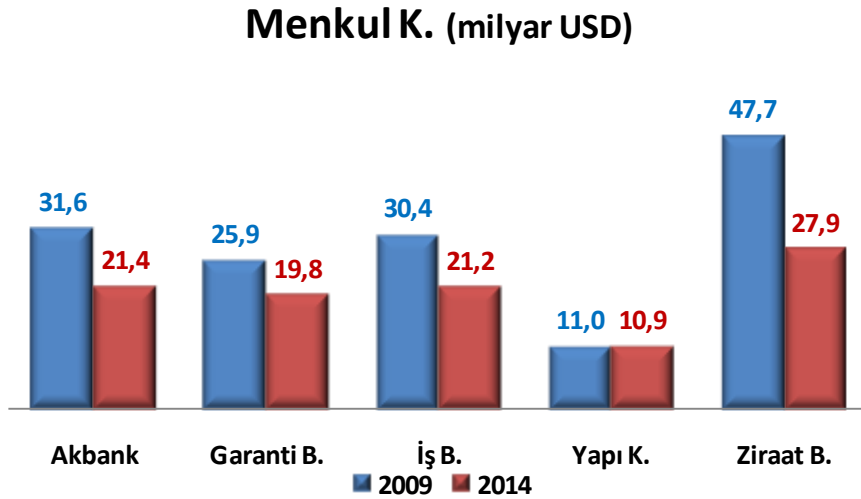
Bankanın net karı ise, 2009'dan 2014 yılına 6 milyar USD farkla %143'lük bir artış yakalamış ve 10,8 milyar USD'ye yükselmiştir.

3.3 Türk Bankalarının Kendi İçinde Karşılaştırılması ve Grafikler

Grafik 7: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının aktif büyüklük açısından karşılaştırması

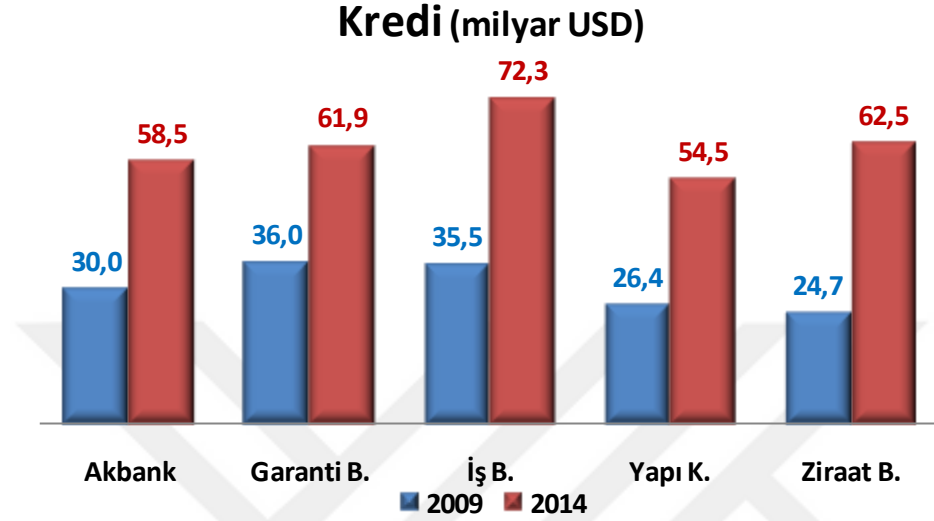

Grafik 8: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının menkul kıymet karşılaştırması

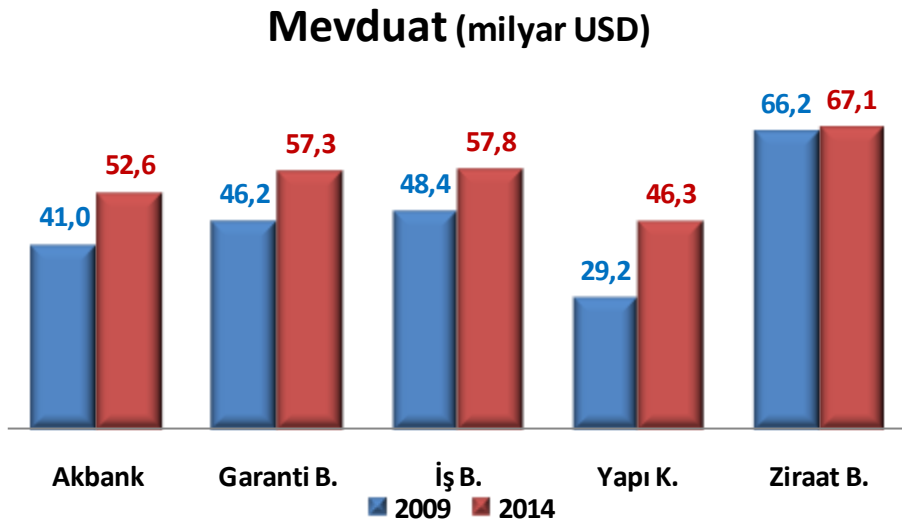
Kaynak: TBB

Grafik 9: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının kredi rakamları bakımından karşılaştırılması

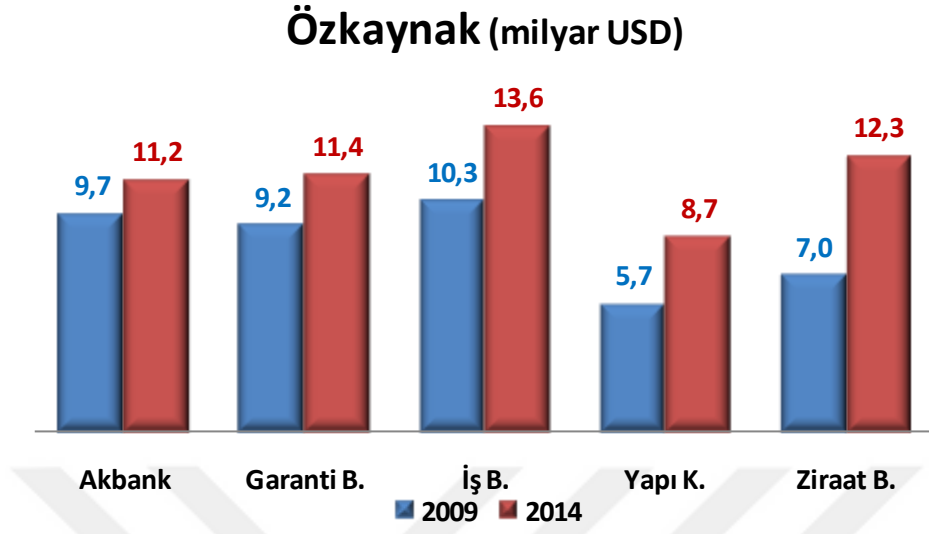
Kaynak: TBB

Grafik 10: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının mevduat rakamlarının karşılaştırılması

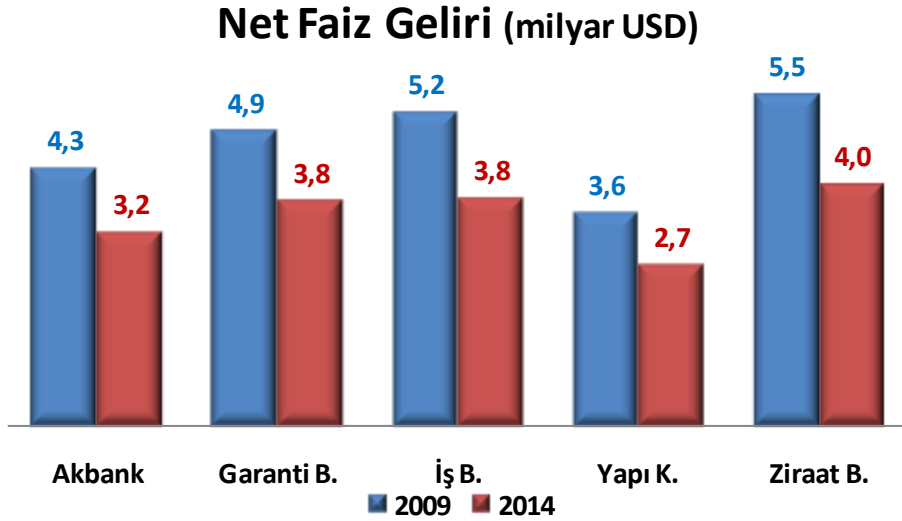
Kaynak: TBB

Grafik 11: 2009-2014 yıllarında Türk Bankalarının özkaynak karşılaştırması

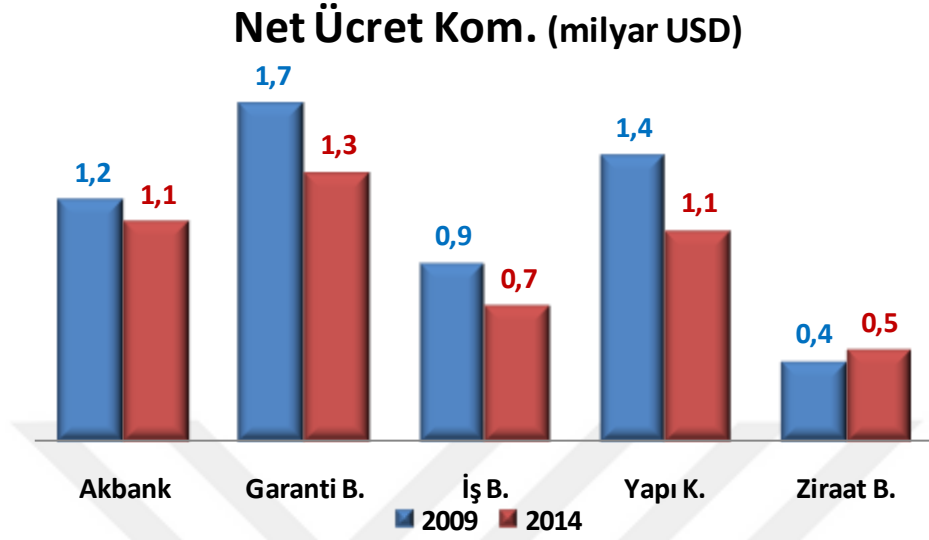
Kaynak: TBB

Grafik 12: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının net faiz geliri karşılaştırılması

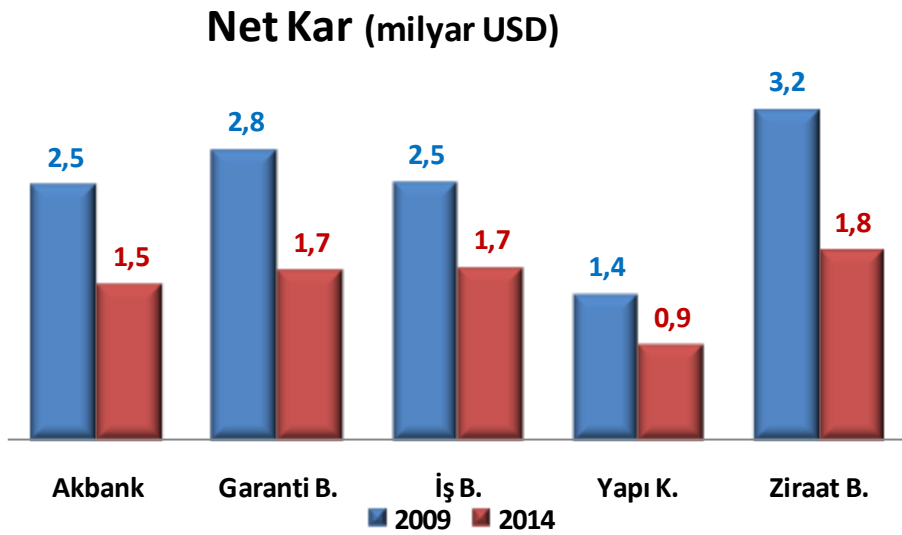
Kaynak: TBB

Grafik 13: 2009-2014 yıllarında Türk bankalarının net ücret komisyonu karşılaştırılması

Kaynak:TBB

Grafik 14: 2009-2014 yıllarında Türk Bankalarının net kar karşılaştırılması

Kaynak: TBB

Bankacılık sektöründe, Türk bankaları ölçeklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulduklarında grafik 7’de gösterildiği gibi aktif büyüklük açısından, 2009 yılında 87 milyar USD ile aktif büyüklüğü en büyük olan bankanın İş Bankası olduğu görülmektedir. 2014 yılına gelindiğinde hala birinciliği koruyan İş Bankası’nın aktif büyüklüğü 118,5 milyar USD’ye yükselmiştir. Onu ardından 109 milyar USD ile Ziraat Bankası izlemiştir. Yapı Kredi Bankasında 84 milyar USD ile 5. Sırada yer almıştır.

Grafik 8’de belirtildiği üzere; menkul değerler açısından 2009’dan 2014 yılına gelindiğinde miktarlar düşüş gösterse de Ziraat Bankası 28 milyar USD ile ilk sırada yer almaktadır. 2009 yılında bu tutar 48 milyar USD idi. Daha sonra Ziraat Bankası’nı Akbank 21,4 milyar USD ile 2. sırada takip etmektedir. Yapı Kredi burada da 11 milyar USD ile 5. sırada yer almaktadır. Kredi açısından bakıldığında, grafik 9’da görülebileceği üzere 2009 yılında 36 milyar USD ile Garanti Bankası ilk sırada yer alırken, gerek şube sayısının fazlalığından, yenilikçi bakış açısı, ürünleri ve sürekli uygulamaları hizmet kalitesi geliştirme çabalarıyla birlikte 2014 yılında 72,3 milyar USD ile kredilerde ilk sırayı İş Bankası almıştır. 2014 yılında İş Bankası’nı 62,5 milyar USD ile Ziraat Bankası takip etmiştir.

Mevduat toplamı açısından, grafik 10’da gösterildiği üzere; Ziraat Bankası’nın yaygın şube ağı ve 2014 yılı itibariyle 1.682 şube sayısı ile mevduat toplama açısından birinci sırada yer almaktadır. Mevduatları 2009 yılında 66 milyar USD iken, 2014 yılında 67 milyar USD’ye çıkmıştır. Ve mevduat toplama açısından birinciliğini korumaktadır. Daha sonra Ziraat Bankasını 2014 yılı içinde 58 milyar USD ile İş Bankası takip etmektedir. Garanti Bankası bu kalemde 3.sırada yer almaktadır. Grafik 11’de ise; özkaynak bakımından, 2009 yılında 10 milyar USD ile ilk sırada yer alan İş Bankası 2014 yılına gelindiğinde de ilk sırayı bırakmamış ve 14 milyar USD’ ye yükseltmiştir bu oranı. 2009 yılında 2. Sırayı 9 milyar USD ile Akbank alırken 2014 yılına gelindiğinde Ziraat Bankası 12 milyar USD ile 2. olmuştur. Yapı ve Kredi Bankası ise, 8 milyar USD ile 5.sırada yer almaktadır.

Grafik 12’de gösterildiği üzere; net faiz geliri açısından, miktarsal anlamda 2009’dan 2014’e büyüklüklerde düşüşler olsa da ilk sırayı Ziraat Bankası almıştır. 2009 yılında 5,5 milyar USD iken 2014 yılında 4 milyar USD’ye gerilemiştir. 2.sırada ise 3,8 milyar USD ile İş Bankası ve Garanti Bankası paylaşmıştır. Grafik 13’de görüldüğü

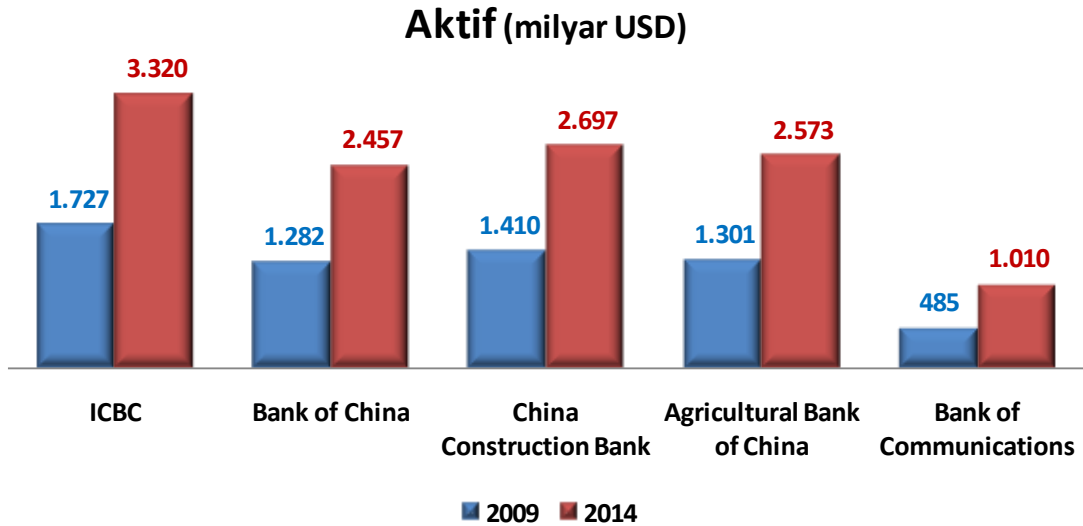

üzere, net ücret komisyonlarında 2009 yılında olduğu gibi 2014 yılında da Garanti Bankası 1.sırada yer almaktadır. 2009 yılında 1,7 milyar USD iken 2014 yılında 1,3 milyar USD'ye gerilemiştir. 2. sırada 2014 yılında 1,1 milyar USD ile Akbank ve Yapı Kredi yer alırken 2009 yılında ise, 1,4 milyar USD ile Yapı Kredi Bankası 2.sırada yer almaktaydı. Bu kalemde 5. sırayı 0,5 milyar USD ile Ziraat Bankası almaktadır. Grafik 14'de ise gösterildiği gibi net kar açısından, 2009 yılında 3,2 milyar USD ile Ziraat Bankası ilk sırayı 2014 yılında da 1,8 milyar USD ile korumuştur. 2. sırayı 2009 yılında 2,8 milyar USD ile Garanti Bankası alırken 2014 yılında 1,6 milyar USD ile İş Bankası ve Garanti Bankası paylaşmıştır. Yapı Kredi Bankası ise, 0,9 milyar USD ile 5.sırada yer almaktadır.

Aktif büyüklük, kredi hacmi, özkaynak kalemleri açısından İş Bankası ilk sırayı almıştır. Net karda Ziraat Bankası 1.sıradadır. Net ücret komisyonunda ise, Garanti Bankası birinciliği almıştır 2014 yılında. Mevduat açısından da hem 2009 hem 2014 yılında Ziraat Bankası 1. sırada yer almıştır.

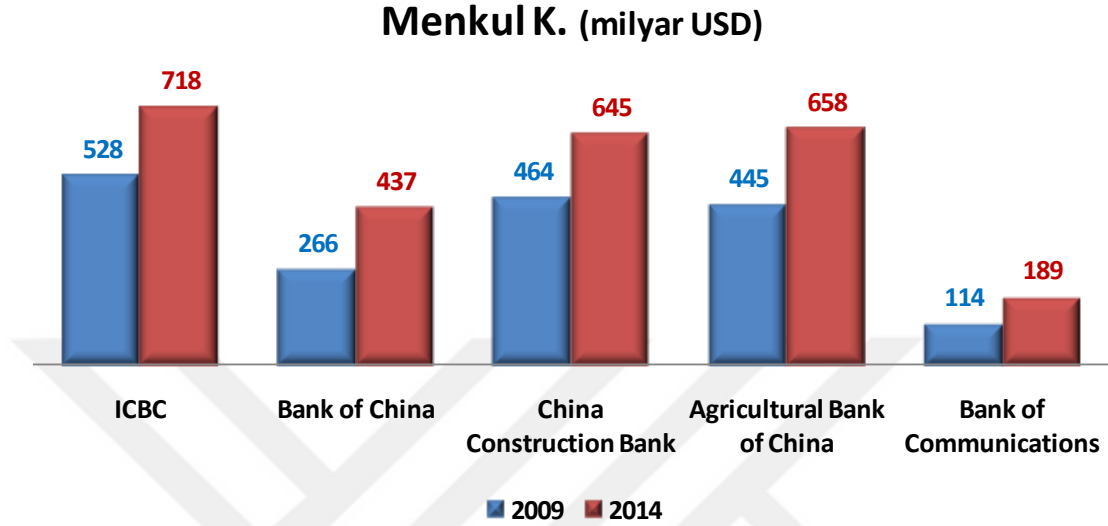
3.4 Çin Bankalarının Kendi İçinde Karşılaştırılması ve Grafikler

Grafik 15: 2009-2014 yıllarında Aktif büyüklüğü en büyük 5 Çin bankasının aktif büyüklük karşılaştırılması gösterilmiştir.

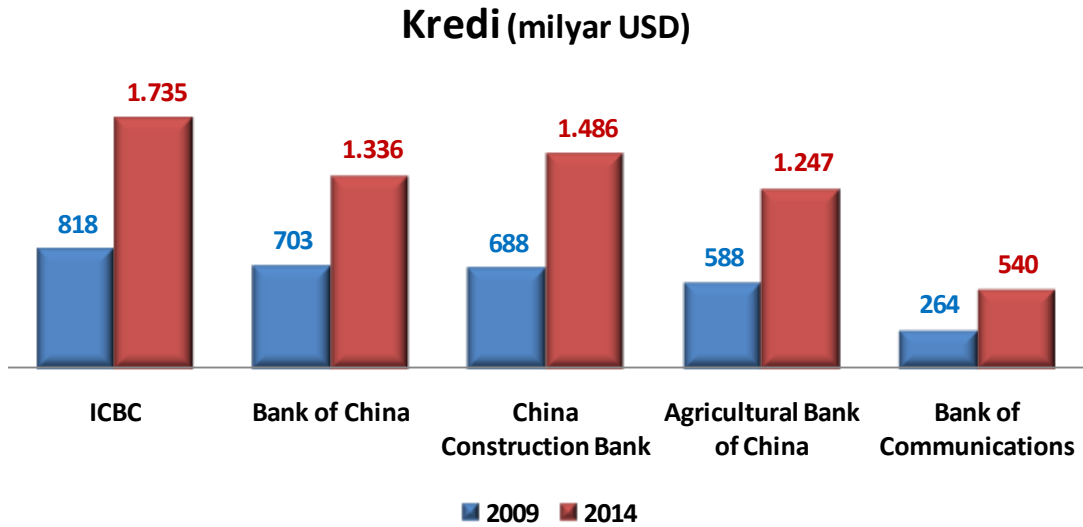
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 16: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının menkul kıymet rakamlarının karşılaştırılması

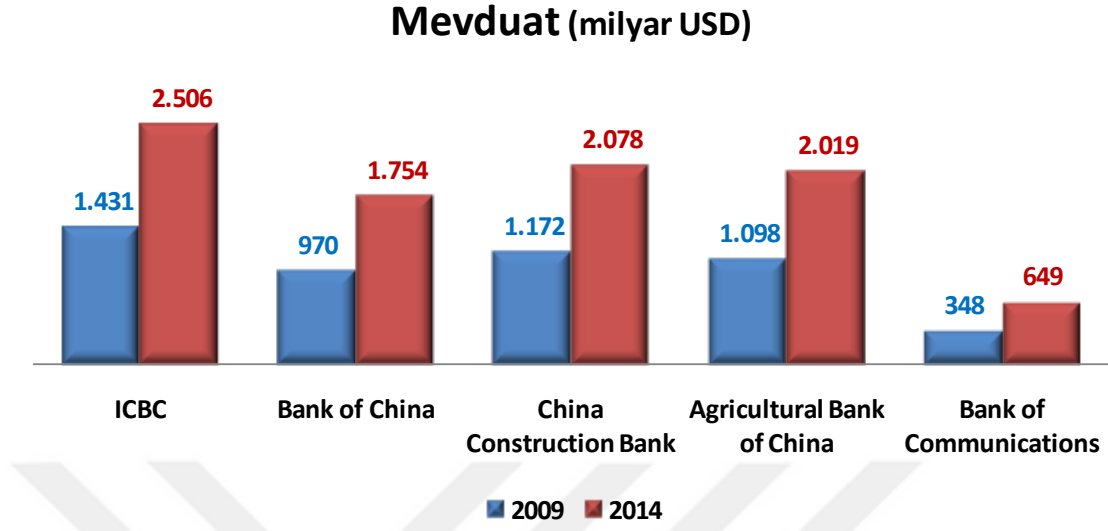
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 17: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının kredi rakamlarının karşılaştırılması

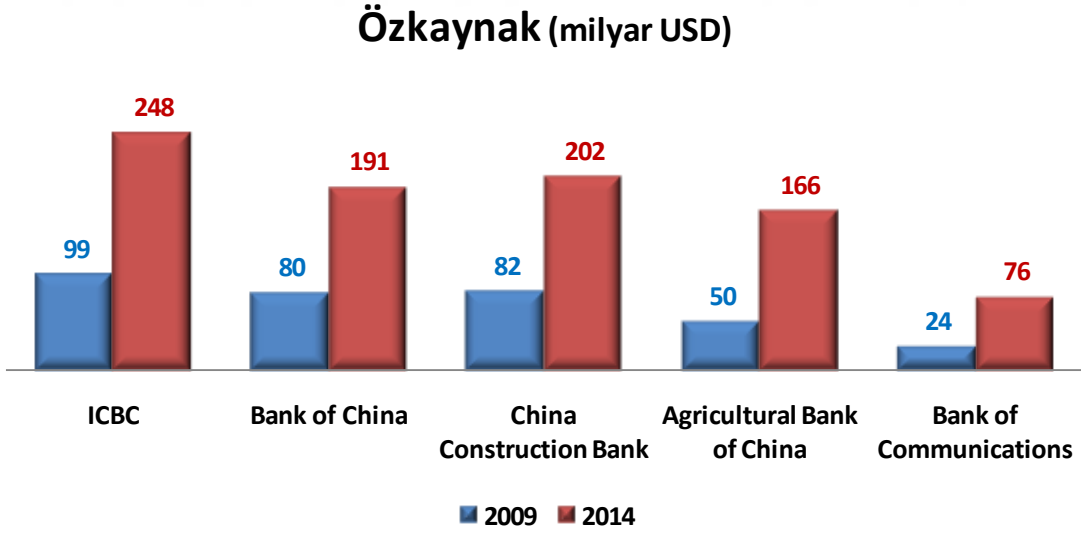
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 18: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının mevduat karşılaştırılması

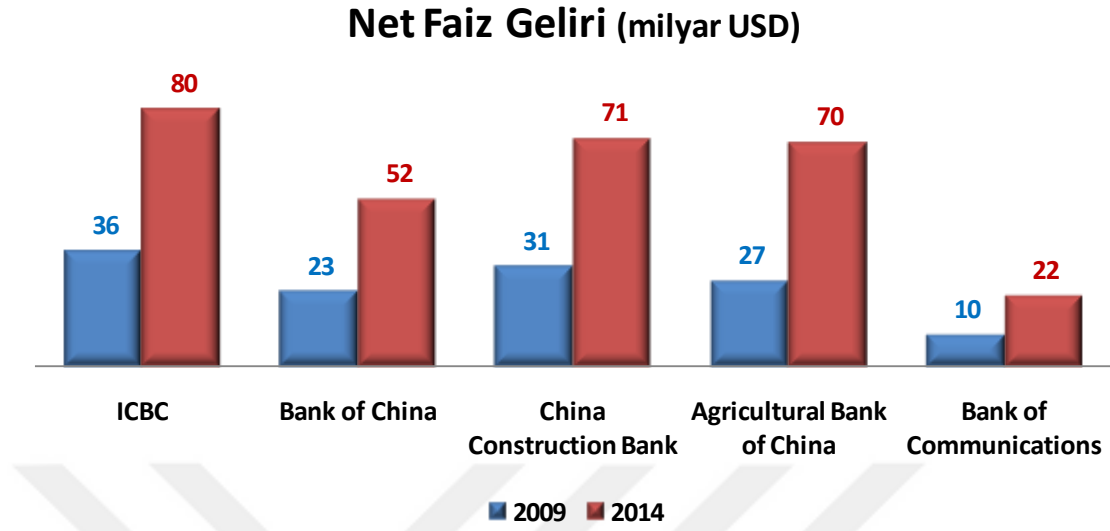
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 19: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının özkaynak karşılaştırılması

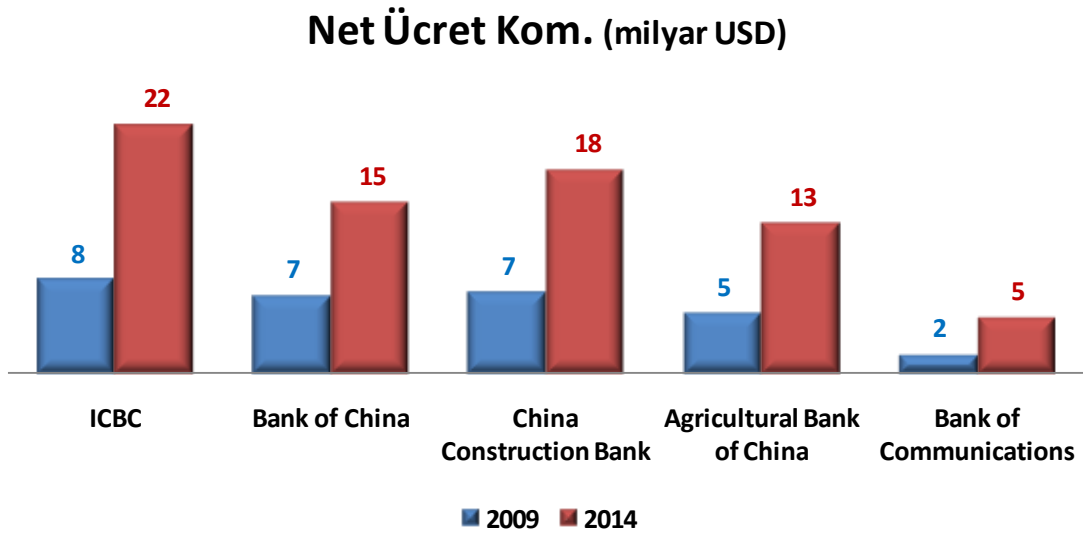
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 20: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net faiz geliri karşılaştırılması

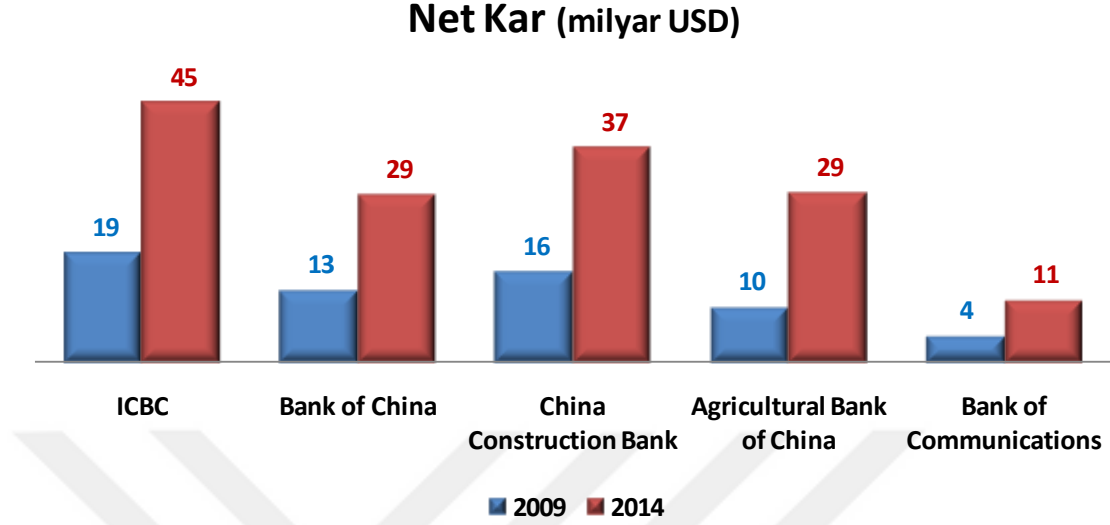
Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 21: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net ücret komisyonu karşılaştırılması

Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 22: 2009-2014 yıllarında Çin bankalarının net kar karşılaştırılması

Kaynak: Her bankanın kendi web sitelerinden bilgiler temin edilmiştir.

Grafik 15’de gösterildiği üzere; Aktif büyüklük açısından ICBC 2009 ve 2014 yıllarında birinciliği bırakmamıştır. Aktif büyüklüğü 2009 yılında 1.727 milyar USD iken 2014 yılında 3.320 milyar USD’ye artmıştır. Onun arkasından China Construction Bank gelmektedir. 2014 yılında 2.697 milyar USD ile 2.sırada yer almıştır. En son sırayı ise, 2014 yılında 1.010 milyar USD ile Bank of Communications almıştır. Menkul kıymetler açısından, Grafik 16’da görülebileceği üzere ilk sıra değişmemiştir. ICBC’nin menkul kıymetler açısından büyüklüğü 2009 yılında 528 milyar USD iken 2014 yılında 718 milyar USD’ye çıkmıştır. 2009 yılında 2. sırayı 464 milyar USD ile China Construction Bank, 2014 yılında ise 658 milyar USD ile Agricultural Bank of China almıştır. Grafik 17’de ise Kredi açısından, 2009 yılında 818 milyar USD ile ICBC bu alanda da 1. sırayı almıştır. 2014 yılına gelindiğinde bu büyüklük 1.735 milyar USD’ye çıkmıştır. 2.sırayı 2009 yılında Bank of China alırken 2014 yılına gelindiğinde 1.486 milyar USD ile China Construction Bank almıştır. 5.sırayı ise Bank of Communications almıştır.

Mevduat toplama açısından Grafik 18’de gösterildiği üzere ise, 2009 yılında 1.431 milyar USD ile ICBC 1.sırada yer almaktadır. 2014 yılında ise mevduatlarını 2.506 milyar USD’ye yükseltmiştir. 2. sırayı 2014 yılında 2.077 milyar USD ile China

Construction Bank almıştır. Grafik 19’da Özkaynak bakımından 2014 yılında 248 milyar USD ile ICBC yine ilk sırada yer almıştır. Onu 2.sırada 202 milyar USD ile China Construction Bank takip etmiştir. Bank of China ise 3.sırada yer almıştır.

Net faiz geliri açısından, Grafik 20’de gösterildiği üzere, 2009 yılındaki üstünlüğünü 2014 yılında da devam ettirmiştir ICBC 80 milyar USD ile 2. sırada 71 milyar USD ile China Construction Bank almıştır. 3. sırada ise, Agricultural Bank of China almıştır. Grafik 21’de Net ücret komisyonlarında 2009 yılında 8 milyar USD iken 2014 yılında 22 milyar USD ile ICBC üstünlüğünü bu kalemde de sürdürmüştür. 2. sırayı da 18 milyar USD ile China Construction Bank almıştır. 5.sırada ise, Bank of Communications Bank yer almaktadır. Son olarak Grafik 22’de Net kar açısından ise, 2009 yılında 19 milyar USD ile ICBC üstünlüğünü 2014 yılında 45 milyar USD’ye çıkartmıştır. 2. sırada 37 milyar USD ile China Construction Bank yer almıştır. 2009 yılında 13 milyar USD ile 3. sırada yer alan Bank of China yerini 2014 yılında 29 milyar USD ile Agricultural Bank of China’ya bırakmıştır. 5. sırada 11 milyar USD ile Bank of Communications olmuştur.

Tüm bu kalemler dikkat alındığında ICBC’nin tüm kalemlerde 1.sırada yer aldığı görülmektedir.

BÖLÜM 4

SONUÇ- DEĞERLENDİRME

Günümüzde bankalar ekonomilerin dinamosu şeklinde faaliyetlerini sürdürdüklerinden onları incelemek ekonomi açısından da önem arz etmektedir.

2009'den beri etkisini devam ettiren küresel kriz finansal sistemi hala tehdit etmeye devam etmektedir. Sürekli gelişen ve büyüyen global finans sistemi yanlış yönlendirmeler ile birlikte küresel finansal ortamı üzerinde kırılabilir bir sistem yaratmıştır. Denetlenmeyen finansal sistem, asimetrik bilgi ile de piyasalar büyük bir risk altına girmiştir. Yaşanan küresel kriz ile birlikte ülkelerin krize dayanıklılığı test edilmiş, gelişen ekonomilerde döviz rezervlerinde önemli düşüşler yaşanmıştır. Öte yandan Çin düşük borç dolarizasyon yükümlülüğü, düşük kamu ve özel borç, iyi bir finansal hizmetler sektörü bilançosunun yararını görmüştür.⁴² Gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında dış varlık ve yükümlülükleri diğerlerine göre düşük düzeyde kalmaktadır. Mesela Çin'in dış varlıkları, Japonya'nın varlıklarının üçte ikisi ve ABD'nin varlıklarının beşte biri büyüklüğündedir⁴³. Çin'in stratejik programı; yatırımın desteği, kredi finansmanı, risk yönetiminin ve regülasyonlar politik ve kurumsal çerçeve oluşturmak şeklinde oluşturulmuştur. Bankalar bu dönemlerde globalleşen dünyada önemli bir aracılık görevi gerçekleştirmişlerdir. Piyasalar için kalkınma yatırımları için büyüyen güçlerin en büyük oyuncularını, Çin'in iki büyük bankası olmuştur. Çin'de ileride finansal sistem açısından kapasitenin artacağı ve finansal sistemin gelişmesi beklenmektedir. Ayrıca Çin parası küreselleşen ekonomide ileri bir potansiyele gelebileceği düşünülmektedir.

Türk bankacılık sektöründe eski dönemlerden bu zamanlara çok ciddi gelişmeler yaşamıştır. 2001 yılından sonra yapılan reformlarla bankalar sağlam bir altyapıya sahip olmuşlardır. Finansal sistemin içinde en büyük payı bankacılık sektörü almakta ve

---

⁴² Küresel Finansal Piyasalarda Değişim ve Yükselen Güçler: Brics Ülkeleri1* Müslüme NARİN-Araştırma Görevlisi Dilek KUTLUAY s.37

⁴³ Age, s.5

bankacılık sektöründe meydana gelebilecek tedirginlik ve olumsuzluk tüm ekonomiyi negatif yönde etkileyebilecektir.

Bu çalışmada, 2009-2014 yılları arasında Türk bankacılık sektöründe faaliyet gösteren aktif büyüklüğü 5 büyük banka ile aynı şekilde Çin'de bulunan 5 büyük bankanın finansal tabloları ve rasyolarının karşılaştırılması yapılmış, bulunan benzer ve farklı noktaları belirlenmeye çalışılmıştır.

Değerlendirme yapılırken, söz konusu ülkelerdeki seçtiğimiz bankaların aritmetik ortalamasına başvurulmuştur. Çünkü seçilen bankalar, faaliyet gösterdikleri ülkelerin en büyük bankaları olmasından dolayı söz konusu bankaların ortalamaları ülkenin büyük bölümünün ortalamasını yansıtmaktadır.

2009 yılsonunda menkul değerlerin payı aktif içinde % 39 iken 2014 yılsonuna doğru gelindiğinde bu oran %20'lere düşmüştür. Türk bankacılık sektöründe 2010 yılından bu yana toplam aktif içindeki menkul değerler kalemi düşüş eğilimdedir. Çünkü bankalar uyguladıkları politikalar neticesinde 2009 yılından sonra kredi vermeye daha çok ağırlık vermişlerdir. Yani menkul değerlerdeki düşüş, bankaların aktif büyümesini krediler aracılığıyla yapmanın daha karlı olacağını düşünmelerinden kaynaklanmaktadır diyebiliriz. Ek olarak Basel 2 uygulamalarında menkul değerler riskli enstrüman olarak görülmektedir. Ayrıca menkul değerler kaleminin artış hızında 2013 yılında ciddi bir düşüş yaşandığı dikkat çekmektedir. Söz konusu durumun sebebi, o dönemde hem yurtiçi piyasasında hem yurtdışı piyasalarında çok fazla dalgalanmaların olmasıyla birlikte faiz oranlarında meydana gelen hızlı değişimlerin menkul değer karlılığını negatif yönde etkilemesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Çünkü söz konusu dönemde FED'in tahvil alımını azaltma görüşleri genişletici para politikasından vazgeçme gibi sebeplerle piyasa içinde faizlerde dalgalanmaların etkisini azaltıcı politika izlediklerini söyleyebiliriz.

Faiz oranlarının düşük seyretmesi bankaların krediler aracılığıyla aktif büyüklüklerini sürdürmelerine sebebiyet vermektedir. Söz konusu sebeple aktif içerisinden kredilerin payı 2009-2014 dönemleri arası artış göstermiştir. 2009 yılında bu oran %43 iken 2014 yılında % 61'lere yükselmiştir. Böylelikle bankacılık sektörü için aktif büyüme sürecinde en fazla katkı krediler kaleminden geldiğini söyleyebiliriz. Ancak kredilerde 2010 yılında kredi artış hızı üst noktalardayken, ileriki yıllarda artış

hızında düşüş yaşanmıştır. Söz konusu durum için politika yapıcıların kredi artış hızına yönelik önlemler alındığını söyleyebiliriz. Takip kredilerin oranı 2009-2014 dönemleri arasında düşük seyrini korumuştur. Karşılık ayırma oranları da 2010'dan 2014'e azalarak devam etmiş ve 2014 yılında %77 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Ancak 2014 yılında bakıldığında o dönemler büyüme oranının yavaş seyretmesi, belirsizlik ortamı kredilerin geri ödenmeme oranlarını arttırmış ve bu dönemde takip bakiyelerindeki artış %13'e yükselmiştir.

Pasif kısmında en büyük payı mevduatlar almaktadır. Söz konusu durum bankalılık sektöründe fon kaynaklarının en büyüğünün mevduat olduğunu ortaya çıkartmaktadır. Mevduat artış hızı 2010'dan 2011 yılına ciddi bir düşüş yaşamış ve 2012 yılında tekrardan artış göstermiştir. Ancak son dönemlerde artış hızı düşük gerçekleşmiştir. Buna bağlı olarak da mevduatların toplam pasifler içindeki payı azalmıştır. Toplam pasifler içindeki payı 2009 yılında %63 iken 2014 yılında %55'e gerilediği görülmektedir. Mevduatın toplam pasifler içindeki payının gerilemesinde, bankaların mevduat dışında alternatif kaynaklara başvurması ve düşük yurtiçi tasarruf oranı etkili olduğu söylenebilir. Bu sebeple döviz kurunun artması mevduatları etkileyen bir diğer unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bankaların 2012 yılında fon kaynaklarını çeşitlendirmek amacıyla mevduat dışı alternatif kaynaklara yöneldiği görülmektedir. 2013 yılına gelindiğinde piyasa faiz oranlarının artması, maliyeti artırmakta bu durum bankaları mevduat dışı kaynaklara yönlendirmektedir. Ek olarak söz konusu dönemde yatırım yapılabilir notu olan ülkemizin, bankaların yurtdışından kolay kaynak bulmasını kolaylaştırmış olduğunu unutmamamız gerekir. Söz konusu sebepten mevduatların toplam pasif içerisindeki payı dönemler itibariyle azalmakta mevduat dışı kaynakların payı önceki dönemlere göre artmaktadır. Özkaynakların pasif içerisinde payı ortalama % 11 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2010 yılında özkaynaklar hızla artmıştır. Söz konusu durumun bankaların geçmiş dönem karının bünyede bırakılmasından kaynaklandığını ifade edebiliriz. Ek olarak bu dönemde özkaynak artışıyla sağlanan fonlar krediler kaleminin seyrini de olumlu yönde etkilediği görülmektedir. 2009 yılı düşen faizler ve tedbirli giden politikalara bağlı olarak özkaynak karlılığı olumlu bir görünüm sergilemiştir. 2010 yılından sonra özkaynak karlılığındaki azalış ise, döviz kurunun dönemler itibariyle yükselmesine bağlı olarak dönem net karlılığı oranının azalmasına bağlı

olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca özkaynak artış hızının 2012 yüksek seyretmesinde söz konusu dönemdeki karlılık artışının ve kar dağıtımının sınırlandırılmasına yönelik politikaların etkili olduğunu söyleyebiliriz.

Net faiz karındaki artış hızı 2012-2011 yıllarında negatif görüntü sergilemektedir. 2012 yılında ise net faiz gelirinde artışın görülmesi, krediden alınan faizle birlikte getirinin, mevduat maliyetinde görülen artışından fazla gerçekleşmesi olarak yorumlayabiliriz. Bir diğer ifadeyle mevduat maliyeti artışının kredi getirisinde artıştan geri kalması olarak ifade edebiliriz. Ek olarak bu dönemde net faiz karındaki artış temettü gelirlerinde artışa da bağlayabiliriz. Ancak bu oran ileriki dönemlerde azalış göstermiştir. Çünkü kredi getirisi-mevduat maliyeti oranı gerilemiştir. Yani faiz giderlerinde artışın faiz gelirlerindeki artışın üzerine çıktığını görmekteyiz.

Bankaların net kar/ zararları ise, TL bazından bakıldığında artış gösteren bankacılık karı döviz kurunun artışına bağlı olarak dönemler içinde negatif görüntü sergilemektedir. Net faiz gelirlerinin de dönemler itibariyle azalması ve bu dönemlerde karşılık ayırma oranlarının yüksek olması, dönem net karının gerilemesine sebebiyet vermiştir. 2012-2013 dönemlerinde net faiz oranında artışın pozitif olmasına bağlı olarak söz konusu dönemlerde net kar artışı pozitif dönmüştür. Mevduat maliyetlerindeki azalışla birlikte faiz giderlerinde azalma görülmektedir. Ancak 2014 yılına gelindiğinde bu oran, net faiz gelirlerinde gerilemeyle birlikte net faiz gelirleri ile net faiz giderleri dengesinin bozulması ve döviz kurundaki artışın etkisiyle yine negatife dönmüştür.

Çin bankalarını değerlendirecek olursak, Çin ekonomisinin 2009-2010 dönemleri arasında yüksek oranda büyüme performansı sergilemesi likidite oranındaki artışı da beraberinde getirmiştir. Söz konusu durumla birlikte bankaların kredi sağlama imkanları da artış göstermiştir. Bu sebeplerle bankaların yıllar geçtikçe kredilere daha çok ağırlık verdiğini ifade edebiliriz. Verilen kredilerin oranı da bu doğrultuda 2009 yılında % 50 iken 2014 yılsonuna gelindiğinde % 53'lere yükselmiştir. Aktif içinde kredi kalemin payının artması menkul değerlerin payını azaltmış ve 2009 yılsonunda toplam aktifler içerisinde payı % 29'luk bir orana sahip olan menkul değerler kaleminin dönemler itibariyle azalış gösterdiği görülmüştür. 2013 yılı sonrasında piyasalarda likidite problemini çözmek için hızlı kredi büyümesine sınırlandırma getirici

politikaların uygulandığı ve kredi artış hızında düşüşler gerçekleştiği görülmektedir. Böylelikle kredi genişlemesini kontrol altında tuttuklarını söyleyebiliriz. 2011 yılında petrol ve emtia fiyatların artmasına bağlı olarak ekonominin zayıflaması ihtimalin artması takip kredilerinde artış hızını yükselmiştir. Söz konusu oran 2014 yılına gelindiğinde %32'lik artış göstermiştir. Çin bankalarında kredilerin karşılıksız dönüşme oranları yüksek seyretmektedir.

Pasif toplamın içinde en yüksek payı mevduatların aldığı görülmektedir. Ancak dönemler itibariyle pay oranında aşağı yönlü bir seyir vardır. 2009 yılında % 80 olan bu oran 2014 yılına geldiğinde % 75'lere gerilemiştir. Mevduatların artış hızı da yıllar geçtikçe azalmıştır. Özkaynakların toplam pasiflerin içinde payı ortalama % 6 seviyesinde kalmaktadır. Dönemler itibariyle artış hızları ise 2010-2011 yılları arasından % 20'lerin üstüneyken ileriki dönemlerde bu oran % 16'ya gerilemiştir.

Çin bankalarının dönemler itibariyle net faiz gelirlerindeki artış hızlarında yavaşlamalar olmuştur. 2010 yılında faiz gelirlerinde ki artış hızı faiz giderlerinin artış hızının üstünde yer alırken 2011'de söz konusu durum terse dönmüştür. Kredi artış hızının yavaşlatılmasına dair yasa yapıcıların önemler alması faiz gelirlerini aşağı yöne doğru çekmiştir.

Bankaların net karı döviz kurunun aşağı yönlü hareketleriyle olumlu etki yaratmıştır. 2010-2011 yıllarında ekonominin de olumlu görüntüsü ve kredilerin artışıyla birlikte net karın artış hızı % 30'ların üzerinde yer almıştır. Ancak ilerleyen dönemlerde piyasaların likiditeye sıkışmaları, kredilerin genişlemesine dair alınan önemlerle, karşılık ayırma oranlarının artırılmasıyla birlikte net faiz gelirlerinde artış hızının yavaşlaması bankaların net kar hızını da yavaşlatmıştır. 2014 yılına gelindiğinde net kar artış hızı % 7'lerde kalmıştır. Ek olarak Npl oranlarının yükselmesi de net kar artış hızının düşmesinde etkili olmuştur.

Sonuç olarak değerlendirildiğinde, Türk bankalarının ve Çin bankalarının güçlü ve güçsüz yönleri vardır. Çin ekonomisinin büyüklüğü ve GSMH'sı dikkatte alındığımızda söz konusu ülkede faaliyet gösteren bankaların aktif büyüklükleri buna paralel olarak yüksek seyretmektedir. İlave olarak ICBC ve Bank Of China majör bank özelliği taşımaktadır. Döviz kuru açısından da TL'nin USD'ye göre değer kaybetmiş olması buna karşın Çin parası Yuan'ın USD karşısında değer kazanmış olması tüm

bunlarda etkili olmuştur. Mali oran değerlendirmelerinde bu unsurlarda önem taşımaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler açısından büyüme süreci devam ettiren Türk bankacılık sektörü ile Çin Bankacılık sektöründeki aktif büyüklükleri açısından ilk beşe giren bankalar karşılaştırılmış, 2009-2014 yılları itibariyle aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

5 Çin Bankasının aktif büyüklüğü %94 artarken, 5 Türk bankasının % 40 artmıştır. Menkul kıymette Çin bankalarının % 46 artış gösterirken, Türk bankalarında % 31 azalmıştır. Kredileri yaklaşık benzer orada artış göstermiştir (Çin bankaları %103, Türk bankaları %107). Mevduat artışı 5 Çin bankasında oran olarak 4 kat daha fazladır. Net kar açısından Çin bankaları % 148 artarken Türk bankalarının %39 azaldığı görülmektedir. Likidite açısından Türk bankalar 2013 yılında artış ivmesini yakalarken, Çin bankalar gelişen ekonomisiyle birlikte bu ivmeyi daha erken yıllarda yakalamayı başarmıştır. Ancak Türk bankalarına bakıldığında özkaynakların toplam pasif içindeki payı Çin bankalarına göre daha yüksek seviyededir. Söz konusu durum Türk bankalarının finansal açıdan güçlü olduğunu göstermektedir. Ayrıca Türk bankalarının Npl oranları Çin bankalarına göre daha düşük seviyededir. Çin bankalarının Npl oranları % 4 seviyelerindeyken Türk bankalarında bu oran yaklaşık olarak % 2 civarındadır. Çin bankalarında karşılık ayırma oranı Türk bankalarına göre daha alt seviyelerdedir. Sonuç olarak hali hazırda gelişme gösteren Türk bankalarının finansal açıdan güçlü bir yapıya sahip olduklarını ifade edebiliriz. Ek olarak Çin'e kıyasla Türk bankalarında krediler mevduatlar ile fonlanmaktadır. Bankaların kaynak yapısını mevduatlar içermektedir. Daha güvenilir fon kaynağı olan mevduatların krediye dönüşüm oranı 2009-2014 yılları arasında her iki ülkede de kredi genişlemesine bağlı olarak artış göstermiştir. Menkul kıymetlerin toplam aktifler içindeki payında ise azalış görülmektedir.

Kredi mevduat oranı 2014 yılında Türk bankalarında Ziraat Bankası hariç diğerlerinde %100'ün üstündedir. Çin bankalarında ise bu oran %100 ün altında seyretmiştir.

İnceleme dönemimizde, Çin bankalarının büyüklüklerinin bu kadar hızlı artış göstermesinin sebebi; söz konusu dönemde Çin'in ihracata dayalı büyüme gerçekleştirmesi ve ucuz emek ve iş gücüyle üretimin Çin'e kayması ekonominin hızlı

büyümesine sebebiyet vermiştir. Yabancı sermaye girişinin artması kredi genişlemesine sebebiyet vermekte böylelikle kredi hacimleri artmıştır ve bankaların aktif büyüklükleri hızlı gelişmiştir. Ancak son dönemlerde büyüme iç talebe dayalı modele geçilmiştir. İhracatta meydana gelen azalmayla ve yabancı sermayenin ülkeden çıkmasıyla birlikte büyüme iç talebe yönlendirilmiş, hükümet tarafından tüketime dönük politikalar benimsetilmeye çalışılmıştır. Köyden kente göç sağlayarak gayrimenkul piyasası canlandırılmaya çalışılmış ve bankalar daha çok iç piyasaya bireylere ağırlıklı kredi vermeye başlamıştır. Bankacılık iç talebe yönlendirilmiştir. İç talebe dayalı büyüme dış ticaret ve cari açığın artmasına neden olmakta bu da ekonomi de kırılganlığı arttırmaktadır. Aslına bakarsak Çin bankacılık sektörünün kendine özgü denetleme ve düzenleme sistemi bulunmaktadır. Sektörde ağırlıklı devletin hakimiyeti mevcuttur. Böylelikle bankalar hükümet tarafından oluşturulan düzenleme ve makro hedefler kapsamında faaliyet göstermektedir ve ne yazık ki şeffaflık konusunda ciddi boşluklar mevcuttur. Özellikle finansal veriler ve detaylara ulaşmak konusunda zorluklar yaşanmaktadır.

Genel olarak bakıldığında, aktif büyüklükleri ve pazar payları açısından Çin bankaları sektörün lokomotifini taşımakta olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Çin'in istikrar kazandırılmamış, kontrol edilmesi güç bankaların düzenleme ve denetleme problemi, ticari karlılığın sürdürülebilir olmamasıyla da birleşince ileriki dönemlerde akıllara sistemde finansal kırılganlığa yol açabilir mi sorusunu getirmektedir. Türk bankacılık sektörünün ise, yıllar itibariyle gelişmesiyle birlikte Türk bankaları da önemli yol kat etmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında iyi noktalara ulaşmıştır. Yaşanan teknolojik geliştirmeler ve yapılan reformlarla birlikte Türk bankacılık sektörü, reel ekonomiye hizmet etme ve karlılık kazandırma konusunda önemli bir yere gelmiştir. Artık bankalar sadece geleneksel bankacılık faaliyetlerinde (mevduat, kredi verme, para transferinde bulunma vb.) bulunmuyor gelişen inovasyon ağı, internet bankacılıyla da daha hızlı ve kaliteli hizmet sağlayabiliyorlar. Ekonominin gelişimi ve büyümenin istikrar kazanması sonucunda söz konusu durumlar neticesinde küresel finans sisteminde her geçen gün rekabetin kızıştırmaya devam edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

AFŞAR Muharrem Doç. Dr. Anadolu Üniversitesi, Küresel Kriz ve Türk Bankacılık Sektörüne Yansımaları. İİBF İktisat Bölümü. Ekim 2011

Akbank T.A.Ş.31 Aralık 2014 Tarihi İtibarıyla Hazırlanan Kamuya Açıklanacak Konsolide Finansal Tablolar, Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar ile Bağımsız Denetim Raporu

AKTAŞ Hüseyin Celal Bayar Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Manisa. KARGIN Mahmut Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu, Manisa. Türk Bankacılık Sektöründeki Yabancı ve Ulusal Bankaların Finansal Oranlar Açısından Karşılaştırılması. Yönetim ve Ekonomi Yıl:2007 Cilt:14 Sayı:2

Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi.Yıl: 2012. Cilt: 11. Sayı: 1

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. Finansal Piyasalar Raporu Eylül 2009 – Sayı 15

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü – Aralık 2009

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü – Aralık 2011

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. Türk Bankacılık Sektörü Genel Görünümü – Aralık 2012

BAYBOĞAN Gökhan. T.C.Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı. Global Ekonomi ve Türkiye. Yüksek Lisans Tezi.Mersin.Eylül- 2008

ÇARIKCI Emin. Türkiye ve Dünyada Ekonomik Gelişmeler, Hedefler ve Beklentiler; 2008-2016. 20 Mayıs 2015

Dünya ve Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler-ekonomi.isbank/ İktisadi Araştırmalar Bölümü Aralık 2012

Huotari, Mikko (2012), “Rising powers and change in the “Global Financial Order””, International Conference “Rising Powers and the Future of Flobal Governance”, Centre

Hazar Adalet ve Babuşcu Şenol. Banka Aktif Pasif Yönetimi.Ankara:Asil Yayın&Dağıtım.2013

İzmir SMMMÖ.2011 yılı çalışma raporu.

Konya Ticaret Odası. Dünya Ekonomisi. 2011 yılı ekonomik değerlendirmesi

NARİN Müslüme, KUTLUAY Dilek Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü. Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü. Küresel Finansal Piyasalarda Değişim ve Yükselen Güçler: Bric Ülkeleri. Ankara Sanayi Odası Yayın Organı. Mart / Nisan 2013

ORAN İbrahim Bora, ‘Küreselleşen Dünya Ekonomisi, Türkiye’ye Getirdiği Sorunların Çözümü ve Uyum Çareleri’ doktora tezi, 2012, Marmara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İktisat Anabilim Dalı / İktisat Teorisi Bilim Dalı, S.9-10

ÖZDEMİR Metin.Çin'in Seçimi: Kur Savaşının Ötesinde. BUSİAD Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Soyoung Kim. Jong-Wha Lee ve Cyn-Young Park. “Emerging Asia: Decoupling or Recoupling”, Conference on International Linkages. Tokyo, Japan, 2-3,October 2008

TANDOĞAN Dilek, ÖZYURT Hasan. Bankacılık Sektörünün Ekonomik Büyüme ve Sürdürülebilir Ekonomik Kalkınma Üzerine Etkisi: Türkiye Ekonomisi Üzerine Nedensellik Testleri (1981-2009)

T.C.Maliye Bakanlığı. 2012 Yıllık Ekonomik Rapor

T.C.Maliye Bakanlığı. 2013 Yıllık Ekonomik Rapor

T.C.Maliye Bakanlığı. 2014 Yıllık Ekonomik Rapor

Türkiye Bankalar Birliği. Üç Aylık Bankacılık Sektörü Bilgileri. Türkiye Bankacılık Sistemi. Mart 2015

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. 31 Aralık 2014 Tarihi İtibarıyla Hazırlanan Kamuya Açıklanacak Konsolide Finansal Tablolar, Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar ile Bağımsız Denetim Raporu

Türkiye Garanti Bankası Anonim Şirketi.31 Aralık 2014 Hesap Dönemine Ait Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu

Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi. 31 Aralık 2014 Hesap Dönemine Ait Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetim Raporu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. 2009 Ekonomik Rapor 65.Kurul

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. 2010 Ekonomik Rapor 66.Kurul

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. 2014 Ekonomik Rapor 71.Kurul

Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. 31 Aralık 2014 Tarihi İtibarıyla Hazırlanan Kamuya Açıklanacak Konsolide Finansal Tablolar, Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar ile Bağımsız Denetim Raporu

Yeldan Erinç. Yükselen Piyasa Ekonomisi Olarak Türkiye. 2 Mart 2005

Diğer Kaynaklar

https://www.bddk.org.tr/WebSitesi/turkce/Raporlar/TBSGG/10630tbs_genel_gorunum_aralik_2011.pdf

http://www.izto.org.tr/portals/0/iztogenel/dokumanlar/kuresel_krizin_dunya_ekonomisi_ne_etkileri_o_ozbek_26.04.2012%2018-58-59.pdf

<https://www.kap.gov.tr/>

<http://www.tasam.org/tr->

[TR/Icerik/3170/cin ekonomisinin yapisal donusumu ve gelismekte olan ulkeler aci sindan sonuclari](http://www.tasam.org/tr-TR/Icerik/3170/cin_ekonomisinin_yapisal_donusumu_ve_gelismekte_olan_ulkeler_aci_sindan_sonuclari)

<http://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/banka-bilgileri/bankalar/64>

[http://www.vakifbank.com.tr/documents/earastirma/2014/VakifBank Bankacilik Sektor Raporu 2014 IV Ceyrek.pdf](http://www.vakifbank.com.tr/documents/earastirma/2014/VakifBank_Bankacilik_Sektor_Raporu_2014_IV_Ceyrek.pdf)

